

BVP & h-612.

ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ
ಪುಷ್ಪವೆರ-೮

ವಸು.ಯ.ಪಣಿಯಾಡಿ

ಮುರಳಿಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಾಡಕ

ಕರ್ನಾಟಕ
ಪುಷ್ಪ
ಪ್ರಾಚೀನ
ಉಪಾಧ್ಯಾಯ

BVP-612.

ಎಸ್.ಯು. ವೆಣಿಯಾಡಿ

ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡಕ

ಭಾರತವಾಣಿ ಪರಿಷತ್ / BHARATAVANI
भारतीय भाषा संस्थान
CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
ಮೈಸೂರು / MYSURU - 570 006

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ

ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 003

2

S.U. Paniyadi (Life and works of S.U. Paniyadi)

Written by Muralidhara Upadhya Hiriyaadka

"Sakhi Geetha" M.I.G. 1(H) Doddanagudde, Udupi - 576 102

Published by : Karnataka Tulu Sahithya Academy
Corporation Building, Lalbagh,
Mangalore - 575 003 Tel : 459389

Price : Rs. 12/-

Pages : 45

First Impression : 1996

Chief Editor : Dr. B.A. Vivek Rai
President
Karnataka Tulu Sahithya Academy

Copy right : Academy

Publisher : Dr. Palthady Ramakrishna Achar
Registrar
Karnataka Tulu Sahithya Academy
Lalbhag, Mangalore - 575 003

Printed at : Prathima Printers, Lower Carstreet,
Mangalore - 1, Tel : 34900

Cover art : Gopadkar

D.T.P : Madhuban Graphics, Alake,
Mangalore - 3, Tel : 33773

ಉಲಾಯದ ಪುಟೋಕಲು

೧.	ಪಣಿಯಾಡಿ ಕುಟುಂಬ	1
೨.	ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿ	3
೩.	ತುಳು ಚಳವಳಿ	4
೪.	'ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆ'	6
೫.	ತುಳು ಕಾಕಜಿಲು	14
೬.	ತುಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆ	15
೭.	'ಅಂತರಂಗ'	17
೮.	ತುಳುನಾಡು ಬ್ಯಾಂಕ್	17
೯.	ಮಧುರೆ, ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್	19
೧೦.	ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಜನ ಎಂಚೆ ?	20
೧೧.	'ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ'	22
೧೨.	'ಸತೀ ಕಮಲೆ'	25

ಅನುಬಂಧ

೧.	ಸತೀ ಕಮಲೆ (ರಡ್ಡನೇ ಉಲ್ಲಾಸ)	29
೨.	ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆತ ನಿಬಂಧನೆಳು	34
೩.	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಅಂಕೆಗಳು-೧೯೨೮	39
೪.	ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಬೂಕುಲೆನ ಸುರುತ್ತ ಪುಟ.	48

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇನು ಪಾತೆರೊ

ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಂದೆತ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಎಡ್ಡೆನ ಬೇಲೆ ಬಂದಿನ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಕುಲೆನ ಸಾದನೆಲೆನ್ ಅಕುಲು ತುಳುಕು ಸಂದಾಯಿನ ಕಾನಿಗೇಲೆನ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಗಾ ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಶೊಡು ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಪನ್ನಿ ಬೂಕುಲೆ ಸರಮಾಲೆನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿಕುಲೆ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೊಂದುಂಡು.

ತುಳುಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ತುಳುನಾಡ್ ನೆನ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಈ ಹಿರಿಯಕುಲೆಗ್ ಇತ್ತಿ ಮೋಕೆ ಅಬಿಮಾನೊಲೆನ್ ಈ ಬೂಕುಲೆಡ್ ನಮ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ. ತುಳುತ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗ್ ಬೋಡಾದ್ ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ನಮೊ ಎಂಚೆಂಚಿ ಕಚ್ಚೊಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಲಿ, ಎಂಚ ದುಂಬು ಪೋವೊಲಿ ಪನ್ನಿನೆನ್ ಈ ಬೂಕುಲು ತೋಜಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪೊ. ಅಕುಲೆನ ಉಮೇದ್ ಉರ್ಕು ಉಲ್ಟಾಸೊಲೆನ್ ಅಕುಲ್ ನಡತಿ ಸಾದಿಲೆನ್ ತೋಜಿಪಾವುನ ತೂಟಿಲು ಈ ಬೂಕುಲು.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ತುಳು ಚಳವಳಿನ್ ಸುರು ಮಲ್ತಿನಾರ್, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗ್ ಬೋಡಾದ್ ವ್ಯಾಕರಣ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯಿನಾರ್, ತನ್ನ ಒಟ್ಟಿಗ್ ಇತ್ತಿನಕುಲೆಡ ತುಳುಟು ಬರೆಪಾದ್ ತನ್ನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪಯಿನಾರ್. ತುಳು ಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗ್ ಬೋಡಾದ್ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವೊನು ಕಳೆವೊನ್ನಾರ್ ಒಡಿಪುದ ಪಣಿಯಾಡಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಉಪಾಧ್ಯೆರ್. 1997ಗ್ ಆರ್ ಪುಟ್ಟುದು ಸರಿ ನೊದು ವರ್ಸೊ ಆಪುಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಅಮುರ್ತೊ ಗಳಿಗಡ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ವಿಷಯೊಡು ದಿಂಜ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತಾದ್ ಪೊರ್ಲುದ ಬೂಕು ಬರೆಯಿನ ಶ್ರೀ ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯೆರೆಗ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿತ ಸೊಲ್ತೊಲು. ಈ ಬೂಕುನು ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಕೆಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತಿನ ಪ್ರತಿಮಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್‌ದ ಯಜಮಾನಿ ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮ ಶೆಟ್, ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಸೇರಿಗೆದಕುಲೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನೆನೆತೊನುಂಡು.

ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕುಡ್ಡ

ರೆಡ್ ಪಾತೆರೆ....

ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಬೂಕು ಬರೆವೊಡೊಂದು ಯಾನ್ ಇರ್ವ ವರ್ಸಡ್ಡಿಂಚಿ ಎಣ್ಣೊಂದಿತ್ತೆ. ಆ ಕನ ಇತ್ತೆ ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕೊಂದುಂಡು.

ಈ ಬೂಕುನು ಬರೆನಗ ಎಂಕ್ ಎನ್ನ ಪಲ್ಡಿ ದಿ! ಇಂದಿರಾ ಪದ್ಮನಾಭ ಉಪಾಧ್ಯೇನ ನಿನೆಪಾವೊಂದುಂಡು. ಎನ್ನ ಇಂದಿರಕ್ಕ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಪಲಯನ ಮರ್ಮಳ್. ಯಾನ್ ಉಡ್ಡಿದ ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಕಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನಗ (1968-70) ಎನ್ನ ಪಲ್ಡಿ ಇಲ್ಲಡ್ - ಪಣಿಯಾಡಿ ಕುಟುಂಬದ ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತೆ. ಪಣಿಯಾಡಿ ಕುಟುಂಬದಗುಲು ಎಂಕ್ ತುಳು ಕಲ್ಪಾಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ಉಜ್ಜಾಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ತೊಂದು ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಏತೊ ಕತೆಕುಲೆನ್ ಕೇಣೊಂದಿತ್ತೆ. ಕುಟುಂಬದಗಲನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಕತೆ "ಅನುಭವವು ಸವಿಯಲ್ಲ, ಅದರ ನೆನಪೇ ಸವಿಯು" ಇನ್ನಿನ ಕತೆ.

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಬದ್ಡದ ಏತೊ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಎಂಕ್ ಪಣ್ಣಿನಾರ್ ಆರನ ಮಲ್ಲಮಗೆ ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜ್. ಪಣಿಯಾಡಿ ಕುಟುಂಬದ ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತೆ ಇಪ್ಪುನ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪತಿ ಉಪಾಧ್ಯೇರ್ ಸಾಯಮಲ್ಲೆರ್. ಗೋವಿಂದ ವೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕೆ ಪೊ. ಹರಂಜೆ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, "ತುಳು ನಿಘಂಟ್"ದ ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯೆರ್, ಮೈಸೂರ್‌ದ ಶ್ರೀ ನಿರಂಜನ ವಾನಳ್ಳಿ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ರೆರ್. ಉಡ್ಡಿ ತುಳುಕೂಟದ ಡಾ. ಭಾಸ್ಕರಾನಂದ ಕುಮಾರ್, ಶ್ರೀ ಹರೀಶ ಬೋಳೂರು ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಹರೀಶ ಹೆಗ್ಡೆ ಉಮೇದ್ ಪುಟ್ಟಾದೆರ್. ಎನಡ ಈ ಬೂಕುನು ಬರೆಪಾವೆರೆ ತುಳು ಎಕಾಡೆಮಿದಗಲೆಗ್ ಪಂಡಿನಾರ್ ಪೊ. ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್.

ಮೊಗುಲು ಮಾತೆರೆನ ಉಪಕಾರ ಯಾನ್ ಮದಪ್ಪುಜ್ಜಿ.

ಯಾನ್ ತುಳುಟ್ಟು ಮಸ್ತ್ ಲೇಖನ, ವಿಮರ್ಶೆ ಬರೆದೆ. ಆಂಡ ಉಂದು ತುಳುಟ್ಟು ಅಚ್ಚಾವೊಂದುಪ್ಪುನ ಎನ್ನ ಸುರುತ್ತ ಬೂಕು. ಉಂದೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು

ಅಕಾಡೆಮಿಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ಅಕಾಡೆಮಿಡ ಸದಸ್ಯೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಪಾಲ್ವಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ಮೊಗುಲೆಗ್ ಎನ್ನ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ (1997) ಮುಟ್ಟು ಬರೊಂದಿಪ್ಪಗ ಈ ಬೂಕು ಬುಡುಗಡೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ಯಾನ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಪಣಿಯಾಡಿ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯಲಾ ಅಚ್ಚಾವೊಂದುಂಡು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆಡ್ಡ್ ನಮ ತುಳುವೆರ್ ದಿಂಜ ಕಲ್ಪೆರೆ ಉಂಡು.

-ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ, ಹಿರಿಯಡಕ

'ಸಖೀಗೀತ'

ಎಂ.ಐ.ಜಿ-1(ಎಚ್.)

ದೊಡ್ಡನಗುಡ್ಡೆ, ಉಡುಪಿ - 576 102

ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ

೧

"ತುಳು ಚಳವಳಿ ಪಂಡಕರ್ನಾಟಕೊಗು ಎದರ್‌ದ ಚಳವಳಿ ಪಣ್ಣ್ ಒಂತೆ ಜನ, ಕೊಂಕಣೆದಗಲೆನ ಎದರ್‌ದ ಚಳವಳಿ ಪಣ್ಣ್ ಒಂತೆ ಜನ ತೆರಿಯೊಂದೆರ್. ಆಂಡ, ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ಮಾತ್ರ ಅಂಚೆ ಇಜ್ಜಿ. ಉಂದು - ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರೊಗು ಮಾತ್ರ ಇಪ್ಪುನ ಚಳವಳಿ" - ಉಂದು ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ 1931ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಕುಡ್ಲದ "ಕಂಠೀರವ" ಪತ್ರಿಕೆಗ್ "ತುಳುತನಯ" ಇನ್ನಿ ಕಾವ್ಯನಾಮೊಡ್ ಬರೆದಿನ ಒಂಜಿ ಕಾಕಜಿದ ರಡ್ಡ್ ಸಾಲ್.

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿತ್ತ ಒಟ್ಟುಗೇ ತುಳು ಚಳವಳಿ ಸುರುಮಲ್ತಿನಾರ್. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ, ತುಳುನಾಡ್ ಪ್ರೆಸ್, ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ, ವ್ಯಾಕರಣ ಬರೆದಿನಿ - ಇಂಚೆ ಆರ್ ತುಳುಕು ಬೋಡಾದ್ ಮಲ್ತಿನ ಬೇಲೆ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ತ್ತ್. ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳಿತ್ತ ಪುದರ್‌ಡ್ ಆರ್ ಸುರುಮಲ್ತಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್ - ತುಳುನಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್. ಆರ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಂತರಂಗ್ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮೊಡು ಮಸ್ತ್ ಪುದರ್ ಮಲ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಆದಿತ್ತಂಡ್. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಬದ್ಡದ ಕತೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಚಳವಳೊಕು ಬೋಡಾದ್ ತನ್ನ ಇಲ್ಲ ಬದ್ಡ ಪೂರಾ ಕಲೆವೊಂದಿನ ಒರಿ ಎಡ್ಡೆ ಜನತ್ತ ಸೋಲ್-ಗೇಲ್‌ದ ಕತೆ, ಮಲ್ತಾ ದಿಗದ ಕತೆ. "ಗೇಲಿತ್ತಿನವುಲು ಪೋಡಿಗ್ ಇಜ್ಜಿ"ಂದ್ ಗಾದೆ. ಸೋಲ್ ಇತ್ತಂಡಲಾ ಪೋಡಿಗ್ ಇಜ್ಜಿ ಪಣ್ಣೆನ ಜನ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್.

ಅನಂತೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಉಡ್ವಿದ ಒಂಜಿ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ದೇವಸ್ಥಾನ. ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಕುಟುಂಬದಗಲು ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ತುಳು ಪಾತೆರ್ಪಿನ ಈ ಶಿವಳ್ಳಿ ಬ್ರಾಣೆರನ ಕುಟುಂಬೊದಗಲೆನ ಗೋತ್ರ ಅಂಗೀರಸ. ಉಡ್ವಿದ ಕೈತಲ್‌ದ ಕೊರಂಕ್ರಪಾಡಿದ ವಿಷ್ಣು ಮೂರ್ತಿ ಈ ಕುಟುಂಬದ ಕುಲದೇವರ್. ಉಡ್ವಿ ರಥಬೀದಿಡ್ ಪಿದಾಡ್ಡ್ ಸೋದೆಮಠತ ಓಣೆಡ್ ಜತ್ತಂಡ ಮುಡಾಯಿಡ್ ತಿಕ್ಕುನ ಬೈಲ್ ಪಣಿಯಾಡಿ ಬೈಲ್. ಈ ಬೈಲ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಕಿ.ಮೀ. ನಡತ್‌ಂಡ ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಕುಟುಂಬದ ಇಲ್ಲ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಅಜ್ಜಿ ಸುಬ್ರಾಯ ಉಪಾಧ್ಯೆರ್. ಅನಂತೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ

ಪೂಜೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತರ್. ತರೆಕ್ಕಿತ್ತಂಡ ಕಾರ್‌ಗಿಜ್ಜಿ, ಕಾರ್‌ಗಿತ್ತಂಡ ತರೆಕ್ಕಿಜ್ಜಿ' ಪಣೆನ ಬಂಗೊಡು ಆರನ ಬದ್ಕೆ ಸಾಗೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ಸುಬ್ರಾಯ ಉಪಾಧ್ಯೇರೆನ ಮಗೆ ವಾದಿರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯೇರ್. ವಾದಿರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯೇರೆನ ರಾಮಣಿ ಯಮುನ. ಮೊಗುಲೆನ ಕಿಳ್ಳಾ ಮಗೆ ಎಸ್.ಯು. ಪಣೆಯಾಡಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಉಪಾಧ್ಯೇ ಪಣೆಯಾಡಿ). ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಉಪಾಧ್ಯೇ, ಅನಂತ ಕೃಷ್ಣ ಉಪಾಧ್ಯೇ, ಎಸ್.ಯು. ಪಣೆಯಾಡಿದಾರೆನ ಇರ್ವರ್ ಪಲಯನಗುಲು. ಪದ್ಮಾವತಿ ಪಲ್ಡಿ. (ಪಣೆಯಾಡಿಡ್ ಇಪ್ಪುನ ಎಸ್.ಯು. ಪಣೆಯಾಡಿದಾರೆನ ಇಲ್ಲಗ್ ಇತ್ತೆ 'ಯಮುನಾ ನಿಲಯ' ಪಣ್ಣ್ ಆರೆನ ಅಪ್ಪೆನ ಪುದರ್ ದೀತೆರ್. ಯಾನ್ (ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯೇ) ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಕಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನಗ್ ಈ ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತೆ. ಎಸ್.ಯು. ಪಣೆಯಾಡಿದಾರೆನ ಪಲಯೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಉಪಾಧ್ಯೇರೆನ (ಎಚ್ಚುಪಾಧ್ಯೇ) ಮಗೆ ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಉಪಾಧ್ಯೇರ್. ಆರೆನ (ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಉಪಾಧ್ಯೇರೆನ) ರಾಮಣಿ ಇಂದಿರಾ ಎನ್ನ ಪಲ್ಡಿ).

ವಾದಿರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯೇ -ಯಮುನಾ ಈ ಪುರುಷ-ರಾಮಣಿನ ಕಿಳ್ಳಾ ಮಗೆ ಆದ್ ಎಸ್.ಯು. ಪಣೆಯಾಡಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಉಪಾಧ್ಯೇ) 1897ನೇ ಇಸ್ವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 4ನೇ ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ ಪುಟ್ಟಿಯೆರ್. ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆನ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತೊದ ಸೌತ್ ಕೆನರಾ (ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ) ಜಿಲ್ಲೆದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಪೇಟೆ ಆದಿತ್ತಿನ ಉಡ್ಡಿಡ್ ಈ ಶತಮಾನೊದ ಸುರುಟ್ಟು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕಲ್ವೆರೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇತ್ತಂಡ್. ಎಸ್.ಯು. ಪಣೆಯಾಡಿ ಉಡ್ಡಿಡ್ ಒಂತೆ ವರ್ಸ ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲ್ತೆರ್. ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು ಹೆಚ್ಚಿಗ್ ಕಲ್ವೆರೆ ಆರ್ ಸುರುಟ್ಟು ಮೈಸೂರುಗು ಬೊಕ್ಕ ಮದ್ರಾಸ್‌ಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲ್ಪುನಗ್ ಕರ್ಚ್‌ಗ್ ದುಡ್ಡು ದಾಂತೆ ಒರ ಆರ್ ತನ ಕೆಬಿತ ಮುರು ಮಾರಿಯೆರ್‌ಗೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿರೋಮಣಿ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್ ಆರೆಗ್ ಬಂಗಾರೊದ ಪದಕ ತಿಕ್ಕಂಡ್. 1920ಡು ಆರ್ ಗುಜರಾತ್‌ದ ಬರೋಡದ ಲೈಬ್ರೇರಿಡ್ ಉದ್ಯೋಗೊಗು ಸೇರೈರ್. ಅವುಲು ಮೂಜಿ ವರ್ಸ ಇತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ 1923ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಆರ್ ಉಡ್ಡಿಗ್ ವಾಪಾಸ್ ಬತ್ತೆರ್. ಉಡ್ಡಿಡ್ ಬೇರೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಚಳವಳಿ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ 1915ನೇಟ್ ದಕ್ಷಿಣ ಅಫ್ರಿಕೊಡ್ಲು ಭಾರತೊಗು ಬತ್ತೆರ್. 1922ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಆರ್ ಗುಜರಾತ್‌ದ ಬಾರೋಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ 'ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟುಜ್ಜಿ' ಚಳವಳಿ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಗಾಂಧೀಜಿ ತನ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ಗುಜರಾತಿಡ್ ಬೂಕು, ಲೇಖನ ಬರೆವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯೆರೆನ ಪ್ರಭಾವ ಪಣೆಯಾಡಿದಾರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಆಂಡ್.

1923ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ 1940 ಮುಟ್ಟು ಪಣೆಯಾಡಿದಾರೆ ಉಡ್ಡಿಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗೊಡು ಮೆರೆವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬರೋಡದ್ 1923ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಊರುಗು ಬತ್ತೆದ್ ರಡ್ಡ್-ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊಡು

ಆರ್ ಉಡ್ವಿದ ಮದ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಾಲಯತ್ತ ಪಾವಂಚೆ ಗುರುರಾಯೆರೆನ ಮಗಲ್ ಭಾರತಿನ ಮದ್ವ ಆಯೆರ್. 1927ಡ್ ಪುಟ್ಟಿನ ತನ್ನ ಸುರುತ್ತ ಮಗಕ್ ಆರ್. ವಾದಿರಾಜ ಪಣ್ಣ್ ತನ್ನ ಅಮ್ಮೆರೆನ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್. ತನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಡ್ವಾರ ಪಲಯನಗಲೆಗ್ ತೊಂದರೆ ಆಪಿನ ಬೊಡ್ವೆಂದ್ ಆರ್ ಪಣಿಯಾಡಿದ ಇಲ್ಲೆ ಬುಡ್ವು ಉಡ್ವಿದ ಪೇಂಟೆಡ್ ಬುಡಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಸಾಕ್ಷಿದಗುಲು ಏರ್ಲಾ ದಾಂತೆ ಮೆಗ್ಗೆ-ಪಲಯನಗುಲೇ ಕುಲ್ಲು ಪಾತೆರ್ಲ್ ಪಾಲ್ ಮಲ್ತೊಂಡರ್. ಉಡ್ವಿಡ್ ಪೇಜಾವರ ಮರತ್ತ ಮರ್ಗಿಲ್ದ, ಮರೊಕು ಸೇರ್ದಿನ ಒಂಜಿ ಕಟ್ಟಣೊಡು ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಆಫೀಸ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಉಡ್ವಿಡ್ ಆರ್ ಸಪ್ಪಾ ಎಚ್ಚಿನಿ ಇನ್ನಿನ ಅಂಗಡಿ, ಖಾದಿ ಭಂಡಾರ, ತುಕುನಾಡ್ ಪ್ರೆಸ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಪಾ.ವಂ. ಆಚಾರ್ಯರ್ 1933ಟ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಅಂಗಡಿಡ್ ಉದ್ಯೋಗೊಗು ಸೇರ್ದೆರ್.

೨

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿ

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆಗ್ ಕೆಂಪಂಗಿದಾರ್‌ಂದ್ ಅಡ್ವ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್: 'ಗಡಿನಾಡ ಗಾಂಧಿ' ಖಾನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫಾರ್‌ಖಾನೆರೆ ಲೆಕ್ಕನೆ ಆರ್‌ಲಾ ಕೆಂಪು ಅಂಗಿ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಡ್ವಿಡ್ ಸಾಂತ್ಕಾರ್ ಅನಂತ ಪದ್ವನಾಭ ಭಟ್ (ಕವಿ ಎಸ್. ವೆಂಕಟರಾಜೆರೆನ ಅಮ್ಮೆರ್), ಸಿ.ಎ. ಪೈ ಕುಟುಂಬದಗುಲು ಬೊಕ್ಕ ಪಾಂಗಾಳ ನಾಯಕ್ ಕುಟುಂಬದಗಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳೊಕ್ಕು ಸೇರ್ದೆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ, ಕೆ.ಕೆ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆ, ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿತ್ತಗುಲು ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ದೋಸ್ತಿಲಾದಿತ್ತೆರ್.

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಕಾಲೊದ ತುಕುನಾಡ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿತ್ತ ಒಂತೆ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ತೂಕ. ಆ ಕಾಲೊಡು (1920-30) ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್, ಕೋಟ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಾರಂತ, ಡಿ.ಕೆ. ಭಾರದ್ವಾಜ, ಹಿರಿಯಡ್ಕ ರಾಮರಾಯ ಮಲ್ಯ, ಹಿರಿಯಡ್ಕ ನಾರಾಯಣ ರಾವ್, ಆರ್.ಎಸ್. ಶೆಣೈ ಮೊಗುಲು ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆನ ಎದರ್ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಚಳವಳೊಟ್ಟು ಬೆನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಹಿರಿಯಡ್ಕ ರಾಮರಾಯ ಮಲ್ಯೆರ್ 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ' ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ನಡಪುಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. 1922ಡ್ ಕುಡ್ವಡ್ ಕರ್ನಾಟಕೊದ ರಡ್ವನೇ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ ನಡತ್ಂಡ್. ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು ನೆತ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತೆರ್. 1923ಡ್ ಉಡ್ವಿಡ್ ರಂಗನಾಥ ದಿವಾಕರೆನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಟ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ ಸೇರ್ಂಡ್. ಕುಂದಾಪುರೊಟ್ಟು 1925ಟ್ ಕೂಡ್ವಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನೊಗು ಗಂಗಾಧರ ರಾವ್

ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಿತ್ತೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ 1927ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 27 - 31 ಮುಟ್ಟು ನೀಲೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಬಂಟವಾಳ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರೊಟ್ಟು ಭಾಷಣ ಮಲ್ಲೆ. ಕೆ.ಎಫ್. ನರಿಮನರೆನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಟ್ ಕುಡೊಂಜಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನ 1928ಟ್ ಕುಡ್ಡಡ್ ನಡತ್ಂಡ್. 1930ನೇ ಇಸವಿ ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊಟ್ಟು ಉಡ್ಡಿ ದ ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ, ಹಿರಿಯಡ್ಕ ರಾಮರಾಯ ಮಲ್ಕು, ಕುಡ್ಡದ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾಯೆರ್, ಎಂ. ಉಮೇಶ ರಾಯೆರ್, ಆರ್.ಕೆ. ಪ್ರಭು, ಶೇಕ್ ಯೂಸುಫ್ ಸಾಹೇಬ, ಕುಂದಾಪುರತ ಕೃಷ್ಣ ರಾವ್ ಕೊಡ್ಡಿ, ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಕಾರಂತ ಮೊಗುಲು ಮಾತೆರ್ನಾ ಜೈಲ್ ಸೇರ್ಕೆ. ಕುಡ್ಡ ತಾಲೂಕುದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಯಿನ ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ಲಾ ಜೈಲ್ ಗ್ ಪೋಯೆರ್.

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ್ ಸುರುಟ್ಟು ಒಂತೆದಿನ ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿದ ಜೈಲ್ ದೀದ್ ಬೊಕ್ಕ ವೆಲ್ಲೂರ್ ಗ್ ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತೆ. ಪಣಿಯಾಡಿ, ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ ಈ ಜವನರ್ ವೆಲ್ಲೂರ್ ದ ಜೈಲ್ ಡಿತ್ತೆ. ಜೈಲ್ ದ ದಿನಕ್ಕೊಲು ಕನತ್ತಲಕ್ಕ ಕರಿದ್ ಪೋಯೆಂದ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಪಣೊಂದಿತ್ತೆ. 1931ಟ್ ಕುಡ್ಡಡ್ ಸೇನಗುಪ್ತರೆನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಟ್ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ ನಡತ್ಂಡ್.

ಗಾಂಧೀಜಿ 1934ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗೊಲುಡು (24,25,26 ಈ ಮೂಜಿ ದಿನ) ದಲಿತರೆನ ಸಮಸ್ಯೆ ಮಿತ್ ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ಲೆರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಗ್ ಬತ್ತೆ. ಉಡ್ಡಿಡ್ಲಾ ಭಾಷಣ ಮಲ್ಲೆ. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಬುಡೆದಿ ಭಾರತಿ ಬಾಯಿ ತನ್ನ ಮೈಟಿತ್ತಿನ ಬಂಗಾರ್ ದ ಪದ್ವೆಯಿನ್ ಗಾಂಧೀಜಿಗ್ ದಾನ ಮಲ್ಲೆ. ಮಗ ವಾದಿರಾಜೆ ಕೈಟ್ ಬಂಗಾರ್ ದೀದ್ ಗಾಂಧೀಜಿಗ್ ಕೊರ್ಪಾಯೆ. 1935ನೇಟ್ ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶರೆನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಟ್ ಕುಡ್ಡಡ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎನ್ ಮನೆ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ ನಡತ್ಂಡ್.

1937ನೇ ಇಸವಿ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹ್ರೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಲ್ಲೆ. ನೆಹರೂನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಲೆರೆ ಬರ್ಪೆಂದ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ್ ಕಾಕಜಿ ಬತ್ತಿತ್ತೆ. ಆರ್ ತನ ಒರಿ ಮಗಕ್ ಜವಾಹರ್ ಪನ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆ.

೩

ತುಳು ಚಳವಳಿ

ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ದಗುಲು ತುಳುಟ್ಟು ಮಲ್ಲಿನ ಬೆನ್ನಿ ತೂದು ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ್ ತನ ಅಪ್ಪೆ

ಬಾಸೆ ತುಳುತ್ತ್ ಮಿತ್ತದ ಮೋಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಂಡ್. ತನ್ನ 'ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ' (1932) ಬೂಕುದ ಸುರುತ್ತ್ ಪಾತೆರೊಡು ಆರ್ ಇಂಚಿ ಬರೆತೆರ್ -

"ಕಿಞ್ಚಿಡ್ಲಾ ಎಂಕ್ ತುಳು, ತುಳುವೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ ಮೋಕೆ ಮಸ್ತ್ ಇತ್ತಂಡ್. ತುಳುವೆರೆನ್, ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಎರಾಂಡಲಾ ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಲ್ತೆರ್ಂಡ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸಾಗ್ ಬೇಜಾರಾವೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊಡೆ ಯಾನ್ ಎನ್ನ ಊರು ಬುಡ್ಡು ಕಲ್ಪರೆಂದ್ ಮೈಸೂರ್‌ಗ್ ಪೋಯೆ. ಅಲ್ಯ ಒಂತೆ ಜನೊಕುಲು ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರಿನನ್ ಕೇಣ್ಡ್ ಎಂಕ್ ದುಕ್ಕ ಆವೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ಆಂಡ ಅಗಲೆಗ್ ಜವಾಬು ಕೊರೆರೆಗ್ ಎಂಕ್ ತೆರಿದಿತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತದ ಎನ್ನ ಮೋಕೆ ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದಿತ್ತಂಡ್. 1916ನೆ ಇಸ್ವಿಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಒಂತೆ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಅಚ್ಚ್ ಮಲ್ತಾವೊಡೂನ್ಸಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಮೂಡ್ಂಡ್. ಆಂಡ, ಮನಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನಿ ಮಲ್ತ್ ತೋಜಾವುನಿ ಎಂಚಾಂದ್ ಎಂಕ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತಜಿ. ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ ಕಲ್ತೊಂದಿಷ್ಟೆಗ ಯಾನ್ ಕೊನೆಮಾರಾ ಲೈಬ್ರೇರಿಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆ. ಅವುಲು ತುಳುವೆರ್, ತುಳುನಾಡು ಬೊಕ್ಕ ತುಳುಬಾಸೆ ಈ ಸಂಗತಿಲೆನ ಮಿತ್ತದ ಒಂತೆ ಮಾಹಿತಿಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆ. ಅಂದಾಜ್ 1918ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಡಾ. ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ ಬರೆತಿನ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆನ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ (Comparative grammar of Dravidian Languages - Dr. Caldwell) ಓದರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆ. ಅವೆನ್ ಓದ್ತೆಗ - "Next in the list of cultivated Dravidian languages stands Tulu or Tuluva. The claim of this very peculiar and very interesting language to be ranked amongst the cultivated members of the family may perhaps be regarded as open to question seeing that it is destitute of a literature in the proper sense of the term and never had a character of its own" "Notwithstanding its want of a literature, Tulu is one of the most highly developed languages of the Dravidian family"

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನ್ ಓದುದು ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ಉಮೇದ್ ಬತ್ತಂಡ್. ಆಂಡ ಇಂಚಿ ಬರೆದಿನೆಕ್ಕ್ ಕಾರಣ ದಾದಾಂದ್ ಎಂಕ್ ತೆರಿಯಂದೆ ಪೋಂಡು. ಆಂಡಲಾ, ಅಷ್ಟೆ ಬಾಸೆದ ಚಾಕ್ರಿ ಮಲ್ತೊಡೂಂದ್ ಎಣ್ಣಿನ ಎಂಕ್ ಆಸೆ ಹೆಚ್ಚಾಂಡ್. ಪಾಕ ಪಂಡಿತರೆಡ ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ತೊಂಡಲ ಸರಿಯಾಯಿನ ಉತ್ತರ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಪೋಂಡು. ಆಂಡ ಸಂದರ್ಭ ತಿಕ್ಕೊನಗ ಮಸ್ತ್ ಜನಟ ಯಾನ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಕೆಲವೆರ್ ಎನನ್ ಮರೆಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಪಾಕ ಜನ ಉಂದು ಬೊಡ್ಡೊಂದಿನ ಬೇಲೆಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಕುಡೊಂತೆ ಜನ ಸಯೊಂದಿಪ್ಪುನ ಬಾಸೆನ್ ಬದ್ಡಾವರೆ ಬಲ್ಲೆಂದ್ ಪಣೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಎರ್ರಾ ಎಂಕ್ ಯಾನುಲ್ಲೆ, ದುಂಬು ಪೋಲಂದ್ ಪಣ್ಣಿನಕುಲು ತಿಕ್ಕದಿಜ್ಜೆರ್.

1920ಡು ಯಾನ್ ಬರೋಡಾ ಲೈಬ್ರೇರಿಡ್ ಉದ್ಯೋಗಿಗೂ ಸೇರಿಬೊಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಕಂಡ್. ಬೂಕುಲೆನ ಸಾಯಲಾ ಮಸ್ತ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ರೆವರೆಂಡ್ ಜೆ. ಬ್ರಿಗ್ಲೆರೆನ "ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ" (1872) ಅಂದಾಜ್ 1856ಕ್ ರೆವರೆಂಡ್ ತ್ರಾಮರೊ ಸುರು ಮಲ್ತಾದ್ ರೆವರೆಂಡ್ ಎ. ಮೇನ್ಸರ್ ಮುಗಿಪಾಯಿನ (1886) 'ತುಳು-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಿಘಂಟು' 1888ಟ್ ಆರೇ ಬರೆದ್ ಅಚ್ಚ್ ಮಲ್ತಾಯಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ತುಳು ಶಬ್ದ ಕೋಶನ್ಲಾ ತರುಡ್ಡು ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಸರಿಯಾದ್ ಕಲ್ವರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆ. ರೆವರೆಂಡ್ ಬ್ರಿಗ್ಲೆರೆನ ವ್ಯಾಕರಣ ಬೊಕ್ಕ ಶಬ್ದ ಕೋಶ ತೂದು ಎಂಕ್ ಪೂರ್ತಿ ತೃಪ್ತಿ ಆಯಿಜ್ಜೆ. ಮಿಶನ್‌ದಗುಲು ಬರೆದ್ ಅಚ್ಚ್ ಮಲ್ತಾಯಿನ ಒಂತೆ ಬೂಕುಲೆನ್ ಓದಿಯೆ. ಅಗುಲು ಪರಂಗಿದಗುಲಾದಿತ್ತೊಂದು, ಈ ಎಲ್ಯ ಬಾಸೆಡ್ ಮಲ್ತಿನ ಬೇಲೆನ್ ತೂದು ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ಕುಸಿ ಆಂಡ್. ಆಂಡಲಾ, ಈ ಎನ್ನ ಬೂಕುಗು ಮೂಲ ಗುರುಕುಲು ಅಗುಲೇಂದ್ ಪಂಡಲಾ ತಪ್ಪಾವಂದ್.

ಅಪಗನೇ ಸರಿಯಾಯಿನ ಒಂಜಿ ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣನ್ ಬರವೊಡೊಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಲ್ತೆ. ಅಯ್ಯ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. 1921ಟ್ ಮಾದರಿಗಾದ್ 'ಸತೀ ಕಮಲೆ' ಇನ್ನಿ ನಾವೆಲ್‌ನ್ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಬರೆಯೆ. ಉಂದೇ ಸಮಯೊಡು ಎನ್ನ ಒಂತೆ ದೋಸ್ತಿಲೆಗ್ ಬಂಧುಲೆಗ್ ತುಳು ಬಾಸೆಡೇ ಕಾಕಜಿ ಬರವೊಂದಿತ್ತೆ. ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆದ ಸೇವೆಡ್ ಎನ್ನ ತಾಕತ್ತ್ ಮೀರ್ನ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತುವೇಂದ್ ಎಂಕ್ ಉಮೇದ್ ಕೊರಿನಗಲೆನ ಪೈಕಿ ಸುರುತ್ತಾರ್ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎ. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್. ಆನಿಡ್ ಇನಿಮುಟ್ಟಲಾ ತನ್ನಡ್ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಲೆನ್ ಆರ್ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆದ ಮೋಕೆಡ್, ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಟ್, ಏತೇ ದುಡ್ಡುದ ಬಂಗ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ಎನ್ನ ಉದ್ಯೋಗಿಗೂ ಎಣ್‌ಮೆನೀರ್ ಬುಡಿಯೆ. 1923ನೆ ಇಸ್ವಿ ಫೆಬ್ರವರಿಡ್ ಬೇರ ಮಲ್ತೊಂದು ಒಡ್ಡುಡೇ ಉಲ್ಲೆ. ಈ ವಿಚಾರಲಾ ರಾಜಕೀಯಲಾ ಒಟ್ಟಾವೊಂದಿನೆಡ್ಲಾ, ಜನಸಾಯಲಾ ಧನಸಾಯಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿನೆಡ್ಲಾವರ ಹೆಚ್ಚಿದ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತಾದ್ ಎನ್ನ ಧೈಯೊಡು ದುಂಬರಿಯೆರೆ ಆಯಿಜ್ಜೆ. ಎನ್ನ ಮರ್ಲ್‌ನ್ ಮಸ್ತ್ ಜನಕ್ ಪತ್ತಾದ್ ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಗ್ ಒಪ್ಪುನಗಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಪಿಲೆಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ" (ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ, ೧೯೩೬, - ಕನ್ನಡೊಡ್ಡು ತುಳುಕ್ ಭಾಷಾಂತರ - ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ)

ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆ

1928ನೆ ಇಸ್ವಿ ದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 23ನೆ ತಾರೀಕ್ ದಾನಿ ಉಡ್ಡಿಡ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಉಮೇದ್ ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಂಡ್. ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆತ್ತ ಸುರುತ್ತ ವರ್ಸೊದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಇಂಚ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಜಾರ್ ರಾಮಣ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆ (ಅಧ್ಯಕ್ಷ) ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ (ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ)

ಇಂಚ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಚಾರ್ ರಾಮಣ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ (ಅಧ್ಯಕ್ಷ) ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ (ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ) ಸದಸ್ಯೆ - ಡಾ. ಯು. ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್, ಹಿರಿಯಡ್ಕ ನಾರಾಯಣ ರಾವ್, ಯು. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ. 30-9-1928ದಾನಿ ಅಚ್ಚಾತಿನ ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆತ್ತ ವಿಜ್ಞಾಪನದ ಸುರುತ್ತ ಪುಟೊಟ್ಟು ನೆಹರೂ ಕಮಿಟಿ ವರದಿದ ರಡ್ಡ್ ಸಾಲ್ ಉಂಡು. "The mere fact that the people living in a particular area feel that they are a unit and desire to develop their culture is an important consideration even though there may be no sufficient historical or cultural justification for their demand"

ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆತ್ತ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಡ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಬರೆದಿನ ಒಂಜಿ ಲೇಖನ ಉಂಡು. ತುಳು ಬಾಸೆ, ತುಳು ಚಳವಳಿ, ತುಳುನಾಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಗ್ರಯಿಕೆ ಎಂಚ ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಇನ್ನಿನ ಮಾತ ಸಂಗತಿ ಆ ಲೇಖನೊನು ಓದುಂಡ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಬರೆದಿನ ಆ ಲೇಖನದ ತುಳು ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲುಂಡು.

"ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಳಿ, ಒಂತೆ ಮರ್ಸೊಡ್ಡಿಂಚಿ ತುಳುವೆರೆಡ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಎಚ್ಚರ ಆದ್ ಅವ್ಲೊಲು ಪಾತೆರ-ಕತೆ ಮಾತ್ರ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಆಂಡಲಾ, ಮಾತೆರಾ ಒಟ್ಟಾದ್ ಒವೊಂಜಿ ಕೆಲಸನಾಲಾ ಸುರು ಮಲ್ತೆಚ್ಚ. ಈ ಸಂಗತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಇಂಚಪ ಜಿಲ್ಲೆದ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ನಾಲ್ಕೆನ್ ಲೇಖನೊಲು ಅಚ್ಚಾಯಿ. ನೆಡ್ತಾವರ ಮಾತಾ ಸಂಗತಿಲೆನ ಚರ್ಚೆ ಆವಂದೆ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ಒಂತೆ ಸಂಗತಿಲೆನ ಚರ್ಚೆ ಆಂಡ್. ನೆಡ್ತಾವರ ಒಂತೆ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಉಮೇದಾಲಾ, ಧೈರ್ಯಲಾ ಬತ್ತದ್, ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆ ಇನ್ನಿ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯೆರಾದಿಪ್ಪುನ ಡಾ. ಯು. ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾಯೆರೆನ ಗುರ್ಕಾರ್ತೆಡ್ ಸೇರಿನ ಸಭೆತಗುಲು 23-9-1928ದಾನಿ ಉಡ್ಡಿಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ನೆತ್ತ ಬೆನ್ನಿದ ಕಂಡ ಉಡ್ಡಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಇಡೀ ತುಳುನಾಡ್ ನೆತ್ತ ಬೆನ್ನಿದ ಕಂಡ ಆದುಂಡು. ಪಂಡ, ನೆತ್ತ ಸಭೆಕುಲೆನ್ ತುಳುನಾಡ್ ಒವ್ವೇ ಜಾಗ್ಡ್ ಮಲ್ತಾವೊಲಿ. ತುಳುನಾಡ್ ದಗುಲು ಮಾತೆರಾ ನೆತ್ತ ಸದಸ್ಯೆರಾವೊಲಿ. ಆಂಡ, ಇಂಚಿನ ಸಂಸ್ಥೆದ ಅಗತ್ಯ, ಉದ್ದೇಶದ ಸಂಗತಿಡ್ ಒಂತೆ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಗುಮಾನಿ ಉಂಡು. ಒಂತೆ ಜನ ತಪ್ಪು ತೆರಿವೊಂದೆರ್. ಆಯಿನೆಡ್ತಾವರ ಎಂಕುಲು ಈ ವಿಷಯೊಡು ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ ಪಣ್ಣಿನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು.

ತುಳುವೆರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಒವ್ವೇ ಪಾತೆರ ಸುರುಮಲ್ತೊಡಾಂಡಲಾ ಸುರುಟ್ಟು ತುಳುವೆರ್ ಎರ್ಂದ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಲ್ತೊಡು. ದಾಯೆಗ್ ಪಂಡ, ತುಳುವೆರೆನ್ ಮಸ್ತ್ ಜನ ತಪ್ಪು ತೆರಿಯೊಂದೆರ್. ತುಳುನಾಡ್ ಕೆಲವೆರೆಗ್, ತುಳುನಾಡ್ ಪಿದಾಯಿದಗಲೆಗ್ ತುಳುವೆರೆನ ವಿಷಯೊಡು ಸರಿಯಾಯಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಇಚ್ಚಿ. ತುಳುವೆರ್ ಪಂಡ ಬ್ರಾಣೆರ್ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನಿನ ಕೆಲವೆರೆನ ಕಲ್ಪನೆಗ್ ಆಧಾರ ಇಚ್ಚಿ. ತುಳು ಪಾತೆರಿನಗುಲು

ಬಿರಣೆರ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್, ಬೇತೆ ಮಾತಾ ಜಾತಿದಗುಲುಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಜಾತಿದಗುಲೊಂದ್ ತೆರೆಯೊಂದಿನಗುಲುಲ್ಲೆರ್ ; ಅವು ಬಜೀ ಸುಳ್ಳು. ತುಳು ಪಾತೆರ್ನಿಗುಲು ಒಂಜೇ ಜಾತಿದಗುಲತ್, ಮಸ್ತ್ ಜಾತಿದಗುಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಬಂಟ, ವಿಶ್ವಕರ್ಮ, ಮೊಗವೀರ, ಬಿಲ್ವ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಇಂಚಿನ ಮುಖ್ಯ ಜಾತಿದಗುಲು, ಬೇತೆ ಮಸ್ತ್ ಜಾತಿದಗುಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ಪಂಡ ಒಂಜೇ ಧರ್ಮದಗುಲೊಂದ್ ಪಣಿರ್ಗ್ ಆಪುಜ್ಜಿ. ತುಳುವೆರನ ಪೈಕಿ, ಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ, ಮಾಧ್ವ, ಭಾಗವತ, ಶಾಕ್ತ, ಜೈನ, ಬೌದ್ಧ, ಕ್ರೈಸ್ತ, ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಇಂಚಿನ ಧರ್ಮದಗುಲು ನಂಬುಗದಗುಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ತುಳು ಪಾತೆರ್ನಿಗಲೆನ ಬೇತೆ ಒಂಜಿ ದೇಶ ಇತ್ತ್ದ್ ಅಲ್ತ್ದ್ ಈ ಜನೊಕುಲು ಇಡೆಗ್ ಬತ್ತ್ದ್ ಮೂಲು ಬದ್ಲೊಂದು ಉಪ್ಪುನಿಲಾ ಅತ್. ಈ ನಾಡ್ಗ್ ಪ್ರಾಕ್ದ ಕಾಲೊಡ್ಲಾ ತುಳು ಪನ್ನಿನ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆಯಿನೆಡ್ಲಾವರ ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಇತ್ತ್ದ್, ತುಳು ಬಾಸೆ ಪಾತೆರ್ನಿಗಲೆಗ್ ತೌಳವ ಅತ್ತಡ ತುಳುವ ಇನ್ನಿನ ಪುದರ್ ಬೈದ್ಂಡ್. ಪ್ರಾಕ್ದ ಕಾಲೊಡ್ ಮುಲ್ತುಡ್ಲ ಪೋದು ತಮಿಳುನಾಡ್ಡ್ ಬದ್ಲೊಂದಿತ್ತಂಡಲಾ, ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಬುಡ್ಲು ತಮಿಳ್ ಬಾಸೆನ್ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತಂಡಲಾ, ಒಂಜಿ ಜಾತಿದಗುಲು ತುಳುವವೆಲ್ಲಾಳ ಇನ್ನಿನ ಪುದರ್ನ್ ಮದತ್ದಿಚ್ಚೆರ್.

ತುಳುನು ಇಲ್ಲಡ್ ಪಾತೆರ್ನಿಗಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ 1921ನೆ ಇಸ್ಕಿದ ಖಾನೇಷ್ ಮಾರಿಡ್ 5,79,342 ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಯ್ಚ್ 41,517 ಮಾತ್ರ ನಮ ಜಿಲ್ಲೆನ್ ಬುಡ್ಲು ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ಟಿಪ್ಪುನಗುಲು. ಮೊಗುಲು ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಹಾಸನ, ಕಡೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಮಲಬಾರ್, ಕೊಚ್ಚಿ, ತಿರುವಾಂಕೂರು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಡುಲ್ಲೆರ್. ತುಳುವೆರನ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಮ್ಮಿ ಆವೊಂದು ಬರ್ಪಿನೆಕ್ ಕೆಲವು ಕಾರಣೊಲುಂಡು. ೧. ಬೇತೆ ಊರುಗು ಪೋದು ಇಪ್ಪುನಗುಲು ಹೆಚ್ಚಾದ್ ತಂಕುಲ್ಲ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ಕನ್ನಡಂದ್ ಪಣ್ಣೆರ್. ೨. ತುಳುವೆಂದ್ ಪಣೆರೆ ನಾಚಿಕೆ ಆದ್ ಕೆಲವೆರ್ ಇಲ್ಲಡ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆನೇ ಪಾತೆರ್ನ್ ಕನ್ನಡದಗುಲಾಪೆರ್. ೩. ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಿಶನ್ಂದ್ ಬದಲಾಯಿಬೊಕ್ಕ ಮಿಶನ್ ದಗುಲೆನ ಪೈಕಿ ಮಸ್ತ್ ಜನ ತುಳುಬಾಸೆನ್ ಬುಡ್ಲು ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆನ್ ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ೪. ಕೆಥೊಲಿಕ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮೊಗು ಸೇರಿನಗುಲು ತುಳುಬಾಸೆನ್ ಪೂರ್ತಿ ಬುಡ್ಲು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆನೇ ಪಾತೆರ್ವೆರ್. ೫. ಇಸ್ಲಾಂಗ್ ಸೇರಿನಗುಲು ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಬಾಸೆನಿ, ಮಲೆಯಾಳಿ ಬಾಸೆನಿ ಪಾತೆರ್ವೆರ್. ಇಂಚಿನ ಇಚಿತ್ರ ಸ್ಥಿತಿಡ್ಲಾವರ ತುಳುಬಾಸೆ ಪಾತೆರ್ನಿಗಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾವಂದೆ ಇಪ್ಪುನ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಅತ್. ಆಂಡ, ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಇತ್ತೊಂದು ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆನ್ ಪಾತೆರ್ನಿಗಲೆಗ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ತುಳುಬಾಸೆ ತೆರಿದೇ ಇಪ್ಪುಂಡು.

೧. ತುಳು ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ಆದ್ ಇಪ್ಪುನಗುಲು

೨. ತುಳು ತೆರಿದಿನಗುಲು

೩. ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಇಪ್ಪುನಗುಲು

- ಇಂಚ ಮೂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಅರ್ತ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಕಮ್ಮಿ 10 ಲಕ್ಷ ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಯಿನೆಡ್ಡಾವರ ತುಳುವೆರ್ ಪಂಡ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳ್, ಬಂಗಾಳಿ, ಗುಜರಾತಿ ಶಬ್ದೊಲೆನ ಅರ್ತ ಮಲ್ಪಿಲಕ್ಕನೆ ಅರ್ತ ಮಲ್ಪೊಡು ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ವಾ ರೀತಿದ ಕಿಳ್ಳಾತಿಗದ ಅರ್ತ ಮಲ್ಪುನಿ ಸರಿ ಅತ್ತೆ.

ತುಳುನಾಡು - ಈ ನಾಡ್ ಎಂಕುಲು ಇಂಚಪ ಕಲ್ಪನೆ ಮಲ್ತಿನ ಅತ್ತೆ. ಪ್ರಾಕ್ದ ಕಾಲೊಡ್ಡುಲಾ ಈ ನಾಡ್ಗ್ ತುಳು ಇನ್ನಿ ಪುದರ್ ಇತ್ತೆಂಡ್. ಪ್ರಾಕ್ದ ಗ್ರಂಥೊಲೆಡ್ ಅಯ್ತ ಗಡಿಕುಲೆನ ವಿವರಣೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಇತ್ತೆದ ಗಡಿಕುಲೆಗ್ಲಾ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊದ ಗಡಿಕುಲೆಗ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚ್ ಕಮ್ಮಿ ಇಪ್ಪೊಲಿ. ಅವೊಂಜಿ ದೋಷ ಅತ್ತೆ. ಮಸ್ತ್ ಕಾಲೊಡ್ಡಿಂಚಿ ತುಳುನಾಡ್ ತನ್ನಾದಿಗನ್ ತುಳುವರಸೆರ್ ಕಾತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕೊಂಕಣ, ಕೇರಳ, ಕರ್ನಾಟಕೊಲು ತುಳುತ್ವನ್ ರಟ್ಟಾವರ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ತುಳುನಾಡ್ ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅಂಕೆಡ್ ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ತುಳುವೆರ್ ತಂಕುಲ್ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿನಾಲಾ ಕಾತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆನ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಸುರುಟ್ಟು 'ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ'ಂದ್, ಇತ್ತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ'ಂದ್ ಪುದರ್ ಬತ್ತೆದ್ ಮುಲ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಕ್ಲೆನ್ ತೂದು ತೆರಿನಗಲೆಗ್ ಉಂದು 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಇನ್ನಿ ಗ್ರಯಿಕೆ ಆಂಡ ಹೆಚ್ಚಿದ ಆಶ್ಚರ್ಯೊದ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತೆ. ಅಂಚನೆ, ಪಡ್ಡಾಯಿದ ಕಡಲ್ದ ಏಳು ವಿಭಾಗೊಲೆನ್ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ಪಿ ಕೊಂಕಣಂದ್, ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ಪಿ ಕೇರಳಂದ್ ಪುದರ್ ದೀತಿನಿ ಕೇರಳ ಕೊಂಕಣದ ಅಭಿಮಾನಿಳು ಆದಿಪ್ಪೊಡು. ಅಂಚತ್ತಾಂಡ, ಈ ಪುದರ್ ಬೈದಿನ ಕಾಲೊಡು ತುಳುನಾಡು ಕೊಂಕಣ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅಂಕೆಡ್, ಕೇರಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯೊದ ಅಂಕೆಡ್ ಇತ್ತೆಂಡ್ ಎಣ್ಣೊಲಿ. ಆಂಡಲಾ, ಈ ರಡ್ಡ್ ಪುದರುಳು ತುಳುನಾಡ್ ಇಜ್ಜಿಂತ್ ಪಣ್ಣುಜ್ಜಿ. ಹೆಚ್ಚಿದ ಸಂಗತಿ ಮೂಲು ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಂದಿನೆಡ್ಡಾವರ ತುಳುನಾಡ್ ಇನ್ನಿ ಭೂಭಾಗ ಅವೇ ಪುದರ್ಡ್ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲೊಡ್ಡುಲಾ ಇತ್ತೆಂಡಲಾ, ಕರ್ನಾಟಕ-ಕೊಂಕಣ-ಕೇರಳಗ್ ಉಂದು ಸೇರಿನ ಅತ್ತೆಂದ್ ಮಾತ್ರ ಪಣ್ಣೊ. ತುಳುನಾಡ್ ಅಂಚಿಂಚಿದ ನಾಡಲೆನ ಲಕ್ಕನೇ ಭಾರಿ ಪ್ರಾಕ್ದ ಕಾಲೊಡ್ಡೇ ಇತ್ತೆಂಡ್ ಪನ್ನಿನೆಕ್ಕ್ ಎದರ್ ಪಾತೆರ ಇಜ್ಜಿ.

ತುಳುಬಾಸೆ : ತುಳು ಬಾಸೆ ತುಳುವೆರೆನಾತೇ ಪ್ರಾಕ್ದ ಬಾಸೆ. ತುಳುಬಾಸೆ ಪಂಡ ಕನ್ನಡೊದ

ಅಪಭ್ರಂಶ ಪಣ್ಣಿ ಕೆಲವೆರನ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಅಡಿಮುದಲ್ ಇಜ್ಜಿ. ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆನ ಚರಿತ್ರನ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಲ್ತಂಡಲಾ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಲ್ತಂಡಲಾ ಒಯಿತಲಾ ಅಪಭ್ರಂಶ ಅತ್ಂದ್, ತಮಿಳ್, ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರ, ಮಲಯಾಳ ಲಕ್ಕನೇ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಬಾಸೆಂದ್ಲಾ, ಮಾತ ಬಾಸೆಲಾ ಮೂಲದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಡ್ಲ ಪುಟ್ಟುದಿನಂದ್ಲಾ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಲು ತೆರಿಯಂದಿನ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್. ಉಂದುಲಾ ಅತ್ಂದೆ, ಉಚ್ಚಾರಣೆದ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊಡ್ಲ ಒಂಜೆ ಶಬ್ದೊಗ್ಲ ಅರ್ಥ ಬೇತೆ ಆಪಿನ ಇಚಿತ್ರನ ತೂಂಡ ತುಳುಬಾಸೆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ತೋಜುಂಡು. ತುಳುಬಾಸೆನ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಕಲ್ಪಂದೆ ಆಯಿತ ಪೊರ್ತು ತೋಜಿಬರಂದ್. ನನ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಇಂಚಪದ ಒಂತೆ ಬೂಕುಲು ಅತ್ಂದೆ ಬೇತೆ ಓವ್ಲಾ ತಿಕ್ಕುಜ್ಜಿ. ನೆತ್ತ ಪ್ರಾಕ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ವಿಚಾರೊಡು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಉಂಡು. ತುಳುಕು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲಿಪಿಲಾ ಉಂಡು. ಕನ್ನಡ ತೆಲುಗು ಲಿಪಿಕುಲೆಗ್ ಇಪ್ಪನಾತೇ ಎತ್ಯಾಸ ತುಳು ಮಲಯಾಳ ಲಿಪಿಕಲಾ ಉಂಡು. ಪ್ರಾಕ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯ ತಿಕ್ಕಾದಿಜ್ಜಿ ಇನ್ನಿ ಕಾರಣಡ್ ದುಂಬಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯನ್ ಬುಲೆಪಾವರೆ ಬಲ್ಲೆಂದ್ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ. ನನ, ಮಿತ್ತ್ ಪಣ್ಣಿನ ಸಂಗತಿಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಇಚಾರ ಮಲ್ತುಗ.

ತುಳುವೆರೆನ ಇತ್ತೆದ ಸ್ಥಿತಿ : ತುಳುವೆರ್ ತಂಕುಲೆಡೆ ಇತ್ತಿನೆನ್ ಮಾತನಾಲಾ ಕಲೆವೊಂದಿಪ್ಪನೆಡ್ಲಾವರೆ ಅಗಲೆಡೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಚಿಹ್ನೆ ಇಜ್ಜೆಂದ್ ಅತ್ಂದ್. ಇಲ್ಲಡ್ ಪಾತೆರ್ಪಿನ ಬಾಸೆ ಒಂಜಿ, ಪಿದಾಯಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಲ್ತೊಡಾಯಿನ ಬಾಸೆ ಒಂಜಿ - ಇಂಚ ಆಯಿನೆಡ್ಲಾವರೆ ಏತೊ ತುಳುವೆರ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಡ್ ತಂಕುಲ್ ಗ್ರಯಿಕೆನ್ ಪಣಿರೆಗಾವಂದೆ ಸೋಪುವೆರ್. ನೆಡ್ಲಾವರೆ ಏತೊ ಮಲ್ಲ ತಪ್ಪುಲು ಆದ್ ಪೋಪ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಡ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇಜ್ಜೆಂಡ ಕನ್ನಡೊಡು ಭಾಷಣೊಲೆನ್, ಚರ್ಚೆಲೆನ್ ಮಲ್ತಾವುನೆಡ್ಲಾವರೆ ಏತೋ ಜನ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಅರ್ಥ ಆವಂದೆ ಪೋಪುಂಡು. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಕಲ್ಪಿನಗುಲತ್ತ್. ಒಂತೆ ಕಲ್ಪಿನಗಲೆಗ್ ತೆರಿಯುಜ್ಜಿ. ಇಂಚಾದ್, ತುಳುವೆರೆಗ್ ಅಪಿನ ಕಷ್ಟಲಾ ನಷ್ಟಲಾ ಆತೀತತ್ತ್. ಇಂಚಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಪಾತೆರ್ಪಿನಲಾ ತಪ್ಪು ಇನ್ನಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಮಸ್ತ್ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬೈದ್ಂಡ್. ಎಂಕಲ್ ದೇಶೊಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂಜೆನ್ ಬುಡುಂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೇತೆ ಓವ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಬೇಂಕ್ ಸೊಸೈಟಿಲೆನ್ ಬುಡುಂಡ ಜನೊಕುಲು ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಒಟ್ಟಾವರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚಳವಳಿ ಬಜೀ ರಾಜಕೀಯದ ಆದಿಪ್ಪನೆಡ್ಲಾವರೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಭೇದ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಕಾರಣಡ್ಲಾವರೆ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಟ್ಟಾವುಜ್ಜೆರ್. ಅವು ಅತ್ತಾವಂದೆ, ಜಾತಿ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಮಸ್ತ್ ಉಲ್ಲ. ಅಯ್ಕುಲು ಮಾತಾ ತುಳುವೆರೆನ್ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಇಪ್ಪುಲಕ್ಕ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ. ತಂಕುಲು ಕರ್ನಾಟಕದಗುಲು ಇನ್ನಿನ ಗ್ರಯಿಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜೆಂದಿನೆಡ್ಲಾವರೆ ತುಳುವೆರಾದ್ ಒಪ್ಪೊಂಜಿ ಚಳವಳಿನ್ಲಾ

ಮಲ್ಲೆರೆ ಆಪುಂಡೂಂದ್, ತುಳು ಬಾಸೆಡೇ ತಂಕುಲ್ಲ ಗ್ರಯಿಕೆಲೆನ್ ಪಂಡ ಮರ್ಯಾದೆಗ್ ಕಮ್ಮಿ ಆಪುಜ್ಜೆಂದ್ ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಸುರುತ್ತ ಕರ್ತವ್ಯ. ತುಳುವೆರ್ನ್ ತಮಿಳಾದಗುಲು, ಕರ್ನಾಟಕದಗುಲು ಎಂಚ ಗೌರವ ಕೊರ್ಪ್ಪು, ಸಸಾರ ಮಲ್ಪಂದೆ ತೂಪೆರ್ಂದ್ ಅಗಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನಗಲೆಗ್ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತುಂಡ್. ಏತೇಯೋಗ್ಯತೆ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ತುಳುವೆ ಪಣ್ಣೆ ಒಂಜಿ ಕಾರಣಡ್ ಏತೋ ಸ್ಪರ್ತಿ ಬಂಗ ಬುಡೂಡಾಪುಂಡು. ತುಳುವೆರ್ ಒಟ್ಟಾವಂದೆ ಇಪ್ಪುನವೆ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಇಜ್ಜಂದೆ ಇಪ್ಪುನವೆ ನೆಕ್ಕ್ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಆದುಂಡು. ಆಯಿನೆಡ್ಡಾವರ, ಎಂಕುಲು ತುಳುವೆರ್ ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆಡೇ ಪತ್ತ್ ಸಮಸ್ತರೆನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್, ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ್ ನಡಪಾವುನಿ ನ್ಯಾಯ ಇನ್ನಿನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ತುಳುವೆರೆಡ ಸುರುಟ್ಟು ಬದ್ಲಿಲಕ್ಕ ಮಲ್ಪುನಿ, ತುಳುವೆರೆಡ ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿನ್ ಪುಟ್ಟಾವುನಿ ಸುರುತ್ತ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಂಚಿನ ಅಭಿಮಾನೊನು ಪುಟ್ಟಾವರೆ ತುಳುವೆರ್ ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಬದ್ಲೊಂದಿಪ್ಪುನಗುಲು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಗುಲತ್ತೆಂದ್ ತೆರಿಯೊಡಾತ್ಂಡ್. ಆಯಿನೆಡ್ಡಾವರ ತುಳು ಇನ್ನಿನ ಪ್ರದೇಶೊಗು ಅವ್ವೇ ಪುದರ್ ದೀವೊಡು. ಈ ರೀತಿದ ಎಡ್ಡೆ ಚಳವಳಿನ್ ಸುರುಮಲ್ಲೆರೆ ತುಳುವೆರೆನ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಗತ್ಯವಾಯಿನೆಡ್ಡಾವರನೇ ಎಂಕಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆ ಪುಟ್ಟುದುಂಡು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೊಡು ತುಳುವೆರ್ನ್ ತುಳುವೆರಾದೇ ಇಪ್ಪರೆ ಬುಡ್ಡು ದುಂಬು ಪೋಟಿನ ಎಡ್ಡೆ. ಅವೆನ್ ಬುಡ್ಡು, ತುಳುವೆರ್ನ್ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ್ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ ತುಳುವೆರ್ಗ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೊಗು, ಅಂಚನೇ ಭಾರತ ದೇಶೊಗು ಎಡ್ಡೆ ಆವಂದ್.

ಎಂಕುಲು ಉದ್ದೇಶ ಎಂಚಿನಂದ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ಪಣ್ಣೆನೆಡ್ಡಾವರ ಜನಕುಲೆನ ಮನಸ್ಸೆಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಲ್ಪನೆಗ್ ಅವಕಾಶ ಬರಂದ್. ತುಳುಬಾಸೆನ್ ಅಯ್ತ ಇತ್ತೆದ ಕಂಗಾಲ್ ಸ್ಥಿತಿಡ್ ಬಚಾವ್ ಮಲ್ತಾದ್, ತುಳುಬಾಸೆಗ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಡ್ ಮರ್ಯಾದೆ ತಿಕ್ಕರೆ ಬೋಡಾದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ನೆಕ್ಕ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಸಾಧನೊಳೆನ್ ನಾಡ್ಡ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಈ ಪ್ರದೇಶೊಗು ಇತ್ತೆ ಇಪ್ಪುನ ಪುದರ್ನ್ ಗೆತ್ತಾದ್ ತುಳುನಾಡುನ್ ಪುದರ್ನ್ ದೀವೊಡು. ನೆಕ್ಕ್ ಕೆಲವು ಅಡ್ಡಿಲಾ ಉಂಡು. ಇತ್ತೆದ ರಾಜಕೀಯ ವಿಭಾಗೊಡಿಪ್ಪುನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಪೂರಲಾ ತುಳುನಾಡ್ ಅತ್ತ್. ಬಡಕಾಯಿಡ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಲಾ, ತೆಂಕಾಯಿಡ್ ಮಲಯಾಳದ ಭಾಗಲಾ ಸೇರ್ಂಡ್. ಮಲಯಾಳದ ಭಾಗೊನು ಮಲಯಾಳೊಗ್ ಬುಡ್ಡು ಕೊರ್ಪು, ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಬಾಗೊನು ಇತ್ತೆದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗ್ ಸೇರ್ಪಾವೊಡು. ಉಂದು ಕಷ್ಟದ ಸಂಗತಿ ಆಂಡಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತಾದ್ ತೋಚಾವೊಡು. ಗಡಿಹುಲೆನ್ ನಿಶ್ಚಯ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ಟೇ ಮಸ್ತ್ ಬಂಗ ಉಂಡು. ಇತ್ತೆದ ಪ್ರಾಂತೊಲೆನ ವಿಭಾಗೊಲೆಡ್ ಏತ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಡಾ ಆತೇ ಉಂಡು. ಒಂಜೇ ಪ್ರಾಂತೊದ ಆಳ್ವೆ ಆಂಡ ಒಂತೆ ಸುಲಭ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಇಂಚಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಅಂಚಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಈ ರಡ್ಡ್ ಪ್ರಾಂತೊಲೆನ ಸಾಯಲಾ ಬೋಡು. ಆಂಡಲಾ,

ಸಾಸಮಲ್ತಂಡ ಈ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ತದ್ ತೋಚಾವೊಲಿ. ತಿರ್ಲ್ ಎಂಚಿನ ಪಂಡ ಇತ್ತೆ ಎಂಕಲ್ ಸುರುತ್ತ ಧ್ಯೆಯೊಲು - ೧. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಘಟನೆ. ೨. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚಿಲ್. ೩. ತುಳುನಾಡ್‌ನ ಕುಡೊರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ಪುನಿ.

ಪ್ರಾಂತರಚನೆ : ಇತ್ತೆ ಇಪ್ಪುನ ರಾಜ್ಯೊಲು ದುಂಬಗ್‌ಲಾ ಇಂಚನೆ ಇಪ್ಪಂದೆ ಹೆಚ್ಚ್ ಕಮ್ಮಿ ಆಪುಂಡೊನ್ನಿನ ಪ್ರತಿ ಒರಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪುನ ಸಂಗತಿ. ಆವರೆಗಿಪ್ಪುನ ಪ್ರಾಂತೊಲೆನ ರಚನೆಡ್ ತುಳುವೆರ್ ಒವ್ ಭಾಗೊನು ದೆತೊನೊಡು ಪಣ್ಣಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪಿನ ಸ್ಥಿತಿಚ್ಚ್ ಇಜ್ಜಿ. ಈ ರೀತಿದ ತಾದಿಡೆ ಪೋವೊಡೊಂದು ಎಂಕಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ ನಿಗಂಟ್ ಮಲ್ಪಿ ಜ್ಜಿ. ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತದ್ ಒವ್ ಸಾಧ್ಯನಾ ಅವನೇ ನಿಶ್ಚಯ ಮಲ್ಪುವ. ಈ ಚಳವಳೊಕು ಸಂಬಂಧ ಇತ್ತಿನಗಲೆಡನೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಪ್ಪುನೆಡ್ಲಾವರ ಈ ಪಾತೆರ ಪಣೊಡಾಪುಂಡು.

೧. ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ್ ದೀದ್ ಕಮಿಷನರೆನ ಪ್ರಾಂತೊನು ಮಲ್ಪೊಡು. ಈ ಪಕ್ಷದಗಲೆಡ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬೊಕ್ಕ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊಗು ಬೋಡಾದ್ ಬೇತೆ ಒಂಜಿ ಪ್ರಾಂತೊಡು ಸೇರೊಡೊನ್ನಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಲಾ ಉಂಡು.
೨. ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಆದ್ ದೀವೊಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೊಗೇ ಸೇರಾವೊಡು. ತುಳುನಾಡ್ ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶಿಕ್ಷಣೊಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೀವೊಂದು ಬಾಕಿ ಮಾತಾ ವ್ಯವಹಾರೊಲೆಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರ್ ಇಪ್ಪೊಡು. ತುಳುನಾಡು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೊಗು ಸೇರಿನ ಒಂಜಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದಿಪ್ಪೊಡು.
 - a. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತೊನು ರಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡೊಂದು ಮೂಜನೆದ ಪಕ್ಷ. ಕೊಡಗು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಲಬಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಸೇರಾದ್ ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕರಾವಳಿತ್ತ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ (United Provinces of West Coast) ರಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡೊಂದ್. ಶಿಕ್ಷಣೊಡು ಮೂಜಿ ನಾಡ್‌ದಗುಲುಲಾ ತಂಕ್ಲೆನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯನ್ ದೀವೊಂದು ಬಾಕಿ ಮಾತಾ ವ್ಯವಹಾರೊಡು ಒಟ್ಟಾದಿಪ್ಪೊಡೊಂದ್ ಈ ಪಕ್ಷದಗಲೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈ ರೀತಿದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಲು ನಮನ ಉಲಾಯಿ ಇತ್ತೆನೇ ಇಪ್ಪುನೆಡ್ಲಾವರ ನೆತ್ತ ಎಡ್ಲೆ ಪಡ್ಲೆನ್ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ ವಿಚಾರ್ತದ್ ಇಂಚಿನವೇ ಬೋಡೊಂದ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ಪುನ ವಿಷಯ ಈ ತುಳುನಾಡ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸೇರ್ಂಡ್. ಆಯಿನೆಡ್ಲಾವರ, ಎಂಕಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಇತ್ತೆ ಎವು ಅಭಿಪ್ರಾಯನ್‌ಲಾ ದೀವೊಣಂದೆ ಮಾತೆರಗ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಯಿನ ಉದ್ದೇಶೊನೇ ದೀವೊಂದುಂಡು.

ರಡ್ಡ್ ಸಂಘೋಳನ ಅಗತ್ಯ : ಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲಗ್ ಒಂಜಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಬೇತೆನೆ ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಗತ್ಯ ಪಣ್ಣಿನ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಂದಿನ ಅತ್ತ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಟ್ ರಡ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ್ ಸುರುಮಲ್ತ್ದಾದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನಿ ಬಂಗ ಆಯಿನೆಡ್ಡಾವರ ಒಂಜೇ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ಮಲ್ತ್ದ. ಬೆನ್ನಿನಗುಲು ದುಂಬು ಬತ್ತಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ಬೇತೆ ಮಲ್ಪುವ. ನೆಟ್ಸ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಲು ಸೇರಿ ಪ್ಲಾನೆಡ್ಡಾವರ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆನ್ನಿ ಪೊರ್ಲೆಡು ನಡವುಂಡು. (ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ, ೧೯೨೮. ಭಾಷಾಂತರ - ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ)

- ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ತುಳುಮಹಾಸಭೆತ್ತ ಈ 'ವಿಜ್ಞಾಪನೆ' ಒಂಜಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದಾಖಲೆ. ನೆಟ್ಸ್, ತುಳುನಾಡ್ಡ ಗಡಿ, ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯ ಈ ವಿಷಯಾಲೆಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಗ್ರಯಿಕೆ ಉಂಡು. ಆಂಡ ತುಳು ಚಳವಳಿ ಎಂಚ ದುಂಬರಿಯೊಡು ಪಣ್ಣಿನೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಪೊರ್ಲೆಡು ತಾದಿ ತೋಚಾದೆರ್ ಇನ್ನಿನ ಅಂದಾಯಿನ ಪಾತೆರ.

ತುಳುವೆರ್ ಏರ್ಂದ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಲ್ತಿನೆಟ್ಟಿ 'ತುಳು ಮಹಾಸಭೆ'ತ್ತ ಕಮಿಟಿದಗಲೆನ, ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಮಲ್ಲಮನಸ್ಸು ತೋಜುಂಡು.

೧. ತುಳುವೆ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಆವೊಂತಿತ್ತಾ ಕುಳು ೨. ತುಳು ಪಾತೆರ ತೆರಿನಾಕುಳು ೩. ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಆವಾಸಂತೋತಿತ್ತಾ ಕುಳು.

ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗೆ, ಮೋಹನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯ, ಬೊಕ್ಕ ಸತ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರೆರ್ ಒಂಜೊಂಜಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊರ್ಪು 'ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆ'ತ್ತ ಸದಸ್ಯರಾಯಿನೆಕ್ಕ್ ದಾಖಲೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ 6.5.1931ತ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ದ ಸಭೆಚ್ಚ್ ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆದ ಪುದರ್‌ನ್ 'ತುಳುನಾಡು'ಂದ್ ದೀವೊಡುಂದು ಠರಾವು ಮಂಡನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ ಈ ಠರಾವುಗ್ ಅನುಮೋದನೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಈ ಠರಾವುಗು 22 ಜನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. 44 ಜನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಆಂಡ, ವಿಷಯ ನಿಯಾಮಕ ಮಂಡಳಿಡ್ ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಂದ್ ಪುದರ್ ದೀತಿನಿ ತಪ್ಪುಂದು ಒಪ್ಪೆರ್. 'ಮಂಗಳೂರು' 'ತುಳುನಾಡು' ಈ ರಡ್ಡ್ ಪುದರ್‌ಡ್ ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಇನ್ನಿ ಪುದರ್ ಆವೊಂದ್ ಹೆಚ್ಚಿದಗುಲು ಪಂಡೆರ್.

1928ಡ್ 1940 ಮುಟ್ಟಿ ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆತ್ತ ಕಚೇರಿ ಉಡ್ಡಿಡ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. 1940ನ್ ಇಷ್ಟಿಡ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಉಡ್ಡಿ ಬುಡ್ಡು ಮಧುರೆಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ದೋಸ್ತಿ ಪೊಳಲಿ

ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್, ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆತ್ತ ಕಚೇರಿನ್ ತನ್ನ ಊರು ಪುರಾಲ್ (ಪೊಳಲಿ)ಗ್ ಕೊಣತ್ತರ್. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್‌ಲಾ ಬಡಕಬಯಿಲ್ ಪರ್ಮೇಸ್ರಾಯಿರ್‌ಲಾ 1948ಮುಟ್ಟಿ, ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆನ್ ನಡಪಾದ್ ಬೊಕ್ಕ ಉಂತಾಯಿರ್. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದಗುಲೆನ ದೊಂಡೆ ಮಲ್ಲೆ ಆದ್, ತುಳು ಚಳವಳಿತ್ತ ಕೂಕ್ಕು ಮಲ್ಲ ಆಯಿನವೇ ನೆಕ್ ಕಾರಣ.

೫

ತುಳು ಕಾಕಜಿಲು

ಪಣೆಯಾಡಿದಾರ್ ತನ್ನ ತುಳು ಚಳವಳಿತ್ತ ದೋಸ್ತಿಲೆಗ್ ತುಳುಟ್ಟೇ ಕಾಕಜಿ ಬರೆವೊಂದಿತ್ತರ್. ಪಣೆಯಾಡಿದಾರೆಗ್ ಬೈದಿತ್ತಿನ ಒಂತೆ ಕಾಕಜಿಲು ಉಡ್ಡಿದ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರೊದ 'ತುಳುವ' (ಸಂಪುಟ -1, ಸಂಚಿಕೆ - 4, 1980) ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಅಚ್ಚಾತ.

ಪಣೆಯಾಡಿದಾರೆಗ್ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೊದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಲೆನ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆದ ಪರೀಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಡ್ 'ಜುಲು ವ್ಯಾಕರಣ' ಬೊಕ್ಕ 'ಜುಲು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಬೊಕ್ಕ ಜಾನಪದ' ಈ ರಡ್ಡ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ತರ್ಪುಡ್ಡಿನ ಸಂಗತಿ ಒಂಜಿ ಕಾಕಜಿಡ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಪಣೆಯಾಡಿದಾರೆಗ್, 'ತನಕುಳಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಆಂಡ ತುಳು ಭಾಷೆದ ಸೇವೆ ಮಳ್ಳರೆ ತಯಾರ್ ಉಳ್ಳೇಂದ್' (30-8-1929) ಬರೆಯೆರ್. ಸತ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರೆರ್, 'ತುಳುವೆರೆನ್ ಲಕ್ಕಾವರೆ ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಾಪಗಾಂಡ ಈಯ್ಯಾಂದ್, ಸುಮಾರಾದ್ ಲೇಖನೊಳು ಈಯ್ಯಾಂದ್' (3-5-1929) ಇಂಚ ಬರೆಯೆರ್. ಬಿ. ಮೋಹನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ (28-3-1929) ಇಂಚ ಕಾಕಜಿ ಬರೆಯೆರ್ - "ಒಂಜಿ ತುಳು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ ತಯಾರ್ ಮಳ್ತದೆ. ನೆಟ್ಪ ತುಳುನಾಡ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪೊರ್ಲುಲಾ, ಸುದೆಗುಡ್ಡೆದ ವರ್ಣನಲಾ ಬೈದೊಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್ ಪುದರ್‌ಪೋಯಿ ಅರಸುಳು, ಭಕ್ತರ್ ಏರ್ ಇಣ್‌ಪಿ ಸಂಗತಿ ಯೆಂಕ್ ಗೊತ್ತು ಇಜ್ಜಿ ; ದಯಮಲ್ದಾದ್ ಆ ಸಂಗತಿ ಪಿರ ಟಿಪ್ಪಾಲ್‌ಗೇ ಬರೆದ್ ಕಡಪುಡುಲೇ".

ತುಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆದ ಬೂಕುಲೆಡ್ ಪ್ರಯೋಗ ಮಲ್ತಿನ ತುಳುಬಾಸೆದ ಬಗ್ಗೆ ಡಿ.ಡಿ. ಇಶ್ವಾಲೆರ್ ಪಣೆಯಾಡಿದಾರೆಗ್ ಇಂಚ ಬರೆಯೆರ್ - "ನಮ ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆದ ರಡ್ಡ್ ಪುಸ್ತಕೊಳೆನಾಲಾ ಯಾನ್ ದೆತ್ತೊಂಡ್ ಓದಿಯೆ. ಕೋಪ ಮಳ್ಳಡೆ. ದಾನೆಂದೊಂಡ, ಈರೆನ ಬಾಸೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆದ್ ಶಿವಳ್ಳಿ ಬ್ರಾಣೆರೆನವು. ಐತ ಪ್ರತ್ಯಯೊಳೆನ್ ಈರ್ ಒಂಜಿತ್‌ಲಾ ಪಗಪುಜ್ಜರ್. ಉಂದೆನ್ ಓದರೆ ಯಂಕುಳೆ ಲಕ್ಷಂತಿನಾಕುಳೆಗ್ ಕಷ್ಟ." "ತುಳುವಾಲ ಬಲೀಂದ್ರೆ" ಈ ಪುಸ್ತಕೊನು ಬರೆಯಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್

ಅಂಚೆ ಬಾಸೆನ್ ಪೂರಾಸರಿ ಮಳ್ತಾದ್ ವಾಡಿಕೆಡ್ ಉಪ್ಪು ಸುದ್ದ ತುಳುಭಾಷೆಡೇ ಬರೆತೆರ್. ಅವೆನ್ ತೂದು ಬಾಳ ಖುಷಿ ಬುಡಿಯೆ" (10.12.1929).

ಧರ್ಮಸ್ಥಳತ್ತ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಕಡಬುಡ್ತಿನ 'ತುಳು ವಾರ್ಷಿಕ' ಓದುದು ಬರೆಯಿನ ಕಾಕಜಿಡ್, 'ಈರ್ ಸುರುಮಲ್ತಿನ ತುಳುತ್ತ್ ಕೆಲಸ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕೆಲಸಂದ್ ಯಾನ್ ತೆರಿಯೊಣ್ಣೆ. ಈರೆಗ್ ಈ ಚಳವಳೊಟ್ಟು ಗೇಲಾವಡ್ಂದ್ ಯಾನ್ ಹಾರೈಕೆ ಮಲ್ಪುವೆ' (29.6.1929)

ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ಟೆ ತುಳುಬಾಸೆನ್ ದಾಯೆಗ್ ಬರೆಯೆರೆ ಬಲ್ಲೆಂದ್ ಮದ್ರಾಸ್‌ದ ಡಾ. ಯು. ರಾಮರಾವ್ ಬರೆಯಿನ ಕಾಕಜಿಗ್ 'ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆ'ತ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಇಂಚ ಜವಾಬುದೋಲೆ ಬರೆಯೆರ್ - "ತುಳುಟ್ಟು ದುಂಬುಡ್ತಿನ ಲಿಪಿನ್ ಓದರೆ ಬ್ರಾಣೆರೆಗೇ ಮಸ್ತ್ ಜನೊಕ್ಕು ಬರುಜ್ಜಿ. ಬೇತೆ ಜಾತಿದಗಲೆಗ್ ಅವು ಗೊತ್ತೇ ಇಜ್ಜಿ. ಇಂಚ ಇಪ್ಪುನಗ ಇತ್ತೆನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿತ್ಪ್ ಆ ಲಿಪಿ ಒಯ್ಯಲಾ ಆವಂದ್"

ಮೊಳಹಳ್ಳಿ ಶಿವರಾಯೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ತುಳುನಾಟಕ ಬೋಡೂಂದ್ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್ (2-2-1929) ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಕಾಕಜಿ ಬರೆಯೆರ್. ಉಂದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಳಹಳ್ಳಿ (12.2.1929) ಬರೆದಿನ ಕನ್ನಡ ಕಾಕಜಿದ ರಡ್ಡ್ ಸಾಲ್‌ನ್ ತುಳುಟ್ಟು ಕೊರೊಂದುಲ್ಲೆ. "ಕನ್ನಡ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಪ್ರಯೋಜನ ಆವಂದಿನ ಆದಿದ್ರಾವಿದ ಸಮಾಜೊದ ಜನಕುಲೆಡ ಪ್ರಚಾರೊಗ್ ಈ ನಾಟಕ ಬೋಡು. ಶಿವಳ್ಳಿ ಬ್ರಾಣೆರ್ ಪಾತೆರ್ದಿನ ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಯಿನ ತುಳು ಮೂಲು ಬೊಡ್ಡಿ. ನಾಟಕೊಡು ಪಿರ ಒರಿದಿನ ಜನಕುಲೆನ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯೊಲೆಡ್ ಮಿತ್ತ್ ದರ್ಪೆರೆ ತಾದಿ ತೋಜಾವೊಡು"

೬

ತುಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ತುಳುಚಳವಳತ್ತ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ, ಒರಿದಿನ ಬೇಲೆ ಪಂಡ 'ತುಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ'. ಉಡ್ಡಿದ ಪೇಜಾವರ ಮಠತ್ತ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮಿಳು ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆಗ್ ದಿಂಜ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರೈರ್. 'ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ'ಡ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಅಚ್ಚ್ಚ ಮಲ್ಪಾಯಿನ ಬೂಕುಲು -

೧. ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯೆರ್‌ನ - 'ತುಳು ಕಿಟ್ಟರಾಜಿ ಪರ್ಸಂಗೊ' (1929)
೨. ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ - 'ತುಳುವಾಲ ಬಲಿಯೇಂದ್ರ' (1929)

೧. ಸತ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರರೆನ - 'ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟಿದ ಗುಟ್ಟು' (1929)
೨. ಕೆ.ಬಿ. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಕಿಲ್ಲೆರೆನ - 'ಕಾನಿಗಿ' (1932)
೩. ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ - 'ತುಳುವ್ಯಾಕರಣ' (1932)
೪. ಮಾಧವ ತಿಂಗಳಾಯೆರೆನ - 'ಜನಮಲ್' (1933)
೫. ಎಂ. ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ - 'ಮದ್‌ಮಳತ್ತ್ ಮದ್ಮಯೆ' (1933)
೬. ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ - 'ಬಂಗಾರ್‌ದಂಗಿದ ಕತೆ' (1933)
೭. ತುಳು ಪದ್ಯಮಾಲಿಕೆ
೮. ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ - 'ಮಿತ್ಯನಾರಾಯಣ ಕತೆ' (1935)
೯. ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ - 'ಸತೀ ಕಮಲೆ' (1936)

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆದ ಬೂಕುಲೆನ ಪಟ್ಟಿ ತೂನಗ ನೆಟ್ಟ್ಪ ರಡ್ಡ್ಡ್ ಕಾದಂಬರಿ, ರಡ್ಡ್ಡ್ ಕವನ ಸಂಕಲನ, ರಡ್ಡ್ಡ್ ಕಿಳ್ಳಾ ಕತೆಕುಲು, ಒಂಜಿ ವ್ಯಾಕರಣದ ಬೂಕು, ಒಂಜಿ ಸಂಶೋಧನೆದ ಬೂಕು, ಒಂಜಿ ನಾಟಕ, ಒಂಜಿ ಎಲ್ಕ ಕಾವ್ಯ, ಒಂಜಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಉಲ್ಲ.

ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್‌ದಗಲೆನ ಅಚ್ಚಿದ ಇಲ್ಲ್ (ಪ್ರೆಸ್) 1841ಟ್ ಕುಡ್ಡಡ್ ಸುರುವಾಂಡ್. ತುಳುಟ್ಟು 'ಮತ್ತಾಯನ ಸುವಾರ್ತೆ' 1842ಟ್ ಅಚ್ಚಾಂಡ್. ರೆ| ಜೆ.ಜೆ. ಅಮ್ಮನ್ನರೆನ 'ಸತ್ಯವೇದ' ತುಳು ಭಾಷಾಂತರ, ರೆ| ಕ್ಯಾಮರಾನ್ ತುಳು ಕೀರ್ತನೆಲು, ರೆ| ಆಗಸ್ಟ್ ಮ್ಯಾನರರೆನ 'ತುಳು-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಿಘಂಟು' (1886), 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ತುಳು ನಿಘಂಟು' (1888) ಜೋನ್ ಜೇಮ್ಸ್ ಬ್ರಿಗ್ಲೆರೆನ 'ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ' (1872) ಗಾಬ್ರಿಯೆಲ್ ಬಂಗೇರರೆನ 'ಒಂದು ಸಾವಿರ ತುಳು ಗಾದೆಗಳು' (1896) ಈ ಬೂಕುಲು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್‌ಡ್ ಅಚ್ಚಾಯ್. ತುಳು ಪಾಡ್ಡೆನ, ಗಾದೆಲೆನ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಚ್ಚ್ಚಿ ಮಲ್ಯಾವನ ಬೇಲೆನ್ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಸುರುಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆಡ್ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕವನ, ನಾಟಕ, ಸಂಶೋಧನೆ, ವ್ಯಾಕರಣ ಇಂಚಿನ ಬೂಕುಲೆನ್ ಅಚ್ಚ್ಚಿ ಮಲ್ಯಾದ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಪೊಸ ಕಾಲೊದ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಪಂಚಾಂಗ ಪಾಡ್ಯರ್, ನಾಂದಿ ಮಲ್ತರ್.

ತುಳು ಚಳವಳಿತ್ತ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರತಿಕೆಲೆಡ್ ತುಳು ಪುರವಣಿ ಅಚ್ಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತರ್. ಉಡ್ಡಿದ 'ನವಯುಗ' ಒಂತೆ ಸಮಯ 'ತುಳು ಪುರವಣಿ' ಅಚ್ಚ್ಚಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಕೊರಡ್ಡಲ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಸಾಹಿತಿಲೆನ ಕನ್ನಡ ಬೂಕುಲೆನ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ತನ್ನ ಸವ್ವೆ ಏಜೆನ್ಸಿಡ್ ಅಚ್ಚ್ ಮಲ್ಪಾಯೆರ್.

2

'ಅಂತರಂಗ'

'ಅಂತರಂಗ' ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಉಡ್ಡಿಡ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. 'ಅಂತರಂಗ'ಡ್ಲಾವರ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಪುದರ್ ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ಮಾತ ಊರುಡು ರೈಸ್‌ಂಡ್. ಕೆ. ಹೈದರ್, ಎಂ.ವಿ. ಹೆಗ್ಡೆ, ಪಾ.ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ, ಎನ್.ಎಸ್. ಕಾರಂತ ಮೊಗುಲು 'ಅಂತರಂಗ'ದ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಡತ್ತೆರ್. ಕೊರಡ್ಡಲ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಯೆರ್, ಪಾದೂರು ವಾಸುದೇವ ಉಪಾಧ್ಯರ್ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಉಡ್ಡಿ ಬುಡ್ಡು ಪೋಯಿಬೊಕ್ಕ ಒಂತೆ ವರ್ಸ 'ನವಯುಗ' ಪತ್ರಿಕೆದ ಕೆ. ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (1905-1974) 'ನವಯುಗ' ಪತ್ರಿಕೆನ್ ನಡಪಾಯೆರ್. ಮಹಾಯುದ್ಧ ಮುಗಿಬೊಕ್ಕ (1945) ಅಂತರಂಗನ್ ಉಂತಾದ್ 'ಅಂತರಂಗ'ದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಪುಸ್ತಕಮಾಲೆನ್ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್.

'ಅಂತರಂಗ' ಪತ್ರಿಕೆ ಇಂಚ ಇತ್ತಂಡ್ಂದ್ ಬನ್ನಂಚೆ ರಾಮಾಚಾರ್ಯರ್ ಪಣ್ಣೆರ್ - 'ಅಂತರಂಗ' ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ಆ ಕಾಲೊಡು ಒಂಜಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾಯಿನ ಪ್ರಯೋಗ ಆದಿತ್ತಂಡ್. ಇತ್ತೆದ 'ಸುಧಾ' 'ಕರ್ಮವೀರ' 'ತರಂಗ' ಆಕಾರೊಡು ಬಜೀ ಒಂಜಾಣೆಗ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಾರಿ ಬೇಗ ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಜನಕುಲೆನ ಮನಸ್ಸೆನ್ ಗೆಂದ್ಂಡ್. ಅಪನಗ ಜನಪ್ರಿಯವಾದಿತ್ತಿನ 'ಪ್ರಜಾಮತ'ದ (ಬೆಂಗಳೂರ್‌ದ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ) ಸಂಪಾದಕೆರಾದಿತ್ತಿನ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಗುಪ್ತೆರ್ 'ಅಂತರಂಗ' ರೈಸುನೆನ್ ತೂದು, 'ಉಂಬೆ ಒಲ್ತುಡ್ಡು ಬತ್ತೆಪ್ಪಾ, ಗ್ರಾಚಾರ'ಂದ್ ಕಂಗಾಲಾದ್ ಪಾತೆರಿಯೆರ್ಗೆ. 'ಅಂತರಂಗ' ಕಂಡಿತವಾದ್‌ಲಾ ಉಡ್ಡಿದ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮೊಗು ಎರೈನ್, ರಂಗ್‌ನ್, ಇನೆದಾಂತಿನ ಗೇಲ್‌ನ್ ಕೊಣತ್ತೆಡ್ ಕೊರೊಂಡು' (ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ (ಸಂ) 1995)

೮

ತುಳುನಾಡು ಬ್ಯಾಂಕ್

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಉಡ್ಡಿಡ್ 'ಭಾರತ ವಸ್ತು ಮಂದಿರ'ಂದ್ ಅಂಗಡಿ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆದ

‘ಮುಕುಂದ ನಿವಾಸ’ದೊಳು ಆರನ ಇಲ್ಲ ಇತ್ತಂಡ್. ಆರ್ 1932ನೆ ಇಸ್ವಿಡ್ ಉಡ್ಡಿಡ್ ತುಳುನಾಡು ಪ್ರೆಸ್‌ನ್, 1934ಟ್ವೆ ಮಣಿಪಾಲೊಡು ‘ಮಣಿಪಾಲ ಪ್ರೆಸ್‌ನ್’ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. 1937ಟ್ವೆ ಪಾ.ವಂ. ಆಚಾರ್ಯರ್ ಮಣಿಪಾಲ ಪವರ್ ಪ್ರೆಸ್‌ದ ಮೆನೇಜರ್ ಆದ್ ಸೇರೈರ್. ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಅನ್ನಿಬೆಸೆಂಟ್‌ರನ ‘ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ರೆಸ್‌ದ ಒಂತೆ ಮೆಶಿನ್‌ಲೆನ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಮಣಿಪಾಲ ಪ್ರೆಸ್‌ಗ್ ತರ್ಪುಡಿಯೆರ್ಗೆ. ‘ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ’ದ ಮಸ್ತ್ ಬೂಕುಲು ತುಳುನಾಡ್ ಪ್ರೆಸ್‌ಡ್ ಅಚ್ಚಾತ.

ತುಳುನಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಕತೆ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಸೋಲುದ ಕತೆ. ಹಾಜಿ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬೆರ್ 1906ಟ್ವೆ ಉಡ್ಡಿಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ಸುರುತ್ತ ಬ್ಯಾಂಕ್. ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಕುಡ್ಲ - 1906), ಪಾಂಗಾಳ ನಾಯಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (1920-ಉಡುಪಿ) ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಕುಡ್ಲ - 1923), ಕರ್ಣಾಟಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಕುಡ್ಲ - 1924), ಉಡುಪಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಉಡುಪಿ - 1925) ಕೆಥೊಲಿಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಕುಡ್ಲ - 1925) ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಉಡುಪಿ - 1925) ಮೂಲ್ಕಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಮೂಲ್ಕಿ - 1929) ವಿಜಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಕುಡ್ಲ - 1931) ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಮಂಗಳೂರು (ಕುಡ್ಲ - 1931) ಕುಂದಾಪುರ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಕುಂದಾಪುರ - 1932) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ 1932 ಮುಟ್ಟು ಸುರುವಾಯಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಲು ಈತ್.

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಸಪ್ಪೆ ಏಜೆನ್ನಿ (ಲಿ) ಪಣ್ಣಿನ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ನಡಪುಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಉಂದೆನೇ ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ತಾದ್ ತುಳುನಾಡು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಸಪ್ಪೆ ಏಜೆನ್ನಿ (ಲಿ)ನ್ ಆರ್. 2.10.1933ಟ್ವೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ತುಳುನಾಡ್ ಪ್ರೆಸ್‌ಲಾ ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗ್ ಸೇರ್‌ದಿತ್ತಂಡ್. ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ 1933ಡ್ಲ 1939ಮುಟ್ಟು ಬುಲೆವೊಂದಿತ್ತಂಡ್. 1939ಡು ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ವ್ಯವಹಾರ ಒಂಜಿ ಲಕ್ಷ ಐನ್ ಸಾವಿರೊಡ್ಲ ಹೆಚ್ಚ್ ಇತ್ತಂಡ್. ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಜಿ ಶೇಕಡೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಂಡ್.

1940ನೆ ಇಸ್ವಿಡ್ ನವಂಬರ್ 3ದಾನಿ ‘ತುಳುನಾಡು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಕತೆ ಮುಗಿಂಡ್. ಡಾ| ನವೀನಚಂದ್ರ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ ಪಣ್ಣಿಲೆಕ್ಕ, ಪ್ರೆಸ್‌ದ ಬೇರೊಡು ಮಸ್ತ್ ನಷ್ಟ ಆದ್ ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬುಳಿಪಿನೆಡ್ಲ ದುಂಬೇ ಸೈತ್‌ಂಡ್ (ತಿಂಗಳಾಯೆ - 1986, ಪು. 15) ತುಳುನಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂಚೆ ಮುರ್ಕುಂಡಂ ಪಣ್ಣಿನೆಕ್ಕ ಉಡ್ಡಿದ ಪರಬೆರ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕತೆ ಪಣ್ಣೆರ್. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಗಾಂಧೀವಾದ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಲೆನ್ ಒಪ್ಪಂದಿನಗುಲು, ಆರ್ ರೈಸುನೆನ್ ತೂದು ಕಿಚ್ಚಾ ವೊಂದಿತ್ತಿನಗುಲು ಆರೆನ ಜಾತಿಡ್ಲಾ, ಬೇತೆ ಜಾತಿಡ್ಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಇಂಚಿನಗುಲು ಕೆಲವೆರ್ ತುಳುನಾಡು ಬ್ಯಾಂಕ್ ದಿವಾಳಿ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿ ಪುಟ್ಟಾಯೆರ್. ಈ ಸುದ್ದಿನ್ ನಂಬಿನಗುಲು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗ್ ಬತ್ತಾದ್ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ವಾಪಾಸ್

ಕೊರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಕೇಣ್ಡೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗ್ ಬಾಕಿಲ್ ಪಾಡೊಡಾಂಡ್. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾನ್ ಡಾ. ಟಿ.ಎಂ.ಎ. ಪೈಕುಲೆಡ ಕೇಣ್ಡೆಗ "ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಊರು ಬುಡ್ಡು ಪೋಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿತ್ತಂಡ್". ಇಂಚ ಆರ್ ಪಂಡೆರ್. ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಟಾಪನೆ ಮಲ್ತಿನ ಹಾಜಿ ಅಬ್ಬುಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬೆರ್ ಊರು ಬುಡ್ಡು ಜೀವ ಗೆತೊಂಡೆರ್. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಊರುಬುಡ್ಡು ಪೋಯೆರ್. ಉಂದು ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಉಡ್ಡಿಡ ಇಂಚಪದ ಚರಿತ್ರದ ಕಯ್ಯೆ ನಿನೆಪುಲು.

"ಊರುಡು ನಂಜಾಂಡ ಪಾರ್‌ದ್ ಬದ್ನೊಡು" ಇಂಚ ಒಂಜಿ ತುಳು ಗಾದೆ ಉಂಡು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್, ತುಳುನಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುರ್ಕಿ ಕೊಡ್ಲೆ ಪೆದ್ವೊದಿ ಅಪ್ಪೆ, ಬಂಜಿನಾಲ್ ಬುಡೆದಿ-ಜೋಕುಲೆನ್ ಬುಡ್ಡು ಪಣಂದೆ ಪೋಯೆರ್. ಕೆಲವು ತಿಂಗೊಲುಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಊರುಗು ಬತ್ತೆದ್ ಬುಡೆದಿ - ಜೋಕುಲೆನ್ ತಮಿಳುನಾಡ್‌ದ ಮಧುರೆಗ್ ಲೆಸೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಅಪ್ಪೆ ಯಮುನಕ್ಕ ಮಗನ ಸೋಲುನು ತೂದು ಇಲ್ಲದ ಉಗ್ಗಿಲ್‌ಗ್ ಬೂರು ಸೈತೆರ್.

೯

ಮಧುರೆ ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಉಡ್ಡಿ ಬುಡ್ಡು ಮಧುರೆಗ್ ಪೋಯಿನಾರ್ ಅವುಲು ಊರುಬತ್ತಿದ ಅಂಗಡಿ ಓವೊಂದು ಬಂಗೊಡು ಬದ್ವಿಯೆರ್. 1942ನೆ ಇಸ್ವಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿ ಜೋರಾವೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ಒಂಜಿ ದಿನ ಮಧುರೆಡ್ ಕರ್ಪ್ಯೂ ಇತ್ತಂಡ್. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ರಸ್ತೆಡ್ ಲಾರಿಚಾರ್ಜ್‌ಡ್ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದೊದ್, ಮತಿ ತತ್ತೆದ್ ಬೂರೈರ್. ಉಡ್ಡಿಡಪ್ಪೆಗ ಆರೆನ ಒಂಜಿ ಮೂಜಿ ವರ್ಸದ ಬಾಲೆ (ಮುರಳೀಧರ) ಸೈತ್‌ದಿತ್ತಂಡ್. ಮಧುರೆಡ್ ಆರ್ ತನ ಪದಿನೆಣ್ಣೆಮ ವರ್ಸೊದ ಮಗಿ ರಮಾಕಾಂತನ್ ಕಲೆವೊಂಡೆರ್. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಬುಡೆದಿ ಭಾರತಿಬಾಯಿ 1945ಟ್ಪ್ಪೆ ತೀರ್ಪ್ಪೆ ಪೋಯೆರ್.

1950ಡು ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ ಬುಡಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಕನ್ನಡ ಸಿನೆಮಾಲೆನ್ ಪ್ರದರ್ಶನೊಗು ಕೊರ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ವಿಜೆನ್ನಿ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ತನ ಜೋಕುಲೆನ್ (ವಾದಿದಾಚ್, ಜವಹರ್, ಹರಿಣಿ) ಕನ್ನಡ ಸಿನೆಮಾರಂಗೊಡು ದುಂಬು ಪೋವರೆ ಉಮೇದ್ ಕೊರೈರ್.

ಮಧುರೆಡಪ್ಪೆಗ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆಗ್ ಸರಕಾರೊಡ್ಡು ಒಂಜಿ ಕಾಕಜಿ ಬತ್ತೆಂಡ್. ಈರ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳೊಟ್ಟ್ ಬೆನ್ನಿನಾರ್. ಈರೆಗ್ ಪದಿನೈನ್ ಎಕ್ರೆ ಜಾಗ ಕೊರ್ಪ. ವೋಲ್ ಆವೊಂದ್

ಈರೆ ತೆರಿಪಾವೊಡು" ಈ ಕಾಕಜಿನ್ ತೂದು ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆಗ್ ಪಿಸ್‌ರ್ ಬತ್ತಂಡ್. 'ಯಾನ್ ಚೈಲ್‌ಗ್ ಪೋಯಿನಿ ಆಸ್ತಿ ತಿಕ್ಕುಂಡೂಂದ್ ಅತ್ತ'ಂದ್ ಆರ್ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಈ ಸಂಗತಿನ ನಿನೆಪು ಮಲ್ತೊಂದು ಆರೆನ ಮಲ್ಲ ಮಗೆ ವಾದಿರಾಜ್ ಪಣೈರ್ - 'ಅಪಯನ ಆದರ್ಶತ್ವವರ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಕಷ್ಟ - ನಷ್ಟ ಆತ್ಮ' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕಿಬೊಕ್ಕ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆಗ್ ರಾಜಕೀಯೊಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೋಕೆ ಇತ್ತೆಚ್ಚಿ. ಸುಭಾಸ್‌ಚಂದ್ರ ಬೋಸೆರೆನ ಸಾವುದ ಸುದ್ದಿ ಕೇಣ್ಡ್ ಆರ್ ಕಂಗಾಲಾಯೆರ್‌ಗೆ. 1940ನೆ ಇಸ್ವಿಡ್ ಉಡ್ಡಿ ಬುಡ್ಡು ಪೋಯಿನ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಅಯಿಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಒರಲಾ ಉಡ್ಡಿದಂಚಿ ತರೆಪಾಡ್ ಚೆತ್ತೆಚ್ಚೆರ್. ಉಡ್ಡಿಡ್ ಒರಲಾ ಬತ್ತೆಚ್ಚೆರ್. 1959 ಇಸ್ವಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 13ನೆ ತಾರೀಕ್ ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ತಿಗಲೆ ಸಂಕಟೊಡು ತೀರ್ ಪೋಯೆರ್.

ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಬುಡೆದಿ ಭಾರತಿಬಾಯಿ ಪಣಿಯಾಡಿ ಬರೆದಿನ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಕತೆಕುಲು ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಅಚ್ಚಾದಿತ್ತ. ಭಾರತಿಬಾಯಿನ ತಂಗಡಿಲು - ಜಾನಕಿಬಾಯಿ, ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಮಂದಾಕೀನಿ ಬಾಯಿ ಪೂಣ್‌ಜೊವುಲೆಗ್ ಕಲ್ಯಾಣವನೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಮಸ್ತ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಕಂಡನೆ ಸೈತ್‌ಂಡ ಬುಡೆದಿನ (ವಿಧವೆನ) ತರೆಬೋಳು ಮಲ್ಪುನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬ್ರಾಣೆರೆ ಜಾತಿಡ್ ಇತ್ತೆಂಡ್. ಸರಸ್ವತಿ ಬಾಯಿ ತನಕಂದನೆ ಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಪದ್ಮನಾಭ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು ಸೈತಿಬೊಕ್ಕ ತನ ತರಬೋಳು ಮಲ್ತರೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರಂದೆ ಎದರ್ ಉಂತ್ಯೆರ್. ನೆಕ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಬೆರಸಾಯಲಾ ಇತ್ತೆಂಡ್.

ವಾದಿರಾಜ್, ಜವಹರ್, ಹರಿಣಿ ಬಿ.ಎಸ್. ರಾವ್, ರೇವತಿ ರಾವ್ ಬೊಕ್ಕ ರೋಹಿಣಿ ಹಾನಗಲ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಜೋಕುಲು. ಮೊಗುಲು ಮಾತೆರ್ ಬೆಂಗ್ಲೂರ್‌ಡ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಹರಿಣಿ ಕನ್ನಡ ಸಿನೆಮಾಲೆನ ನಟಿ ಆದ್ ಪುದರ್ ಮಲ್ಲೆರ್. ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರೊಡು ಮಿಂಚಿದಿನ ವಾದಿರಾಜೆರೆ ಪುದರ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಆರ್. ಅಂದಾಜ್ ನೂದು ಕನ್ನಡ ತೆಲುಗು-ತಮಿಳ್ ಸಿನೆಮಾಲೆಡ್ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಲೆರ್. ವಾದಿರಾಜೆರ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪಾದಿನ ಕನ್ನಡ ಸಿನೆಮೆಲು ನಂದಾದೀಪ (1962) ನವಜೀವನ (1964) ನಾಂದಿ (1964) ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು (1969) ಕಾಕನ ಕೋಟೆ (1976) ದಂಗೆ ಎದ್ದ ಮಕ್ಕಳು (1979). 'ನಂದಾದೀಪ', 'ನವಜೀವನ' ಸಿನೆಮೆಲೆಗ್ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ತಿಕ್ಕಿದ್‌ಂಡ್. 'ನಾಂದಿ' ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ಫಿಲ್ಮ್ ಫೆಸ್ಟಿವಲ್‌ಗ್ ಲಂಡನ್‌ಗ್ (1965) ಪೋದಿತ್ತೆಂಡ್.

೧೦

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ - ಜನ ಎಂಚೆ ?

ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸೆ ಆದಿತ್ತಿನ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ತುಳು ಚಳವಳಿ ಸುರು ಮಲ್ತಿನಿ ಎಲ್ಯ ಸಂಗತಿ

ಅತ್. ಆರ್ ಉಡ್ಡಿಡ್ ಒಯಿಪ್ಪಾವೆರೆ ಸುರುಮಲ್ಲಿನ ತುಳುತ ತೇರ್ನ್ ಇನಿ ತುಳುವೆರ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುಡು ಒಯೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ದೇವಸ್ಥಾನ ಪೂಜೆದಗಲೆನ ಇಲ್ಲಡ್ ಬುಲೆಯಿನ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆಗ್ ದೇವರೆಡ ನಂಬುಗೆ ಇತ್ತಂಡ್. ಉಡ್ಡಿಡ್ ಆರ್ ನವರಾತ್ರದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವ ಮಲ್ಲಾವೊಂದಿತ್ತರ್. ಸಮಾಜೊಡ್ಡಿತ್ತಿನ ಡೋಂಗಿಲೆನ್ ಮಸ್ಕಿರೆ ಮಲ್ಲೆರೆ ಆರ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಬೊಕ್ಕ ನಾಟಕೊಲೆನ ಮಾಧ್ಯಮೊಡು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಲೊಂದಿತ್ತರ್. ಆರ್ ಉಡ್ಡಿಡ್ ಗೊಬ್ಬಾಯಿನ 'ಯೋಗಿಯೋ ಭೋಗಿಯೋ' ನಾಟಕನ್ ತೂದು ಮಠತಗಲೆಗ್ ಪಿಸ್‌ರ್ ಬತ್ತಂಡ್‌ಗೆ. ಏರೋ ಒರಿ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆಗ್ ಹಾಕೆರೆ ಜನ ಕಡಬುಡ್ಯೆರ್ಗೆ. ಹಾಕೆರೆ ಬತ್ತಿನಗಲೆಗ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಗುರು ಆದ್ ಆರಡ ಮಾಪು ನಟ್ಟೊಂದು ಪಿರಪೋಯೆರ್ಗೆ. "ಅಪತ್ತ್‌ಗ್ ಪತ್ತ್ ಬಾಕಿಲಾಂಡ, ಸಂಪತ್ತ್‌ಗ್ ಒಂಜೇ ಬಾಕಿಲ್"ಗೆ. ಕುಡ್ಡದ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾಯೆರ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲ್ ಬದ್ ಕಲೆಪೊಂಡರ್. ಅಂಚನೆ, ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆ ತುಳು ಚಳವಳಿಡ್ಲಾವರ (ತುಳುನಾಡು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಸೋಲುಗ್ ತುಳುನಾಡು ಪ್ರೆಸ್‌ದ ಸೋಲು ಒಂಜಿ ಕಾರಣ ಆದಿತ್ತಂಡ್) ಊರು ಬುಡ್ಲ ಪೋಯೆರ್. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆ ತಾನ್ ಸೋತುದು, ತುಳು ಚಳವಳೊನು ಗೆಂದಾಯೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಪೊರ್‌ಂಬ್ಯೆರ್.

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಗರೋಡ್ಡಿಡ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತಿನ ಪಾ.ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯೆರ್ ಪಣ್ಣೆಲೆಕ್ಕ, ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾದಿತ್ತರ್. ಆರೆನ ಕೂಟಿಡ್ಲಾವರ ಎನಡ ಒಂತೆ ಇತ್ತಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಂಬುಗೆಲುಲಾ ಬುಡ್ಲ ಪೋಯೆ. ಉಡ್ಡಿಡ್ ದಲಿತ ಚಳವಳಿತ್ತ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆನ್ ಆರ್ ಮಲ್ಲೊಂದಿತ್ತರ್. ಸನಾತನಿಲೆನ ಪವಿತ್ರ ನಂಬುಗೆಲೆನ ನೆಲ್ಯ ಇಲ್ಲೆನ್ ಒಂಜಿ ವಾಲ್ಚೇರ್ ರೀತಿವ ಮಸ್ಕಿರಿಡ್ ಲಗಾಡಿ ಮಲ್ಲರೆ ಆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಇತ್ತಂಡ್ (ಜಿ.ಎಸ್. ಭಟ್ಟ, ಸಂ) 1977, ಪುಟ - 5)

ತುಳುತ ಬೆನ್ನಿನ್ ಉಡ್ಡಿಡ್ ದುಂಬು ಕಣತ್ತಿನ ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ತ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ್ ಇಂಚಿ ಪುಗರ್ಚೆರ್ - "ಆನಿದ ಉಡ್ಡಿಡ್ ಕಾರ್‌ಬಾರ್ ಮಲ್ಲೊಂದಿತ್ತಿನ ಮಡಿಪಂಪ್ರದಾಯದಗುಲೆಗ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆ ಪೋಡಿಗ್ ಪುಟ್ಟಾಯೆರ್. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರೊಲೆನ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡಿತರಾದಿತ್ತಿನ ಆರೆಗ್ ಧರ್ಮದ ಪುದರ್‌ಡ್ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕುರ್ಚೆಲ್ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ತೂದು ಗೆಂಡಕೋಪ. ಅಯಿಕ್ ಸೀದಾ ಎದುರ್ ಉಂತುನಿ ಆರೆನ ಧ್ಯೇಯ. ಐತ ವಿರುದ್ಧ ಬರೆಪಿನಿ ಭಾಷಣ ಮಲ್ಲುನಿ ಆರೆನ ನಿತ್ಯದ ಬೇಲೆ. ಇತ್ತೆದ ಲಕ್ಕ ಆನಿದ ಕಾಲ ರಾಜಿದ ಕಾಲ ಅತ್. ಅವು ಗಾಂಧಿ ಮಹಾತ್ಮೆರೆನ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶೊನು ತಂಕಲ್ಲ ಊರುಡು ಮಲ್ತ್ ತೋಜಾವೊಡೊಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಳ್ಳಿನ ಗುರ್ಕಾರೆರ್‌ನಗುಲು ಇಡೀ ದೇಶೊಡು ಮಾತ ಊರುಡು ಇತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಕಾಲ. ಉಡ್ಡಿಡ್‌ಲಾ ಸೀದ ಇತ್ತಿನ ಗುರ್ಕಾರ್‌ನಕುಲು ಮಸ್ತ್ ಜನ ಇತ್ತೆರ್. ಅಗುಲು ಮಾತೆರೆಡ್ಲಾ ಪತ್ತಂಗೆಲ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನಾರ್ ಕೆಂಪುಕುಂಟುದ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆ.

ಆರೆಡ್ಡ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಬರೆಯನಗುಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಂಡ ಬರೆಪಿನಗಲೆಗ್ ಧೈರ್ಯ ಕೊರಿನಗುಲು, ಬರೆದಿನೆನ್ ಅಚ್ಚ್ ಮಲ್ಪಾವುನ ಮರ್ಲ್ ಸಾಸಮಲ್ಲಿನಗುಲು ಕಡಮೆ" (ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ (ಸಂ) 1980)

ಬನ್ನಂಚೆ ರಾಮಾಚಾರ್ಯರೆನ ನಿನೆಪುಡು ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ತೋಜುನಿ ಇಂಚಿ "ಬಾಸೆದ ಆಧಾರೊಡು ಪ್ರಾಂತೊಲೆನ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ಪುನೆಕ್ಕ್ ಆರೆನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇತ್ತಂಡ್. ತುಳುನಾಡು ಒಂಜಿ ಬೇತೆನ ರಾಜ್ಯ ಆವೊಡೊಂದ್ ಆರ್ ಜೋರುಡು ವಾದ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತರ್. ಮುಟ್ಟರೆ ಬಲ್ಲಿನ್ನಿನೆನ್ (ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ) ಗಿಡ್ಡೆರೆ ಬೋಡಾಯಿನ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಆರ್, ಮುಟ್ಟಿ ಇತ್ತಿನಗಲೆನ ಸಾಯಿ ತಿಕ್ಕಂದೆ ತಾನ್ ಉಂಡುಮಲ್ಲಿನ ಮಾತೆನ್ನಾ ಬುಡ್ಡು ಪೋವೊಡಾಯಿನ ಬೇಜಾರ್ದ ಸಂಗತಿ. ಆರ್ ಮುಲ್ತುಡ್ಡು ಪೋಯಿನಾರ್ ತಮಿಳುನಾಡ್ ಮಧುರೆಡ್ ಇತ್ತೆರ್ಂದ್ ಕೇನ್ಲೆತ್ತೆ. ಒರ ಆರ್ ರೈಲ್ವೆಡ್ ಪೋವೊಂದಿಪ್ಪಗ ಎಂಕ್ ತೂವೆರೆ ತಿಕ್ಕರ್. ತಂಕ್ ಉಡ್ಡಿಡ್ ಸಹಕಾರ ತಿಕ್ಕಂದಿನೆಕ್ಕ್ ಆರ್ ಬೇಜಾರ್ಡ್ ಇತ್ತಿಲಕ್ಕ ತೋಜಿಜ್ಜಿ. ಅಯ್ತ ಬದಲಾಗ್ ದುಂಬುದಲಕ್ಕನೇ ಉಮೇದ್ಡ್, ಗೆಂದುನ ನಂಬುಗೆಡ್ ಇತ್ತರ್. "ಆಪತ್ತ್ಡ್ ಕೈಬುಡಿನಗಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಈರ್ ದಾದ ಪಣ್ಣರ್?" ಯಾನ್ ಇಂಚಿ ಕೇಂಡಿನಪಗ, "ಅಯಿಕ್ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪೆಗ್ ಉಡ್ಡಿಗೇ ಬರ್ಪೆ. ಮಹಾಭಾರತನಾ ರಾಮಾಯಣನಾಂದ್ ಇತ್ತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಹಾಭಾರತಾಂದಾಂಡ ವನವಾಸ, ಅಜ್ಞಾತವಾಸಾಂದ್ ಪದಿನಾಲ್ ವರ್ಸ ಆವೊಡು. ರಾಮಾಯಣಾಂದಾಂಡ ಪದಾರಾಡ್ ವರ್ಸ ವನವಾಸ. ಇತ್ತೆ ಪತ್ತ್ ವರ್ಸ ಆಂಡ್. ಯಾನ್ ಉಡ್ಡಿಗ್ ಕಂಡಿತ್ತ ಬರ್ಪೆ" ಇಂಚಿ ಉಮೇದ್ಡ್ ಪಣ್ಲೆತ್ತರ್. ಒಂತೆ ದಿನ ಕರಿಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಮಾತೆರೆನ್ನಾ ಬುಡ್ಡು ದೇವೆರೆ ಒಟ್ಟುಗು ದೇವೆರಾದ್ ಪೋಯೆರ್" (ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ (ಸಂ) - 1995)

೧೧

ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ವೆಲ್ಲೂರು ಜೈಲ್ಡಿಪ್ಪಗ (1930) ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ ಬರೆಯೆರ್. ಜೈಲ್ಡ್ ಆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನ ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್, ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ ಈ ಬೂಕುನ್ ಬರೆನಗ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆಗ್ ಸಲಹೆ ಕೊರೊಂದಿತ್ತರ್. ತಮಿಳು ವ್ಯಾಕರಣದ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರೆಡ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತೆರ್. ರೆ| ಜೆ. ಬ್ರಿಗೇಲ್ಲೆರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ಡ್ ಬರೆದಿನ 'A Grammar of the Tulu language' (1872) ತುಳುತು ಸುರುತ್ತ ವ್ಯಾಕರಣದ ಬೂಕು. ತುಳುತು ರಡ್ಡನೇ ವ್ಯಾಕರಣ ಬೂಕು, ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ. ಬ್ರಿಗೇಲ್ಲೆರೆನ ಬೂಕು ಅಚ್ಚಾದ್ ಅಜ್ಞಾಪ ವರ್ಸೊಡ್ಡು ಬೊಕ್ಕ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಬೂಕು ಅಚ್ಚಾತ್ಂಡ್.

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಬೂಕುಡು ವರ್ಣ, ಸಂಧಿ, ಶಬ್ದ, ಕಾರಕ, ಸ್ತ್ರೀಪ್ರತ್ಯಯ, ಸಮಾಸ, ನಾಮಜ, ಕ್ರಿಯಾಪದ, ಧಾತು, ಧಾತುಜ, ಅವ್ಯಯ, ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ - ಇಂಚ ಪದ್ಯಾಡ್ ಭಾಗೊಲು ಉಲ್ಲ. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ತದ್ವಿತ್ತ ಪ್ರಕರಣೊಗು ನಾಮಜಪಣ್ಣ್, ಕೃದಂತೊಗ್ ಧಾತುಜ' ಪಣ್ಣ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್. ಧಾತು ಪ್ರಕರಣೊಡು ಸಾವಿರತ್ತ ಇನೊಂದು ಧಾತುಲೆನ ಧಾತುಪಾಠ ಕೊರ್ತೆರ್. ಪ್ರತ್ಯಯೊಲೆನ ರೂಪ ತೋಜಾನಗ ಆರ್ ಬ್ರಾಣೆರೆನ ತುಳು, ಸಾಮಾನ್ಯ ತುಳು ರಡ್ಡ್ವತಲಾ ಉದಾರ್ಣೆ ಕೊರ್ತೆರ್.

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರಕರಣೊಡು ಉದಾರ್ಣೆ ಕೊರ್ಪಿನ ವಾಕ್ಯೆಲೆನ್ ತೂನಗ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿ, ತುಳು ಚಳವಳಿ ನಿನೆಪಾವುಂಡು

ಒಂಜನೆ ವಿಭಕ್ತಿ - ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಕನ್ನಡ ಮಲ್ತೆರ್ (ದುಂಬುದಾಂತಿ ವಿಶೇಷಣ)

ರಡ್ಡನೆ ವಿಭಕ್ತಿ - ಕ್ರಿಯೆತ ಕರ್ಮೊನು ತೋಜಿಪಾವರೆಗ್ ಈ ವಿಭಕ್ತಿನ್ ಉಪಯೋಗಿಪುಂಡು - ತುಳು ವರಸುಳು ವಿಜಯನಗರನ್ ಆಳ್ವೆರ್

ಮೂಜನೆ ವಿಭಕ್ತಿ - ಕರಣನ್ ತೋಜಿಪಾವರೆಗ್ ಈ ವಿಭಕ್ತಿನ್ ಉಪಯೋಗಿಪುಂಡು - ತುಳುವೆರೆ ಆಲಸ್ಯಡ್ ತುಳುನಾಡ್ ಹಾಳಾಂಡ್.

ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ಪರೆಗ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಂಡ ಇಜ್ಜಂದ್ ತೋಜಿಪಾಪಿ ಜಾಗೆಡ್ ಆ ಕ್ರಿಯೆತ ಕರ್ತೃಗ್ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಬರ್ಪುಂಡು - ಭಾರತೀಯರೆಡ್ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನನ್ ಸ್ವತಂತ್ರಾದ್ ಆಳರೆಗ್ ಆಪುಂಡು. ಕಾಲ ದೇಶದ ದಿಕ್ ದುಂಬುದ ಅವಧಿನ್ ತೋಜಿಪಾವರೆಗ್ ಈ ವಿಭಕ್ತಿನ್ ಉಪಯೋಗಿಪುಂಡು - ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ತುದೆಡ್ ನೀಲೇಶ್ವರ ತುದೆ ಮುಟ್ಟು ತುಳುನಾಡ್.

ನಾಲನೆ ವಿಭಕ್ತಿ - ಕರ್ಮ ಆವಡ್ ಕ್ರಿಯೆ ಆವಡ್ ಏರೆಗಾದ್ ಇಪ್ಪುನಿಯ ಆ ಶಬ್ದಗ್ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಬರ್ಪುಂಡು. ತುಳುವೆರ್ ತುಳುನಾಡ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗ್ ಕಾದೆಯೆರ್.

ಎಡ್ಡೆ ಪಡ್ಡೆ ಅರ್ಥದ ಶಬ್ದಲೆನ್ ಉಪಯೋಗಿಪುನ ಅವ್ವೆನ್ ಅನುಭವಿಪುನಾಯಗ್ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಬರ್ಪುಂಡು - ಭಾರತೀಯರೆಗ್ ಪರಕೀಯ ಸರಕಾರ ಪಡ್ಡೆ.

ಸಾಮ್ಯ ಭೇದ ವ್ಯವಧಾನಲೆನ್ ತೋಜಿಪಾನಗ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಬರ್ಪುಂಡು - ತುಳುವೆರೆಗ್ ಲಾ ಕರ್ನಾಟರೆಗ್ ಲಾ ನಡೆನುಡಿ ಕುಳೆಡ್ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚ್ ಕಮ್ಮಿ ಉಂಡು.

ಅಯ್ಯನೆ ವಿಭಕ್ತಿ - ಒಟ್ಟು ಅರ್ಥದ ಶಬ್ದಲೆ ಬನ್ನಗ್ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಬರ್ಪುಂಡು - ತುಳುವೆರೆ ಒಟ್ಟು

ಬೇತೆ ಪಾತೆರದಕ್‌ಲಾಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಉಳ್ಳೆರ್.

ಆಜನೆ ವಿಭಕ್ತಿ - ಅಧಿಕರಣನಿ ತೋಜಿಪಾವರೆಗ್ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಬರ್ಪುಂಡು - ಬಾರ್ಕೂರು ರಾಜಧಾನಿ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನಿ. ಕಾರಣನ್ ತೋಜಿಪಾವರೆಗ್‌ಲಾ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಬರ್ಪುಂಡು - 'ಪರದೇಶಿ ಮೋಹಡ್ ಸ್ವದೇಶಿ ಪೋಂಡು'.

ಏಳನೆ ವಿಭಕ್ತಿ - ಪಣ್, ಪಾತೆರ್, ಕೇಣ್, ನಟ್, ಕೊರು, ಕೊಳ್, ಪಾಡ್, ನೆರ್, ಪೊಗಳ್, ನಡ್ ಧಾತುಳೆ ಪ್ರಯೋಗಡ್ ಕರ್ತೃದ ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಗ್ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಬರ್ಪುಂಡು - ತುಳುನಾಡ್‌ಡ ಉದ್ದಾರ ಆವೊಡಾಂಡ ಪ್ರತಿ ಒರಿ ತುಳುವಡ ಪಣೊಡು, ಪಾತೆರೊಡು, ಕೇಣೊಡು, ನಟ್ತೊಡು.

ಎಡ್ಡನೆ ವಿಭಕ್ತಿ - ಲೆಪ್ಪುನಗ ಸಂಬೋಧನೆನ್ ತೋಜಿಪಾವರೆಗ್ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಬರ್ಪುಂಡು - 'ಓ ದೇವರೆ ? ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಉದ್ದಾರ ಮಳ್ಳು' (ಪಣಿಯಾಡಿ - 1932, ಪುಟ 34)

ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು ಮಲ್ಲ ಪಂಡಿತರಾದಿತ್ತಿನ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣೊನು ಬರೆನಗ ಸಂಸ್ಕೃತದ ರಾಜಮಾರ್ಗೊಡ್ ತುಳುತ ಅಡ್ಡತಾದಿಗ್ ಬೈದಿನ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಆರ್ 'ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ'ದ ಮುನ್ನುಡಿಟ್ ಬರೆದಿನ ಈ ಪಾತೆರೊನು ಮದಪ್ಪರ ಬಲ್ಲೆ - "ಸರಿಯಾದ್ ತೂಂಡ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ವ್ಯಾಕರಣೊನು ಬರೆನಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣೊಡ್ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ರಚನಾಕ್ರಮೊನ್ ಒಂತೊಂತೆ ಅನುಸರಣೆ ಮಲ್ಪೊಡಾವುಂಡೊಂದ್ ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ"

ತುಳು ನಿಘಂಟ್‌ದ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞೆ, ಡಾ | ಯು. ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯೆರ್ ಪಣೆಲೆಕ್ "ಈ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ತುಳು ಧ್ವನಿಕುಳೆನ್ ಸರಿಯಾದ್ ತೂತೆರ್‌ಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ಉ ಬೊಕ್ಕ ಎ ಕಾರೊಲೆನ ರಡ್ ರೀತಿದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಧ್ವನಿಕುಲೆ ಸ್ಥಾನೊನು ಕೊರ್ತು ತನ್ನ ವಿವೇಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೊನು ತೋಚಾದೆರ್. ಋ, ಋ, ಅನುಸ್ವಾರ, ವಿಸರ್ಗ, ಜಿಹ್ವಾಮೂಲೀಯಲು, ಮಹಾಪ್ರಾಣೊಲು, ಶ ಷ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಚಾಯಮಾನೊಗು ಸೇರ್ದಿನ ಅತ್ತೆಂದ್ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಲ್ತಾದ್ ಪಣೆರ್. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡೊಡ್ ಕಣದಿನ ಶಬ್ದೊಲೆಗಾದ್ ಅಯ್ಯಲೆನ್ ಬರಹೊಡು ದೀವೊಣೊಲಿ. ಐ, ಔ - ತುಳು ಬಾಸೆದ ಧ್ವನಿಕುಳೆಗ್ ಸೇರ್ದಿನ ಅತ್ತೆ ಇನ್ನಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನ್ 50 ವರ್ಸೊಡ್ ಪಿರವು ನಾಡ್ ಪೂದೆರ್, ಮೇರೆನ ಧ್ವನಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೊನ್ ಇತ್ತೆದ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಲುಲಾ ಪುಗರೊಡಾವುಂಡು... ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಧ್ವನಿ, ಸಂಧಿ, ಸಮಾಸ, ವಿಭಕ್ತಿಲೆನ ನಿರೂಪಣೆ ಅಂಚನೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರತ್ಯಯೊಲು ಸೇರ್ದೆಗ ಆಪುನ ಮಾರ್ಪಾಡುಲೆನ ಖಚಿತ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನೆಟ್ಪೊ ಮಾತ ತನ್ನ ಪಾಂಡಿತ್ಯೊನ್ ತೋಚಾದೆರ್" (ಕು. ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ (ಸಂ) 1981)

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆಗ್ ತನ್ನ ವ್ಯಾಕರಣ ಬೂಕುಡು ತಪ್ಪುಲು ಉಲ್ಲಂದ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತೆಂಡ್. ಅಯಿಡ್ವಾವರ ಆ ಬೂಕುಡ ೨೫೦ ಪ್ರತಿಕುಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ಅಚ್ಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪಾದ್, ತಪ್ಪುಲೆನ್ ಸರಿಮಲ್ಪಿ ಬೊಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪಾಡ್ವಾವೆ, ಹಿಂದೀ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗ್ ಉಂದೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪಾವೆ ಪಣ್ಣ್ ಬರೆದಿತ್ತೆರ್.

೧೨

‘ಸತೀ ಕಮಲೆ’

‘ಸತೀ ಕಮಲೆ’ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಗುಜರಾತ್‌ದ ಬರೋಡೊಡು ಇಪ್ಪಗ 1921ನೆ ಇಸ್ವಿಡ್ ಬರೆಯಿನ ಕಾದಂಬರಿ. ಈ ಕಾದಂಬರಿ ತುಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆದ ಪತ್ತೊಂಜನೆ ಪೂವಾದ್ 1936ಟ್ ಅಚ್ಚಾಂಡ್. ಬರೆಯಿನ ಇಸ್ವಿದ ಲೆಕ್ಕೊಡು ತೂಂಡ ಉಂದು ಸುರುತ್ತ ಕಾದಂಬರಿ. ಅಚ್ಚಾಯಿನ ಇಸ್ವಿದ ಲೆಕ್ಕೊಡು ರಡ್ಡನೆ ಕಾದಂಬರಿ. 1935ನೆ ಇಸ್ವಿಡ್ ತುಳುತ್ತ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪಠ್ಯಂದ್ ಪಣೊಡಾಯಿನ ಪೊರ್ಲುಗಂಟ್ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ, ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ‘ಮಿತ್ಯನಾರಾಯಣ ಕತೆ’ ಅಚ್ಚಾಂಡ್. ಬರೆದ್ ಪದಿನ್ನೆನ್ ವರ್ಸೊಡ್ವು ಬೊಕ್ಕ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪಾನಗ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಈ ಬೂಕುನು ಕುಡೊರ ಬರೆದಿಚ್ಚೆರ್. ಇರ್ವತ್ತನಾಲ್ ವರ್ಸದ ಜವನೆ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಶಿವಳ್ಳಿ ಬ್ರಾಣೆರೆನ ತುಳುಟ್ಟು ಬರೆದಿನ ಕಾದಂಬರಿ - ‘ಸತೀಕಮಲೆ’

ಕಮಲೆ ತನ್ನ ತಮ್ಮಲೆನ ಮಗ ಉಮೇಶನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಪೊಲು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳೊಟ್ಟು ಇತ್ತಿನ ಉಮೇಶ ಸೈತೇನ್ನಿನ ಒಂಜಿ ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿನ್ ಮಾತೆರ್ನಾ ನಂಬುವೆರ್. ಕಮಲೆ ಮದ್ರಾಸ್‌ದ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಕಲ್ಪುವೊಲು. ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳಿ ಸೇರೊಲ್ಲ. ಕಮಲೆನ ಪೊರ್ಲುಗು, ವಿದ್ಯೆಗ್ ಮರ್ನಾಯಿನ ನಾರಾಯಣೆ ಆಲೆನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಪೊಡೊನ್ನಿ ಆಸೆಡ್ ತನ ಬುಡೆದಿನ್ - ಕಲ್ಪಂದಿ ಪೊಣ್ಣು ಗಂಗೆನ್ ಇಸಪಾಡ್ ಕೆರೆ. ನಾರಾಯಣನ್ ಮದ್ಮೆ ಆವರೆ ಒಪ್ಪಂದೆ, ಕಾಶಿಗ್ ಬತ್ತಿನ ಕಮಲೆಗ್, ಅವುಲು ಮೂಕ ಮಹರ್ಷಿ ಆದಿತ್ತಿನ ಆಲೆನ ಕಂಡನೆ ಉಮೇಶೆ ತಿಕ್ಕುವೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಟ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿ ಬೊಕ್ಕ ಆಣ್‌ಪೊಣ್ಣಿನ ಸಂಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಕಮಲೆನ ಕಂಡನೆ ಉಮೇಶೆ ಒರಿ ಉಗ್ರಗ್ರಾಮಿ ಚಳವಳಿತ್ತಾಯೆ. ಕಾದಂಬರಿತ್ತ ಕಡೆಟ್ವೆ ‘ವಂದೇ ಮಾತರಂ’ ಪದ್ಯ ಉಂಡು. ಬೊಲ್ಲು ಮೋನೆದಗುಲು ಬತ್ತೆದ್ ಎಂಚೆಂಚಿನ ಆತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಬರೆಪೆರ್ - "ನಮ ದೇಶಂತ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಹಾಳಾತ್‌ನ್. ನಮ ವಿದ್ಯೆನಿ ಕಲ್ಪುಣಾಕ್ಕು ಕಮ್ಮಿಯಾನ್. ಪೋತ್ನಾಹ ಇದ್ದಿ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ವಿದ್ಯೆಗ್‌ಲಾ ನಾಗರಿಕತೆಕ್‌ಲಾ ಜನಂಕ್ಕು ಮರ್ಲಾತ್ ಪೋತೆರ್. ನನ ನಮ್‌ಳು ಜಾಲ ಒಳಿತ್ತಿ. ಮಂತ ಪೋನು. ದೇವೆರ್ ಕಲ್‌ಂತಾನ್. ಶಾಸ್ತ್ರಂಕುಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆಕ್ಕು ಬಂಜಿ ಜಿಂಜೊವೆರೆಗ್ ಬರೆತ್ತಂತಾನ್.

ದೇಶೀಯ ದುಸ್ತುಳು ಬಡತನಂತ ಗುರುತಾನ್. ದೇಶೀಯ ಪಾತೆರಂಕ್ಕು ಅನಾಗರಿಕೆರೆ ಚಿಹ್ನೆ ಆನ್. ಮಾತೃಪ್ರೀತಿ ಅಜ್ಞಾನಂತಾನ್. ಹಿಂದೂನ್ನಗ ಸೇವಕೆಕ್ಕುಂತಾನ್. ಮಂತ ಪೋನು, ನನ ಒಂಜೆ ಬಾಕಿ ಉಂಡು. ನಾಟಕಂಕ್ ಆಂಡಲ ಅಂತೋಂಡುತಿಪ್ಪಿ ಶ್ರಾದ್ಧಾ ವಿವಾಹಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರಂಕ್ಕೆಗ್ ಬೊಳ್ಳು ಪೋಣೆದಾಕ್ಕು ಪುರೋಹಿತರಾತ್ ಬರ್ಪುಣೊ. ಏಪಗ್ ನಮ ಜನಂಕ್ಕು ಕಣ್ಣ್ ಬುಡ್ಬೆರಾ ದೇವರೆಗೇ ಗೊತ್ತು".

ಕಂಡನೆ ಸೈತಿನ ಪೋಣ್ಣನ ಮದ್ದೆ ದ ವಿಷಯೊಡು ಈ ಕಾದಂಬರಿಟ್ ಮಸ್ ಚರ್ಚೆ ಉಂಡು. ಮದ್ದೆ ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ದ ಉಲಾಯಿಡ್ ಅತ್ತಾವಂದೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧೊಲೆಗ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಚ್ಚಾಂದಿನ, ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳೊಟ್ಟು ಪೋಣ್ಣಲೆನ ಪಾತ್ರ - ನೆಟ್ವ್ ಮಾತ ಗಾಂಧೀಜಿನ ಪ್ರಭಾವ ಉಂಡು. ಪೋಣ್ಣನ ಅವಸ್ಥೆ ದ ರಡ್ಡ್ ಮೋನೆಲೆನ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ತೋಚಾದರ್. ಗಂಗೆ ಕಲ್ಪಂದಿ ಪೋಣ್ಣ. ಕಂಡನೆ ಸೈತಿನ, ಕಲ್ಪಿನ ಪೋಣ್ಣ ಕಮಲೆನ್ ಮದ್ದೆ ಆವೊಡೂನ್ ಆಸೆಡ್ ಆಲೆನ್ ಆಲೆನ ಕಂಡನೆ ನಾರಾಯಣ ಇಸಪಾಡ್ ಕೆರೆ. ಕಮಲೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳೊಟ್ಟು ಇಪ್ಪುನ, ಪೋಣ್ಣನ ಶಕ್ತಿಡ್ ನಂಬುಗೆ ಇಪ್ಪುನ ಪೋಣ್ಣ, ಆಂಡ, ಆಲ್ ನಾರಾಯಣನ ಉಪದ್ರ ತಡೆವರೆಗಾವಂದೆ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ಡು ಹಿಮಾಲಯೊಗು ಪೋಪೊಲು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಪಣೈರ್ - "ಏರ್ ಜಾನೆ ಪಣ್ಂಡಲ ಎಂಕ್ಕು ಜಾನ್ನೋ ಪ್ರಪಂಚನಿ ಪುಟೋಪುಣಾ ಯೆಲಾ, ನಾಶಂಪುಣಾಯೆಲಾ ಕಾಮ ಮಹಾರಾಯೆಂತೆ ಪಣ್ಣೊ. ಆನೈತಾವರನೆ ಕಾಮನಿ ಜಯಿತ್ತ್ ದೈಡೆ ಮೋಕ್ಕ್ ಇದ್ದಿಂತ ನಮ ಪ್ರಾಚೀನೆರ್ ಪಣೈರ್". ಕಮಲೆನ ಪಾತ್ರೊನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಡ್ಲಾ ತೂವೊಲಿ.

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಈ ಕಾದಂಬರಿಟ್ ಪಿರಾವುದ ಕತೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಣೈನ ತಂತ್ರ, ಕನತ್ತ ತಂತ್ರೊಲೆನ್ ಪ್ರಯೋಗ ಮಲ್ತರ್. ಓದುನಕ್ಕೆಡ ಪಾತೆರಿಲಕ್ಕ ಆರ್ ಬರೆಪೆರ್. ಒರೊರ, ಕಾದಂಬರಿತ್ತ ಪಾತ್ರದ ಕೈತಲ್ ಆರೇ ಪಾತೆರೆರ್. ಈ ಕಾದಂಬರಿತ್ತ ದೋಷೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತರ್, ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಆಂಡ ನಡಪುನಗು ಜಾರ್ಡ್ ಬೂರ್ವೆರ್ ಅತ್ತಂದೆ, ಕುಲ್ಪಿನಗು ಜಾರ್ವೆರೆಯೇ ?

ಕನ್ನಡೊದ ಸುರುತ್ತ ಕಾದಂಬರಿಲೆನ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದಗುಲೇ ಬರೆಯೆರ್. ಗುಲ್ವಾಡಿ ವೆಂಕಟರಾಯೆರೆನ 'ಇಂದಿರಾ ಬಾಯಿ ಅಥವಾ ಸದ್ಧರ್ಮ ವಿಜಯ' (1800) ಬೋಳಾರ ಬಾಬೂರಾಯೆರೆ 'ವಾಗ್ಗೇವಿ' (1905) ಇಂಚಿನ ಕಾದಂಬರಿಲು ಅಚ್ಚಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ 'ಸತೀ ಕಮಲೆ' ಬತ್ತಂಡ್. 'ಸತೀ ಕಮಲೆ' ಕಾದಂಬರಿಯಾದ್ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿಡ ಅತ್. ಆಂಡ ತುಳು ಚಳವಳ ಸುರುಮಲ್ಪೊಡ್ಪಿನ ಒರಿ ಜಪನನ ಕನ ಮೂಲಂಡು. ತುಳುನು ಕಾಡ್‌ಜನೊಕುಲೆನ ಪಾತೆರ ಪಣ್ಣ್ ಮಸ್ಕಿ ಮಲ್ತಿನೆಕ್ಕ್ 'ಸತೀ

ಕಮಲೆ'ದ ಕೃಷ್ಣ ಪಣ್ಣೆ - ಉಂದೆನಯೆ ಈರ್ ಕಲ್ತಾದಿನಿ ? ಮಾತ ಪಾತೆರಂಕೆಗ್ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಕರಣ ಇತ್ತಂಡಯೆ ? ಮನುಷ್ಯರತ್ತಯೆ ಪುಸ್ತಕನಿ ಬರೆಪುಣೆ ? ನಮ ಮನುಷ್ಯರತ್ತ ? ಬರೆಂಡ ಪುಸ್ತಕ ಆಪುಂಡು".

ಅಂಚಿ ತೆಲುಗೇರ್ ಇಂಚಿ ಕನಡೇರ್
 ಎಂಚಿ ತಮಿಳೇರ್ ಮೆರೆಪೇರ್
 ಕಣ್ಣೆ ದುರೆ ಕೇರಳಲ ಕೆಲವುಂಡು
 ಎನ್ನ ತುಳುನಾಡ್ ಬುಲಿಪುಂಡು'

- (ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಣ್ಣಾಣ್ಣ ರೈ)

ಬುಲಿತೊಂದಿತ್ತಿನ ತುಳುನಾಡ್ ತೆಲಿಪೊಡೊಂದು, ತುಳು ಚಳವಳಿ ಸುರು ಮಲ್ತಿನ ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್.

ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

- (೧) ಪಣಿಯಾಡಿ ಎಸ್.ಯು., 1932, 'ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ', ಉಡುಪಿ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ.
- (೨) ಪಣಿಯಾಡಿ ಎಸ್.ಯು. 1936 'ಸತೀ ಕಮಲೆ', ಉಡುಪಿ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ
- (೩) ಭಟ್ಟಿ ಜಿ.ಎಸ್. (ಸಂ) - 1977 "ಪಾ.ವೆ. ಕಸ್ತೂರಿ", ಮೈಸೂರು, ಪಾ.ವೆಂ. ಸನ್ಮಾನ ಸಮಿತಿ
- (೪) ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ಅಡ್ಕನಡ್ಕ (ಸಂ) 1977 'ಸುದರ್ಶನ', ಮೂಲ್ಕಿ, ವಿಜಯ ಕಾಲೇಜು ಟ್ರಸ್ಟ್
- (೫) ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ಟಿ, ಕು.ಶಿ. (ಸಂ) 'ತುಳುವ', 1980 (ಸಂಪುಟ - 1, ಸಂಚಿಕೆ - 4) ಉಡುಪಿ, ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ.
- (೬) ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ಟಿ, ಕು.ಶಿ. (ಸಂ) 'ತುಳುವ' 1981 (ಸಂ. - 2, ಸಂ. - 4) ಉಡುಪಿ, ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ.
- (೭) ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್ ಬಿ. 'ತುಳುಭಾಷೆ' ಕಿರು ಪರಿಚಯ, 1984, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

- (ಆ) ನವೀನಚಂದ್ರ ಕೃ. ತಿಂಗಳಾಯ - "ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ", 1986, ಬೆಂಗಳೂರು, ಭಾರತೀಯ ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್.
- (ಆ) ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಯು.ಪಿ. (ಸಂ) 'ತುಳು ನಿಘಂಟು' (ನಂ. ೧, ೧೯೮೮, ನಂ. -೨ ೧೯೯೨), ನಂ. - ೩ (1995) ಉಡುಪಿ, ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ.
- (೧೦) ಪೀಟರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ - 'ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್' 1989, ಪುತ್ತೂರು, ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಾಲೇಜು.
- (೧೧) ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ (ಸಂ) - 'ಪನಿಯಾರ' (ನೆಂಪು ಸಂಚಿಕೆ), 1989, ಕುಡ್ಲೆ, ತುಳುಕೂಟ (ತುಳುಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ ಸಂಕಲನಗಳು - ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ, ಹಿರಿಯಡಕ)
- (೧೨) ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡಕ (ಸಂ) - ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಸಂಜೆ ಕಾಲೇಜು ಮ್ಯಾಗ್ಸಿನ್, 1994, ಉಡುಪಿ.
- (೧೩) ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡಕ (ಸಂ) ಶ್ರೀ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಸಂಜೆ ಕಾಲೇಜು ಮ್ಯಾಗ್ಸಿನ್, 1995, ಉಡುಪಿ (ಬನ್ನಂಜೆ ರಾಮಾಚಾರ್ಯ - 'ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶೋಧನೆ')
- (೧೪) ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ. ಆ - 'ಎನ್.ಎ. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ಡೆ ಪೊಳಲಿ, 1995, ಮಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ.

ಅನುಬಂಧ - ೧

ಸತೀ ಕಮಲೆ

ರಡ್ಡನೆ ಉಲ್ಲಾಸ

ರಾತ್ರಿಡ್ ಉಂಡಿ ಬೆತ್ತ್ ವಂತೆ ಪೊಳ್ಳು ಇಸ್ವೀಟ್‌ನಿ ನಲಿತತ್ ತಂಕೆ ತಂಕೆ ಕೋಣೆಗ್ ಪೋತು ಕೆತೋಂಡೆರ್. ನಾರಾಯಣ್ ಇನಿ ಆಯಿ ಒಂಜಿ ತರಂತ ಅವಮಾನನಿ ಸಹಿಪರೆಗಾನದ್ಲಿ. ಆಯಿ ಕೋಣೆಡಿಟ್ಟಿ ನನ ಒಂಜಿ ಜನ ಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿಯಾನ್ಯೆತಾವರ ಆಯಡನೆ ಪಾತೆರೊಡಾನ್. ಬೇತೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ಲಿ. ಪಾತೆರಂತ ಕುತೋಣ್ಣೆರೆಗ್ ಆಯತ್ತ್ ಆನದ್ಲಿ. ನೆದ್ರೆಲಾ ಆಯಗ್ ಸಮಾತ್ ಬರ್ಪರಿ.

ನಾರಾಯಣೆ - ನಿಂಕ್ಕು ಮಂತ ಜಾಯೆಗ್ ಎನನಿ ಆತ್ ಹಲ್ಕಂತಾನ ?

ಕೃಷ್ಣ - ಆಂಡ ಜಾದೊಯೆ ? ಎನಡಲಾ ಸುಳ್ಳಾ ? ಆ ಪೊಣ್ಣು ಜೊಳು ಇತ್ತಿಯಡ ಕಾರ್‌ನೇಯಡ್‌ನಿ ಸೂವೊಡಿತ್ತೆನ್. ದಾಯೆಗ್‌ಯೆ ಈರೆಗಿಂಚಿ ದುರ್ಬುದ್ಲಿ. ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಈರೆತ್ತಾವರ ಅವಮಾನ. ಆಳೆಗ್ ಕಂಡಣಿ ಇಜ್ಜಿ. ನಿಂಕೆಗ್ ದಿನ ಪೋನಕ್ಕ ಇಂಚಿ ಮರ್ಲ್ ದಾಯೆಗ್ ಪತ್ತುಂಡು ? ಬೋಡಾಂಡ ಬುಡೆದಿಜ್ಜಳ ? ಊರುತ್ತು ಲೆತ್ತೊಂಡುತು ಬರ್ಪರಿ. ದುಡ್ಡು ಗು ಕಮ್ಮಿಯಾ ? ಈರ್ ಕರ್ಚಿ ಮಳ್ಳುಣ್ಣೆಕ್ ದಿಕ್ಕಿಜ್ಜಿ. ಅವ್ವತಡ ಚಿಂಗಂ ಬಜಾರ್‌ಗ್ ಪೋಲೆ. ಬೊಕ್ಕ ಈರೆನಿ ಆಸ್ತೆಗ್ ಎಂಕ್ಕು ತುಂಬುವೊ. ಮಾನ ಇಜ್ಜಿ, ಮರ್ಯಾದೆ ಇಜ್ಜಿ. ಇತ್ತಿ ಪೊಣ್ಣುಳೆನಿ ಸೂಪುಣ. ಈರ್ ಇಂಚನೆ ಮಳ್ಳಾದ್ ನಾಲ್ಕೆನ್ ಸರ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್ ಕಂಕಣೆ ಬೂಳ್ಳರ್.

ನಾರಾಯಣೆ - ದಾನೆ ಪಾತೆರುವರಾಯೆ ? ನಿಕ್‌ಳೆಗ್ ಉಂದು ಮಾನ ಪಣ್ಣೆ ಏರ್ ? ಬಲೆನ್ ಓಳ್ಳ ತೂಯರಾ ?

ಕೃಷ್ಣ - ಬಲೆನಾ ? ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ ದ್ ತೆರಿತರಾ ? ಈರೆ ಸ್ವರೂಪ ಕಡಲ್‌ದ ಬರಿಕ್ ಬರ್ಪುಣ್ಣೆಕ್ ಮಂತೆರ್‌ಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಪುಚ್ಚಿ ಕಣ್ಣೆ ಮುಚ್ಚೊಂದು ಪೇರ್ ಪರ್ಪಿ ಗಾದೆಯೆ.

ನಾರಾಯಣೆ - ನಿಕ್‌ಳೆ ಮಾತ ಒಂಚೆಕ್ ರಡ್ಡ್ ಮಳ್ಳಾದ್ ಎನ ಸ್ವರೂಪ ಗೆಪ್ಪುಣಿ. ಏನ್ ದಾನೆ ಮಳ್ಳೆ ?

ಕೃಷ್ಣ - ದಾನೆ ಬೋಡಾಂಡಲ ಮಳ್ಳುಲೆಯೆ, ಉಗ್ಗೆಲ್‌ಗ್ ಬೂಳ್ಳು ಸೈಲೆ. ಎಂಕ್ ದಾನೆ ? ಇಂಚ ದುರ್ಬುದ್ಲಿ ಮಳ್ಳೆರಡ ಈರೆ ಬುಡೆದಿ ಗತಿ ದಾನೆ ?

ನಾರಾಯಣೆ - ಈರ್ ಪಣ್ಣುಕ್ ಬೋಡೆದಿನಿ ಲೆತ್ತೊಂಡುತು ಬರೊಳಿ. ಆಂಡ ಐಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ.

ಕನ್ನಡಲಾ ನಮಾತ್ ಪಾತೆರೆಗ್ ಬರ್ಪ್ಪಜ್ಜಿ. ಎಂಚ ಐತ ಒಟ್ಟುಗು ಮದ್ರಾಸ್ ಡಿಪ್ಪುಣಿ ?

ಕೃಷ್ಣ - ತುಳುಟು ಪಾತೆರ್ಪುನಿನ್ನಗ ಈತ್ ಸುಮಾರಯೆ ? ಮಾತೆರ್ಲಾ ದೇಶದ ಏಳಿಗ್ಗೆ ದೇಶದ ಪಾತೆರೊಡ ಕಲ್ಪೋವೊಡಂತರ್. ಇಂಚ ಇಪ್ಪಗ ಈರ್ ಪಾತೆರೆಗ್ ಪಿರಪೋಪರದೆ. ತುಳು ಜನೊಕ್ಕೆ ಏಳಿಗೆ ಆಪೊಡಾಂಡ ತುಳುವೇ ಕಲ್ಪೋವೊಡು. ತುಳುಟು ಕಲ್ಪೋನಿಜ್ಜಡ ನಂಕ್ ಕನ್ನಡಾಂಡ ದಾನೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷಾಂಡ ದಾನೆ?

ನಾರಾಯಣೆ - ಐಟ್ ಪುಸ್ತಕುಳೇ ಇಜ್ಜೊ. ಎಂಚಿನೆನಿ ಕಲ್ಪೋವುಣಿ ? ಕಾಡ್ ಜನೊಂಕ್ಕೆ ಪಾತೆರದಕ್ಕತ್ತಯೆ ?
ಕೃಷ್ಣ - ಉಂದನಯೆ ಈರ್ ಕಲ್ಪದಿನಿ ? ಮಾತ ಪಾತೆರಂಕ್ಗೆ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಕರಣ ಇತ್ತ್ಂಡಯೆ ? ಮನುಷ್ಯರತ್ತಯೆ ಪುಸ್ತಕನಿ ಬರಪುಣಿ ? ನಮ ಮನುಷ್ಯರತ್ತ ? ಬರಂಡ ಪುಸ್ತಕ ಆಪುಂಡು. ಕಾಡ್ ಜನಕ್ಕೆ ಪಾತೆರಂತ ಪಣ್ಂಡ, ಈರ್ ನನ ಎಲ್ಲೆ ಈರೆ ಅಪ್ಪಮ್ಮಡಿಕ್ಕೆಗ್ ಪುಟುದ್ನಾರ್ ಆತ್ಂದ್ ಪಂಬರ್. ದಾಯೆಗ್ನಗ್ ಅಪ್ಪಮ್ಮಡಿಕ್ಕೆಗ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಿ. ಎಡ್ಡೆ ಗಿರಾಕಿಯೆ.

ನಾರಾಯಣಗ್ ನನ ಪಾತೆರ್ಪುಣ್ಯೆಟ್ ಇಷ್ಟ ಆನದ್ಡಿ. ನೆದ್ರೆ ಬರ್ಪುಣಿಯ ಪಂಡಾತ್ ಕೆತೋಂಡೆ. ಕೃಷ್ಣ ಶೆಕ್ರಲಾ ಇಂಬ್ ಕೆಟ್ ಪಾತೆರ್ಲಾ ಬೇಜಾರ ಪಸಾತ್ ಸಮಂಟು ಗೊರೆತೆ. ಆಂಡ ಎಂಕ್ರೆ ಲಾಯೆರೆಗ್ ನೆದ್ರೆ ಬರ್ಪುಣಾ ? ಕಮಲೆನ್ ಸ್ನೇಹ ಎಂಚ ಪತ್ತುಣಂತ ಯೋಚನೆ ಪಸಾನ್. ಆಳ್ ಪೋರ್ಲುಳ್ಳಳ್, ಮೋರೆ ದುಂಡಾತುಂಡು, ಕಪ್ಪು ಕಪ್ಪು ತರೆ, ಹೆಚ್ಚ ಉದ್ದಲಾ ಇದ್ದಳ್, ಬಜೀ ಗಿಡ್ಡಲಾ ಆತ್ - ಆಹಾ! ಅಳ್ ನಡಪುಣನೆ, ತೆಳಿಪುಣನೆ. ಹಳ್ಳಿದ ಜೇವುಳೆನಕ್ಕೆ ಮೋಣೆಡ್ ಮಂಜಾಳ್ ಕುಂಕುಮ ಜಾಲ ಉಂಡ? ಅಳೆಗ್ ಕಂಡಣೆ ಸೈತ್ ಪೋನೈತಾವರ ಆ ಕುಂಕಮಂತ ಬೊಟ್ಟು ಇಜಿಪಿ ರಗಳೆನೇ ಪೋನು. ಅಳೆಗ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಡ್ಡೆ ಪಾತೆರೆಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಕಾಡ್ ಜನಂಕ್ಗೆನಕ್ಕೆ ಒಂಜಿ ದಿನಾಂಡಲ ತುಳುಟು ಪಾತೆರ್ಪುಣಾಳಾತ್. ಅಳೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇತ್ತ್ಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜಂಕಾಂಡಲ ಸೇರ್ತ್ ನಿಶ್ಚಯ ಅಳೆನಿ ಮದಿಮೆ ಅಂತೋಣೊಡು. ಈತ್ ದಿನ ಎನನ್ ಸೂವಂತ್ನಾಳ್ ಇನಿ ಮೆಲ್ಲ ಸೂವರೆಗ್ ಸುರುವಂತಳ್. ಏನಲಾ ಪೋರ್ಲಾತ್ ? ಪೋಸ ಪೋಸ ರೀತಿಡೇ (Up to date fashion) ತಿರುಗುವೆ. ಎಂಚಿ ಕೋಟು, ಹೇಟ್ ಪಾಡ್ಲೆ, ಈ ಶನಿಕುಳು ಉಪದ್ರವ ಕೊಳ್ಳೊ. ಎಲ್ಲೆತ್ತಿಂಚಿ ಇಂದೆಕ್ಕು ಪಾತೆರ್ಪೋಯೊಡಲಾ ಪಾತೆರೆಗೇ ಆವನ್. ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಅಳೆನಿ ಮದಿಮೆಂತೋಣ್ಲದ್ಡೆ ಎನ ಜನ್ಮ ಜಾಯಗ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಜನ ಇದ್ಡಿ. ಇಂಚ ಮಂತ ಯೋಚನೆಂತೋಡುತು ಮೆಲ್ಲ ನೆದ್ರೆಂಪರೆಗ್ ಸುರುವಂತೆ. ಜಾನೊ, ಕಣ್ಣೆಗ್ ನೆದ್ರೆ ಪಸ್ನಾತೆ, ಒಂಜಿ ಕನ ಕಟ್ನಾನ್. ಒಂಜಿ ದಿನ ಸಮುದ್ರಂತ ಬದಿಟ್ ಪೋಯ್ತೆದ

ಮಿತ್ ಕುತೋಂಡುತಿತ್ತೆ. ಪನಿ ದೂರಂಟೆ ಕಮಲೆ ಕುತೋಂಡುತಿತ್ತೆಳ್. ಆತನಗ ಆಯ ದೋಸ್ತಿದಾಕ್ಕು
 ಬತ್ತೆರ್. ಸೂಂಡಲ ಸೂವಂತ್ತ್ ಕನ ಅಂತೆ. ಅಂಚನೆ ಸೀದಾ ಅಕ್ಕು ಪೋಯೆರ್. ಪರಸ್ಪರ ಆಯೆಲಾ,
 ಕಮಲೆಲಾ ಸುವೋಂಡುತು ಕಿನ್ನಿ ಕಿನ್ನಿ ತೆಳತೋಂಡುತಿತ್ತೆ ಕನ, ಕಸ್ತಲೆ ಆನ್. ಇತ್ತಿ ದೀಪಲಾ ಪೋನು.
 ಅಮಾವಾಸ್ತೆದ ಎದುರಾನ್ಯತಾವರ ಒರ್ಯೊರ್ಯ ಮೋರೆ ಸೋಜುಣೂವೇ ಕಮ್ಮಿ ಆತಿತ್ತೆನ್. ಒಟ್ಟಾರೆ
 ಔಳೇರಾಲಾ ಇದ್ದಿಂತಾನ್. ಮೆಲ್ಲ ಕಮಲೆ ಇತ್ತ್ಡೆಗ್ ಪೋವರೆಗ್ ಸುರುವಂತೆ. ಆಳ್ ಕುಳ್ತದ್ದಾಳ್
 ಉಂತ್ಯಲ್. ಮೆಲ್ಲ ಮೈತ ಮಿತ್ ಕೈ ಪಾಡೊಂಡುಂತು ಎಣ್ಣೆಗ ಆಳ್ ಪನಿ ದೂರಂಟೆಂತ್ಯೆಳ್. ಇಂಬೆ
 ಕೈತಡೆಗೆ ಪೋವರೆಗ್ ಸುರುವಂತೆ. ಕಡೆಕ್ ಬಲಿಪರೆಗ್ ಸುರುವಂತೆಳ್. ಇಂಬೈಲಾ ಬಲಿತೆ. ಮುಟ್ಟರೆಗಾನಗ
 ಕಡಲ್ಗ್ ಲಾಯಿತೆಳ್. ಆಯೆಲಾ ಲಾಯಿತೆತ್ ಎಂಚಾಂಡಲ ಆಳೆನಿ ಒಯ್ತೆತ್ ಮಿತ್ ಪಾಡೈ. ವಂತೆ
 ಪೊಳ್ತು ಪೋಪುಣೆ ಆಳೆಗ್ ದಾತ್ ಬತ್ತೆತ್ ಲಕ್ತೆತ್ ಕುತೋಂಡೆಳ್, ಕುಡಲ ಆಳೆ ಮೈತ ಮಿತ್ ಕೈ
 ಪಾಡೊಂಡುಂತು ಪ್ರಯತ್ನಂಪುನಗ ಪಿಲಿತಕ್ಕ ಮೈತಮಿತ್ ಲಾಯಿತೆತ್ ಆಯನಿ ಕಂಕಣೆ ಪಾಡೆತ್
 ಎದೆತಮಿತ್ ಕುತೋಂಡುತು ಕೈಟ್ ಬಾಂತೆನಿ ಪಸ್ತ್ ಎಲಾ ನೀಚ! ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬೀಜಂಟು ಪುಟುತು
 ಪತಿವೃತಾ ಸ್ತ್ರೀನೊ ಮಾನಹಾನಿಯಂಪರೆಗ್ ಸೂಪನ ? ನಿನ ಕೆಕ್ಕಿಲ್ಗ್ ಚೂರಿ ಪಾಡುವೆಂತ್
 ಪಂಡೆತ್ ಚೂರಿ ಪಾಡೈಗ್ ಕೈನಿ ದೆರ್ಪುನಗ ಬುಳಿಪರೆಗ್ ಸುರುವಂತೆ. ಬುಳಿತ್ತ್ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಷ್ತಿಗ್ಲಾ
 ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಆನ್. ಮೈ ಪೂರ ಬೆಗರ್ನ್. ಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಜಾನೆಂತ್ ಏತ್ ಕೇಣೆಂಡಲಾ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ಡೆದೈ.
 ಬೆತ್ತೆ ನೆದ್ರೆ ಬತ್ತದ್ದಿ. ಬೊಕ್ಕ ಎಂಚಾಪುಣಂಟು ಕಾತೋಂತಿತ್ತೆ. ಬೊಕ್ಕ ಆವರೆಗ್ ಸುರುವಾನ್. ಈ
 ಕನಂತರ್ತ ತೆರಿಯೊಡುನ್ಪಿ ಇರಾದೆಡ್ ಒರಿ ಬಲೈದಾಯೆ ಕೈಟ್ ಪೋತು ಕೇಣೊಡೂಂತ್ ನಿಶ್ಚಯಂತ್
 ಬೇಗ ಮೋಣೆ ಚೆಕ್ಕತ್ ಒಂಜಿ ಲೋಟಿ ಕಾಪಿನಿ ಪರ್ತ್ ಪಿದಾಡೈ. ಇತಮುಟ್ಟ ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ, ಬಲೈ,
 ಜ್ಯೋತಿಷ ಮಂತ ತಪ್ಪುಂತು ಪಣೋಂಡುತಿತ್ತಾಯೆ ಇನಿ ಮೆಲ್ಲ ಪಿದಾಡೈ. ಮಂತೆರಾಲಾ ನನ
 ಒರ್ಯಗ್ ಪಣ್ಣರೆಗ್ ಗಟ್ಟಿಗೇರಾತೆ ಹೊರತ್ ತಂಕೈ ಸಮಯ ಖಿನ್ನಗ ಮಂತಲಾ ಬೋಡು. ಪ್ರಿಯ
 ಮಹಾಶಯರೆ, ಉಂದು ಬಾರತ ಬೂಮಿ. ಆಸ್ತಿ ಕಲಾಂಕು ಉತ್ಪತ್ತಿದ ಜಾಗ್. ಮಂತ ತತ್ವಜ್ಞಾನಂಕೈಗ್ಲಾ
 ಮೂಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ. ಎಂಚಿತ್ತಿ ನಾಗರಿಕೆ ಬತ್ತೆತ್ ಎಂಚಿನೊ ಬೋಡಾಂಡ ಉಪದೇಶಂಪಡ್. ಅಲ್ಲ
 ಕಾಲಂಕು ಸಂಪತ್ ಇಷ್ಟ ಮುಟ್ಟ ಜನಂಕೈ ಮನಸ್ಸು ವಂತೆ ನಾಸ್ತಿಕ್ಯ ಮಾಗೊಂಟಿಪ್ಪುಣು. ಕಷ್ಟ ಬನ್ನಗ
 'ಓ ದೇವರೇ'ಂತ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡುವೆರ್. ಏರೇತ್ ಜನಂಕುಳು ಪ್ರಾಯಂಟು ನಾಸ್ತಿಕೆರಾತ್ ಬೋಡಾಯಿ
 ಅನ್ಯಾಯಂತ್ ಕುಶಿ ಬತ್ತೆಕ್ ಇಪ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ತರೆ ಪಂದೆರೆಗ್ ಸುರುವಾಪುಣೆ ಆ ಆರ್ಯ
 ಮನಸ್ಸುಗ್ ಪೋಡಿಗಿ ಆತ್ ದೇವಸ್ತಾನಂಕು ಪೋಪುಣ ಜಾನೆ, ವೇದಾಂತ ಕೇಣುಣ ಜಾನೆ, ಪುರಾಣಶ್ರವಣ
 ಜಾನೆ, ಮಡಿಜಾನೆ ಬಾರಿ ಗಲಾಟೆ. ಕಡೆಕಡೆಕ್ ಆಕೈಗ್ ಬರ್ಪಿ ಪೋಡಿಗಿ ಆತೀತಾತ್. ಏರೆತ್ತೆಲಾ ಆಯ

ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಸ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗಂಟು ಕೊಂಡು ಪೋವರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿ. ಪ್ರಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸತ್ತಾವರ ಅನೇಕ ಜನಂಕುಳು ಮೋಸ ಬೂಳೋಣ್ತೆರ್. ಎಂಚಿಂಚಿತ್ತಾಯಿ ನಮ ದೇಶಂಕು ಬತ್ತತ್ ವೇದಾಗಮಂಕೆಗ್ ಪ್ರತಿಯಾತ್ ಬೇತೆ ಮತನಿ ಸ್ಥಾಪನೆಂಪನ್ನಿಗ ಆನದ್ಲಿ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಿಷ್ಣು ಅವತಾರಂತ್ ಪಣ್ಣೊಂಡುತಿಪ್ಪಿ ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನೇ ಬತ್ತತ್ ಪೊಸ ಮತನಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಿಂತ್ಂಡಲಾ ಅವು ಮೂಳು ಹೆಚ್ಚು ಪೊಳ್ಳು ಎಂತಂತೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನತ್ ಪಿದಿಯೇ ಪೋನು. ಇಂದೆಚ್ಚೇ ಆರ್ಯ ಜನಂಕೆ ಗೌಣಾಂಶಂಟು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತನಿಲಾ ತತ್ವಜ್ಞಾನಂಟಿಪ್ಪಿ ಶಕ್ತಿ ವೈಚಿತ್ರ್ಯನಿಲಾ ಸೂವೊಳಿ. ಜಾಯೆಗನ್ನಿಗ ಗೌತಮನ ತ್ಯಾಗ ಶಕ್ತಿನಿಲಾ ವೈರಾಗ್ಯನಿಲಾ ಸೂತು ಆಯಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುನೊ ದಶಾವತಾರಂಕೆಡ್ ಒಂಜಿ ಅವತಾರಂತ್ ಒಪ್ಪಿತ್ಂಡಲಾ ಉಪದೇಶ ತತ್ವಜ್ಞಾನಂಕು ಸರಿಯಾತ್ ಪತ್ತರಿಂತ್ ಅವ್ವನಿ ಗೇತೋಣ್ಯದೈರ್. ಆಯನಿ ಪೂಜೆಂಪೆರ್. ಆಯ ಪಾತೆರನಿ ಮಾತ್ರ ನಂಬುರಿಯೆರ್. ಸೂಲೆ ಆರ್ಯೆಕೆ ಶಕ್ತಿ ವೈಚಿತ್ರ್ಯನಿ.

ಪ್ರಿಯ ಮಹಾಶಯೆರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿಕ್ಕು ಇಡೀ ಆಯುಷ್ಯನಿ ಕಳೆವೊಂಡುತು ನಾಡ್ ಪಸಾದಿ ಸನಾತನ ದರ್ಮ ಮಾರ್ಗನೆ ನಮೊಳು ಶಾಶ್ವತ ಆತಂತು. ಇಂದೆಕ್ ಪ್ರತಿಯಾವೊಂಡು ಫಿತ್ತಿ ಏರೆ ಆಶಂಕುಳು ಬತ್ತಂಡಲಾ ಗಾಳಿಗ್ ಪಾರ್ತೇ ಪೋಪ್ಪಣೆ. ಆಂಡ ಆ ಮಾರ್ಗನಿ ನಾವು ಹಾಳಂತೋಣ್ಣೊಂತು ಪಣ್ಣೆಣ್ಣೆಕ್ ಮಾತ್ರ ಕಣ್ಣೆ ನೀರ್ ಬುಡೊಡಾವೊಣು. ನಮ ಕರ್ಮಮಾರ್ಗ ಪೂರಲ ನಾಟಕಂತ್ಕ ಆವೊತುನು. ಇನಿಯಾತಡ ಎಲ್ಲೆ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಆವಂತೆ ಕುತೋಣಾನ್. ಸೂಲೆ ನಮ ನಾರಾಯಣರಾಯೆ ಇತಮುಟ್ಟು ಮಂತಸುಳ್ಳುಂತು ಪಣ್ಣೊಂಡುತಿತ್ತತ್ ಇನಿ ಮೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲೆ ಕೇಣ್ಣೆರೆಗ್ ಕಚ್ಚಿ ಕಟ್ಟೆರ್. ಅಂತು ಬೊಕ್ಕಾರ ಆಜಿಗಂಟೆ ಆವೊಡುತ್ತು ದುಂಬು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಇಲ್ಲಾಗ್ ಪೋಯೆ. ಆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗ್ ಜಾಲ ಗೊತ್ತುದ್ಲಿ. ಆಂಡ, ಬಹು ಬುದ್ಧಿವಂತೆ. ಜನಂಕೆನಿ ಮೋಸಂತ್ ತೆ ಸಾಮುದ್ರಿಕ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ಯಾದಿಳೆನ್ ಪಣ್ಣೆ. ಆಯಗ್ ಬೇತೆ ಜಾಲ ವೃತ್ತಿದಾಂತೆ ಇತ್ಯೆತಾವರ ಉಂದೆನಿಯೆ ಗಟ್ಟಿಯಾತ್ ಪಸಾದೆ. ಪಣ್ಣೆಣ್ಣೆಟ್ ಪತ್ರೆಕ್ ಐನ್ ಸರಿಯಾವೊಂಡು ತಿತ್ಯೆತಾವರ ಪುದಾರ್ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ತನ್, ಐಟ್ಲಾ ಸಾದಾರಣ ಜನಂಕೆ ವರ್ಗತ್ ಮೆಲ್ಲೊ ಪುದಾರ್ ಕೇಣ್. ಆಯ ಪುದಾರ್ ತಿರುವಲ್ಲ ಕೇಣುಡ್ ಮಂತೆರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಆನಿತಾವರನೆ ನಮ ರಾಯೆರ್ಲಾ ಮೆಲ್ಲ ಸವಾರಿ ಬುಡೈರ್ ಮೋಕ್ಕೆ ಅಂಗಿ ಇಚಾರ ಹೇಟ್ ಬೂಟ್ಟು ಸೂತು ಇನಿತ ಅಶನಂತ ಕಾಸಗ್ ಮೋಸ ಇದ್ದಿಂತ್ ಯೋಚನೆಂತೆ. ರಾಯೆರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆವೊಡುಂತು ಪಣ್ಣೆತಾವರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಳು ರಾಶಿ ಕುಂಡಲಿನಿ ಪಾಡತ್ ರಾಯೆರೆ ಮೋಣೆನಿಲಾ ಅಟ್ಟಿನಿಲಾ ಸೂವರೆಗ್ ಸುರುವಂತೆರ್.

ರಾಮಸ್ವಾಮಿ - ರಾಯೆರೆ ಈ ಕುಂಡಲಿಳೆಡ್ ಒಯಿಟಾಂಡಲ ಒಂಜೆತಮಿತ್ತ ನಿಂಕೆ ಇಷ್ಟ ದೇವರೆನಿ ನೆನೆತೊಂಡುತು ಬಂಗಾರ್ ಅತವಾ ಬೊಳ್ಳಿದೊ ಕಾಣಿಕೆ ನಿಜಿಲೆ.

ನಾರಾಯಣೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಮಾತ್ ಬರೊಡುಂತು ಒಂಜಿ ರೂಪಾಯಿನಿ ಒಂಜಿ ಕುಂಡಲಂತ ಮಿತ್ತ್ ಜಿಯೆ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಕುಂಡಲ ಪಾಡಿಕ್ರಮಂಟು ಎವು ಕುಂಡಲ ಯಾವ ರಾಶಿಗ್‌ಂತ ಎಂಚಿತ್ಯಾಯಿಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತಾವನ್. ಹೆಚ್ಚ ಪಾತೆರೆಗ್ ಪೋಂಡ ಆಯಗೇ ಗೊತ್ತುದ್ಲಿ. ಅಂತು ಪದಿರಾಡ್ ಕುಂಡಲಳಿನಿ ಪಾಡ್ಲೆ -ಪನಿ ಯೋಚನೆಂತತ್ ನಿಕ್ಕು ಕಾಣಿಕೆ ಪಾಡಿ ಜಾಗ್ ಕನ್ಯಾರಾಶಿಯಾನ್‌ದೆಂದೆ.

ನಾರಾಯಣೇ - ಅವ್ವೆ, ಕನ್ಯಾಸಮಾಚಾರಂಕೇ ಬರ್ತ್ಲೆ.

ರಾಮಸ್ವಾಮಿ - ಅವು ಗೊತ್ತಾನ್. ಆಂಡ ಸಿಕ್ಕುಣೊ ಬಾಳ ಕಷ್ಟಂಟುಂಡು.

ನಾರಾಯಣೇ - ಅವ್ವಂದಾಯೆ ವಿದವಾ ಬವನಂಟುಪ್ಪುಣೈತಾವರ ಸುಲಬಂಟಾಪುಣ ?

ರಾಮಸ್ವಾಮಿ - ಆಂಡಲ ಗಾಬಿರಿದ್ಲಿ. ನಿಂಕೈಲಕ್ಕನೆ ಐಕ್‌ಲಾ ಎವ್ವಾಂಡಲ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಅಂಗಸ್ಪರ್ಶ ಆತಿಪ್ಪೊದುದೆ. ಜಾಯೆಗ್‌ನ್ನಗ ಕನ್ಯಾರಾಶಿಡಿತ್ತಿ ಶನಿ ಇನಿ ಪಿದಾಡುವೆ. ಆಯೆ ಪಿದಾಡುಣೈತ್ತ್ ದುಂಬು ಅಂಗಸ್ಪರ್ಶ ಆವಂತೆ ನಿರ್ವಾಹ ಇದ್ಲಿ. ಆಂಡ ಅಡೆಗ್ ರಾಹುನೊ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ ಇತ್ತ್ಯೆತ್ತಾವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯ ಆನದ್ಲಿ.

ನಾರಾಯಣೇ - ಇದ್ಲಿದೆ, ಅಂಗಸ್ಪರ್ಶ ಆತ್ಮನೇ ಇದ್ಲಿ.

ರಾಮಸ್ವಾಮಿ - (ಸ್ವಗತ) ಮೋಸ ಬೂಳ್ಳಿದೆ. ನನ ಜಾನೆ ಪಣ್ಣುಣ ? (ಸ್ವಲ್ಪ ಪೊಳ್ಳು ಮಿತ್ತ್ ಸೂತು ತರೆ ಪಂದೋತು ಒಂಜಿ ಚುಮ್ಮಿ ಪೊಡಿನಿ ಪಾಡೊಂಟುಂತು ಪಂಡೆ) ಜಾನೆ ರಾಯೆರೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸುಳ್ಳಾವ ? ಒಂಜಿ ಪಕ್ಷಂಕು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಆದಡ್ಯಡ ಸ್ವಪ್ನಂಟಾಂಡಲ ಆತೇ ತೀರೊಡು. ನಿಂಕೈಗ್ ಮದತ್ತತ್ ಪೋನ್ನಾ ಜಾನೊ. ರಾಹು ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ ಉಂಡುಂತು ಸುರುವೇ ಪಣ್ಣಿದೆ.

ನಾರಾಯಣ - ಹಾ, ಹಾ, ಮದಪುನ ಎಂಚಿ ಕೋಡೆ ರಾತ್ರಿಡೆ ಆನ, ಆಂಡ ಐಟ್ ಆಳ ಕೆರೆಗ್ ಬತ್ತಳೆದೆ.

ರಾಮಸ್ವಾಮಿ - ಸೂಯರ ! ಏನ್ ಪಣ್ಣಾತ. ರಾಹು ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ ಉಂಡುಂತು, ಆಂಡ ಐಟ್ ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿಂಡು. ಸ್ವಪ್ನಪಲ ಏಪಗ್‌ಲಾ ವಿಪರೀತ. ಕೆರೆಗ್ ಬತ್ತಳೆಂದೆಂಡೆ ಜೀವರಕ್ಷಣೆಂಪರೆಗ್ ಬತ್ತಳೆಂತರ್ತ. ಸ್ವಪ್ನಂಟು ಸೈತೆಂತೆ ಸೋಜಿಂಡ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆಂತೆ ಏರ್ಲ ಪಣ್ಣುಣೈನಿ ಕೇಣ್ಡಿಯರ ?

ನಾರಾಯಣ - ಅಂದಂದೆ. ಏತೋ ಜನ ಪಣ್ಣುಣೈನಿ ಕೇಣೆದೆ.

ರಾಮಸ್ವಾಮಿ - ರಾಹು ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ ತತ್ತೆ ಗುರು ಕನ್ಯಾರಾಶಿಗ್ ಬರ್ಪುಣ್ಣೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಯಾತ್ ಮದಿಮೆ ಆಪುಣೆ.

ನಾರಾಯಣ - ಜಾನೆ ? ಆಳೆಗಾ ಎಂಕಾ ಮದಿಮೆ ಆಪುಣ ? ವ್ಹ, ವ್ಹ, ವ್ಹ, ಬೇಷ್, ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಕಡಾಕಡಿ ಪಾತೆರ್ವರ್‌ದ.

ರಾಮಸ್ವಾಮಿ - ಬೆತ್ತ್ ಜಾನೆಯೆ ? ಎಂಕ್ಯು ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿ ಸೂತು ಪಣ್ಣುಣ. ಶಾಸ್ತ್ರ ಸರಿಯಾವಂತೆ ಒಂಚಿ ಪೋಪುಣಯೆ ! ಕೆಲ ಕಾಲ ತೊಂದರೆ ಉಂಡು. ಪ್ರಯತ್ನ ಬುಡುಂಡ ಮಂತ ಸಮಾಪುಣು.

ನಾರಾಯಣ - ಸ್ವಾಮಿ, ಸ್ವಾಮಿ, ಎಂಕುತ್ತರ ಬತ್ತೆನ್. ಪೋಪೆ ನಿಂಕೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಕಷ್ಟಂಕು ತಕ್ಕ ಕೊಳ್ಳೆರೆಗ್ ಶಕ್ತಿ ದ್ವಿಂತ್ ಪಂಡತ್ ಬನ್ ರೂಪಾಯಿದ್ ನೋಟುನಿ ಕೊಳ್ಳು ಬಾರಿ ಸಂತೋಷೊಂಟು "ಎಂಚಾಂಡಲ ಆಳೆನಿ ಮದಿಮೆಂತೋಣಂತೆ ಬುಡಯೆಂತ್ ನಿಶ್ಚಯಂತ್ ಸುಯಿಲ್ ಪಾಡೋಂಡುತು ಕೆ ಬೀಸೊಂಡುತು ಪೋಯೆ. ರಾಹು ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ ತಪ್ಪಮುಟ್ಟು ಅಮಸರಂತ್ಂಡ ಬೇಲೆ ಹಾಳಾಪೋವಾನೈತಾವರ ಮೆಲ್ಲಂತೋಂಡಿಪ್ಪೊಡುಂತು ತೆರಿಯೆ.

ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀ "ಇಂಚಿ ಮುಟ್ಟಾಳ್ಳೆಕುಳು ದಿವಸಂಕು ಪತ್ತ್ ಸಿಕ್ಕೊಡ ತಾನ್‌ಲಾ ಒಂಚಿ ಬಂಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟೊಳ್ಳಿ"ಂತ್ ಮನಸ್ಸೆಡೇ ತೆಳಿತೆ.

ಅನುಬಂಧ - ೨

ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆತೊ ನಿಬಂಧನೆಳು

೧. ಉದ್ದೇಶ

ತುಳು ಪಾತೆರನಿ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆನಿ ಮಳ್ತ್ ಪ್ರಚಾರಡ್ ಕೊಂಡುಬರ್ಪುಣೊಲಾ, ತುಳು ಪಾತೆರ್ಪಿ ಭೂಭಾಗಂಕುದುಂಬು ಇತ್ತಿ 'ತುಳುನಾಡ್'ನಿ ಪುದರಂನಿ ಇಜಿತ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಳ್ಳುಣೊಲಾ ; ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ವತೋಮುಖಿ ಆವೋಂಡುತಿತ್ತಿ 'ತುಳುನಾಡ್'ದೊ ಪುನರುದ್ಧಾರನೇ' ಈ ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆತೊ ಉದ್ದೇಶ.

೨. ಅಧಿವೇಶನ

ಈ ಮಹಾಸಭೆ ವರ್ಷಗ್ ಒಂಚಿ ಸರಿ ಪಗ್ಗು ತಿಂಗಳ್‌ಡ್ ಸೇರುಣು. ಸ್ಥಳ ಸಮಯಳಿನಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ಅಧಿವೇಶನಂತೊ ಒಂಚಿ ತಿಂಗಳ್ ದುಂಬು ಪ್ರಕಟಿಪುಣು.

೨. ವಿಶೇಷ ಅಧಿವೇಶನ

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ವಿಶೇಷ ಅಧಿವೇಶನಂತೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉದ್ದೇಶನಿ ಸೋಜಿಪೋತು ಮೂಜನೇ ಎರಡಂಶಂತೂ ಬಹುಮತಟ್ ಒಂಜಿ ತಿಂಗಳ್ ದುಂಬು ಸ್ಥಳ ಸಮಯಳೆನಿ ತೆರಿಪೋತು ಒಳೆಪೋಳಿ ಅಥವಾ ಮಹಾಸಭೆತೂ ಮೂಜನಿ ಒಂಜಂಶ ಸದಸ್ಯರ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉದ್ದೇಶನಿ ಸೋಜಿಪೋತು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ಮೂಲಕ ಒಳೆಪೋಪೋಲಿ. ತೆರಿಪೋತು ಒಂಜರೆ ತಿಂಗಳ್ ಒಳೆಯಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ಒಳೆತ್ಯದ್ಯಡ ಅಪೇಕ್ಷೆಂತ್ ದ್ವಾಕುಳೇ ಒಳೆಪೋಳಿ.

೪. ಮಹಾಸಭೆತೂ ಅಧಿಕಾರ

1. ಮಾತ ಕಾರ್ಯಳೆಗ್ ಮಹಾಸಭೆತೂ ನಿರ್ಣಯಳೇ ಕಡತ ತೀರ್ಮಾನ
2. ಪ್ರತಿವರ್ಷಂತೂ ಲೆಕ್ಕಳೆನಿ ಮಂಜೂರು ಮಳ್ಳುಣೊಲಾ ವರ್ಷಂತೂ ಅಂದಾಜಿ ಲೆಕ್ಕನಿ ಮಂಜೂರು ಮಳ್ಳುಣೊಲಾ,
3. ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರೆನೊಲಾ, ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕನೊಲಾ, ಚುನಾವಣೆ ಮಳ್ಳುಣೊಲಾ,
4. ನಿಬಂಧನೆಳೆಡ್ ಸೇರ್ಸೋಪುಣೊಲಾ, ಗೆಪ್ಪುಣೊಲಾ, ಬದಲಾವಣೆ ಮಳ್ಳುಣೊಲಾ, ಮಹಾಸಭೆತೂವೇ ಕೆಲಸ.

೫. ಸದಸ್ಯತನ

1. ಪದಿನೆಣ್ಣೆಮ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯತ್ ಮಿತ್ ದ ಬುದ್ಧಿ ಸಮ ಇತ್ತಿ ಮಾತ ತುಳುವೆರ್ (ಆಣ್-ಪೋಣ್ಣು) ಸದಸ್ಯರಾವೊಳಿ.
2. ಉದ್ದೇಶಳೆನಿ ಒಪ್ಪಿತ್ತ್ ಐಕ್ ದಸ್ಯತ್ ಪಾಡ್ತ್ ಪ್ರವೇಶಹಾಸಲ್ ರೂಪಾಯಿ ಒಂಜೆನ್ ಕೊಳೊಡು. ಈ ರೂಪಾಯಿ ಎವು ಸಂದರ್ಭಡ್ಲಾ ಪಿರಸಿಕ್ಕಾನ್.
3. ಸದಸ್ಯೆ ಆತಿಪ್ಪೆರೆಗ್ ಇಷ್ಟ ಇದ್ದಿಂತ್ ಸೋಜಿ ಸಂದರ್ಭಡ್ ಬರಹಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಗ್ ತೆರಿಪೋವೊಡು. ಪುನಹ ಸೇರಿ ಸಂದರ್ಭಡ್ ಪ್ರವೇಶ ಹಾಸಲ್ ಬೇತೆನೇ ಕೊಳೊಡು.
4. ಮಹಾಸಭೆತೂ ಹಾಜರಿತ್ತಿ ಸದಸ್ಯರೆ ಪೈಕಿ ನಾಲನೇ ಮೂಜಂಶಂತಾಕುಳು, ಮಹಾಸಭೆತೂ

ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲಸಂಪೆಂತ್ ತೆರಿಯಿ ಎವು ಸದಸ್ಯನಿಲಾ ಗೆತ್ಪಾಡೊಳಿ. ಅಂಚಿ ಸದಸ್ಯ ಪುನಹ ಸೇರೊಡಾಂಡ ಮಹಾಸಭೆತೊ ಬಹುಮತ ಇತ್ಪಂಡನೇ ಸೇರೊಳಿ. ಪ್ರವೇಶ ಹಾಸಲ್ ಬೇತನೇ ಕೊಳೊಡು.

೬. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ

1. ಮಹಾಸಭೆತೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೇ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿದೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾತಿಪ್ಪೊಡು.
2. ಆಕ್ಕು ಆತಾವಂತೆ ಮೂಜೆತ್ತ್ ಏಳ್ ಮುಟ್ಟು ಸದಸ್ಯೆರ್ ಇಪ್ಪೊಡು.
3. ಈ ಮಂಡಳಿದೊ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಹಾಜರಿ ಮೂಜಿ.
4. ಮಹಾಸಭೆದೊ ನಿರ್ಣಯಳೆನಿ ಜಾರಿಡ್ ಕೊಂಡು ಬರ್ಪುಣೊಲಾ, ಮಹಾಸಭೆತೊ ಉದ್ದೇಶಳೆನಿ ಸಾಧಿಪರೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿ ಕಾರ್ಯಳೆನಿ ಮಹಾಸಭೆತೊ ನಿರ್ಣಯಳೆಗ್ ವಿರೋಧ ಬರಂತೆಕ್ ಮಳ್ಳುಣೊಲಾ, ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸ.
5. ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯೆರ್ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಳ್ಳೆರ್ಡ ಆ ಖಾಲಿ ಬೂಳಿ ಜಾಗ್ಗ್ ಬಹುಮತೆ ಮಹಾಸಭೆತೊ ಸದಸ್ಯೆರೆನ್ ಸೇರ್ಪೊಣೊಳಿ.

೭. ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ

ಮಹಾಸಭೆತೊಲಾ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿದೊಲಾ ಅಧಿವೇಶನಳೆಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆತ್ ಕಾರ್ಯಳೆನಿ ನಡಬುಡೊಡು. ಮತಕುಳು ಸಮಾತಿಪ್ಪಿ ಸಂದರ್ಭಳೆಡ್ ಮಾತ್ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಗ್ ಮತಕೊಳ್ಳರೆಗ್ ಅಧಿಕಾರ ಉಂಡು.

೮. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮಾತ ನಿರ್ಣಯಳೆಗ್ ಅನುಸರಿತ್ತ್ ಕೆಲಸ ಮಳ್ಳೊವೊಡು. ಮಾತ ಲೆಕ್ಕಳೆನಿಲಾ ಬರೆತ್ತಿಜೊಡು.

೯. ಧನ

ಮಹಾಸಭೆತೊ ಯಾವತ್ತು ದುಡ್ಡುಳೆನಿ ಎವ್ವಾಂಡಲ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಬೇಂಕ್ಡ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮೂಲಕ ಇಜಿಪ್ಪೊವೊಡು.

೧೦. ವರ್ಷ

ಮಾತ ವಹಿವಾಟಗಳಿಗಲಾ ವರ್ಷಂದಾಂಡ ಸೌರಮಾನ ವರ್ಷನೇ (ಪಗ್ಗು ತಿಂಗಳ್ತು ಸುಗ್ಗಿ ಕಡೆ ಮುಟ್ಟು)

೧೧. ಕಾರ್ಯಾಲಯ

ಪ್ರಕೃತಗ್ ಮಹಾಸಭೆತೊ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಒಡಿಪುಡೇ ಇಪ್ಪೊಡು.

೧೨. ತುಳುವೆರ್

ತುಳುವೆರ್ಂದಾಂಡ,

1. ತುಳುವೆ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಆವೋಂಡುತಿತ್ನಾಕುಳು
2. ತುಳು ಪಾತೆರ ತೆರಿನಾಕುಳು
3. ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಆವಾಸಂತೋಂಡುತಿತ್ನಾಕುಳು.

೧೩. ಪರಿಷತ್

1. ಮಹಾಸಭೆತೊ ಉದ್ದೇಶಳೆನಿ ಪ್ರಚಾರಂಪರೆಗಲಾ, ಪ್ರಚಲಿತ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಳೆಡ್ ಜನತೆದೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆರಿಯೋಣೆರೆಗಲಾ ಅಪನಗ ಪನಗ ತುಳುನಾಡ್ಡೆದೊ ಎವ್ವೇ ಭಾಗಡ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳೆ ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳಟ್ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತ್ದಾದ್ ಐತ ಮೂಲಕ ತುಳುವೆರೆ ಪರಿಷತ್ತಳೆನಿ (Conference, Federation, Gathering etc.) ಸೇರ್ಸೋವೊಡು.
2. ಪರಿಷತ್ತ್ಗ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆನಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿದ ಒಪ್ಪಿಗಡ್ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿ ಏರೆನಿಳಾ ಮಳ್ಳೊಳೆ. ತುಳುವೆರೆ ಆವೊಡುನ್ನಿ ನಿರ್ಬಂಧ ಇದ್ದಿ.
3. ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿದೊ ಸದಸ್ಯೆರ್ಲಾ, ಪರಿಷತ್ತೆದೊ ಉದ್ದೇಶಳೆನಿ ಒಪ್ಪಿತ್ದಾಕುಳೆ ಆವೊಡು. ಸದಸ್ಯೆರೆ ಆವೊಡುನ್ನಿ ನಿರ್ಬಂಧ ಇದ್ದಿ.
4. ಮಹಾಸಭೆತೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ, ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿದೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಪರಿಷತ್ತೆದೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಈತ್ ಜನ ಸೇರ್ತ್ ಒಂಜಿ ವಿಷಯ ನಿಯಾಯಮ ಮಂಡಳಿನಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಳ್ಳೊಡು.

5. ಪರಿಷತ್‌ಡ್ ಮತ ಕೊಳ್ಳರೆಗ್ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿದ ಸದಸ್ಯರೆಗ್‌ಲಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಲೆಗ್‌ಲಾ ಅಧಿಕಾರ ಉಂಡು. ಮೋಕ್ತು ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಪದಿನೆಣ್‌ಮ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯ ಮೀರ್‌ದ್ನಾ ಕುಳೇ ಆವೊಡು.
6. ಪರಿಷತ್‌ದೊ ಯಾವತ್ತು ತೀರ್ಮಾನೆಲೆನಿ ಮಹಾಸಭೆ ಮಾನ್ಯಂಪೊಡು. ಅವೆನಿ ಒಪ್ಪಿತೆತೇ ತೀರೊಡುನಿರ್ಬಂದ್ ಇದ್ದಿ.
7. ಪರಿಷತ್ ಮುಗಿತ್ ಒಂಜಿ ತಿಂಗಳೊಳೆಯಿ ಯಾವತ್ತು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಲೆನಿ ಮುಗಿತ್ ಮಾತ ಪತ್ರಲೆನಿಲಾ ಒಳಿ ದುಡ್ಡುನಿಲಾ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿದ ಕೈಟ್ ಕೊಳೊಡು. ಒಳಿ ದುಡ್ಡುನಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಲ್ಪಿ ರೀತಿನಿ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿ ಶಿಫಾರಸ್ ಮಲ್ಪೊಳಿ. ಕಮ್ಮಿಯಾಂಡ ದುಡ್ಡುನಿ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯೇ ವಹಿಪೊಡು. ಅನುಕೂಲ ಇತ್ತ್ಂಡ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ಕೊಳೊಳಿ.

(೨೩-೯-೧೯೨೮ ಭಾನುವಾರ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಚೇರಿಡ್ ಸೇರಾದಿ ತುಳುವೆರೆ ಸಭೆಟ್ ಒಪ್ಪಿತೆದ್ಲೊ)

(An appeal - Thuluva Maha Sabha, Udupi, 1928)

ಅನುಬಂಧ - ೩

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಅಂಕಗಳು - ೧೯೨೮

ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಚದರ ಮೈಲು -	4021
ಜನಸಂಖ್ಯೆ	12,47,368 (1921)
ಭೂಕಂದಾಯ	24,00,000 (1926-27)
ಆಯ	
ಮಧ್ಯ ವರ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ	1,59,827
ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ	49,90,341
	51,50,168
ವ್ಯಯ	
ಮಧ್ಯ ವರ್ತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ	74,125
ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ	29,39,351
	<u>30,13,476</u>
ಉಳಿತಾಯ	21,36,692

ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಆಮದು - ರಫ್ತು

(1925 - 26)

ಬಂದರ	ಆಮದು ರೂ.	ರಫ್ತು ರೂ.
ಮಂಗಳೂರು	88,73,596	96,70,912
ಮಲ್ಲೆ	17,00,246	10,86,587
ಕುಂದಾಪುರ	11,88,302	12,44,918
ಹಂಗಾರಕಟ್ಟೆ	2,07,252	4,49,858

ಕಾಸರಗೋಡು	1,83,895	2,73,726
ಮೂಲ್ಕಿ	48,920	96,010
ಜುಮ್ಮಾ	1,22,02,211	1,28,22,011

ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳು

ಪಟ್ಟಣ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ (1921)
ಮಂಗಳೂರು	53,877
ಉಡುಪಿ	11,882
ಕುಂದಾಪುರ	7,575
ಕಾಸರಗೋಡು	7,814
ಕಾರ್ಕಳ	6,025
ಮೂಲ್ಕಿ	5,419
ಬಂಟ್ವಾಳ	4,642

ತಾಲೂಕುವಾರು ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ತಾಲೂಕು	ಗ್ರಾಮ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ (1921)
ಅಮಿಂದಿವಿ ದ್ವೀಪ	5	4,165
ಕುಂದಾಪುರ	103	1,39,350
ಕಾರ್ಕಳ	106	1,39,641
ಕಾಸರಗೋಡು	114	2,56,931
ಮಂಗಳೂರು	180	3,03,593
ಉಡುಪಿ	116	2,09,909
ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ	182	1,93,779

ಮತವಾರು ಜನಸಂಖ್ಯೆ - 1921

ಹಿಂದೂ	9,81,034
ಮಹಮ್ಮದೀಯ	1,51,756
ಕ್ರೈಸ್ತ	1,06,354
ಇತರರು	8,224

ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಜಾತಿ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆ (1921)

ಬಿಲ್ಲವ	1,66,704
ಬಂಟ	1,31,370
ಪರಿಶಿಷ್ಟ	65,565
ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	50,174
ಗೌಡ	49,647
ತುಳುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	45,248
ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	43,037
ಕುಂಬಾರ	34,118
ಮರಾಟಿಗ	32,649
ತೀಯ	30,698
ನಾಯರ್	27,719
ಕುರುಬ	27,022
ಮಾಲೆಯವ	20,563
ತುಳುವಿಶ್ವಕರ್ಮ	19,081
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ	11,642
ಕ್ಷತ್ರಿಯ	10,769

ಭಾಷಾವಾರು ಜನಸಂಖ್ಯೆ - 1921

ತುಳು	5,37,825
ಮಲಯಾಳಿ	2,54,240
ಕನ್ನಡ	2,21,690
ಕೊಂಕಣಿ	1,75,523
ಇತರ	58,090

೧. ತುಳು ಮಾತನ್ನಾಡುವವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿಂದುಗಳು (ಬಿಲ್ಲವ, ಬಂಟ, ಮೊಗವೀರ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕುಂಬಾರ, ಮಾಲೆಯವ ಮುಂತಾದ ಜಾತಿಯವರು) ಮಿಶ್ರನರಿಗಳು.

೨. ಮಲಯಾಳಿ ಮಾತನ್ನಾಡುವವರಲ್ಲಿ 1,30,562 ಮಾಖಿಳಿಯವರೂ, 30,693 ತೀಯರೂ, 27,719 ನಾಯರರೂ ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಮಲಯಾಳಿ ಗ್ರಾಮದವರೂ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ.

೩. ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನವರೂ ಉಪುಪುರು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಾಮದವರೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ತುಳುವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ ?

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ		5,37,825
ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಲಬಾರ್	1,464	} 3518
ತ್ರಾವಣಕೋರು	2,054	
ಮದ್ರಾಸ್ ಪಟ್ಟಣ	399	} 1,132
ಕೊಯಮತ್ತೂರು	431	
ನೀಲಗಿರಿ	182	
ಕೈಷ್ಣ	120	

ಕಡೂರು	23,607	}	35,192
ಹಾಸನ	5,680		
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	5,507		
ಮೈಸೂರು	167		
ಬೆಂಗಳೂರು	134		
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	59		
ತುಮಕೂರು	23		
ಕೋಲಾರ	12	}	1,675
ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಿಟಿ	661		
ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ	1,014		
			5,79,342

ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತುಳುವಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ತುಳುನಾಡಿನ ಚಳವಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಅಂಕಗಳು

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ವಿಭಾಗಗಳು

ಹೆಸರು	ಜನಸಂಖ್ಯೆ
ಅಜಮೀರ ಮೇವಾರ	4,95,271
ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಬಲೂಚಿಸ್ಥಾನ	4,20,648
ಡಿಲ್ಲಿ	4,88,188
ಕೊಡಗು	1,63,838

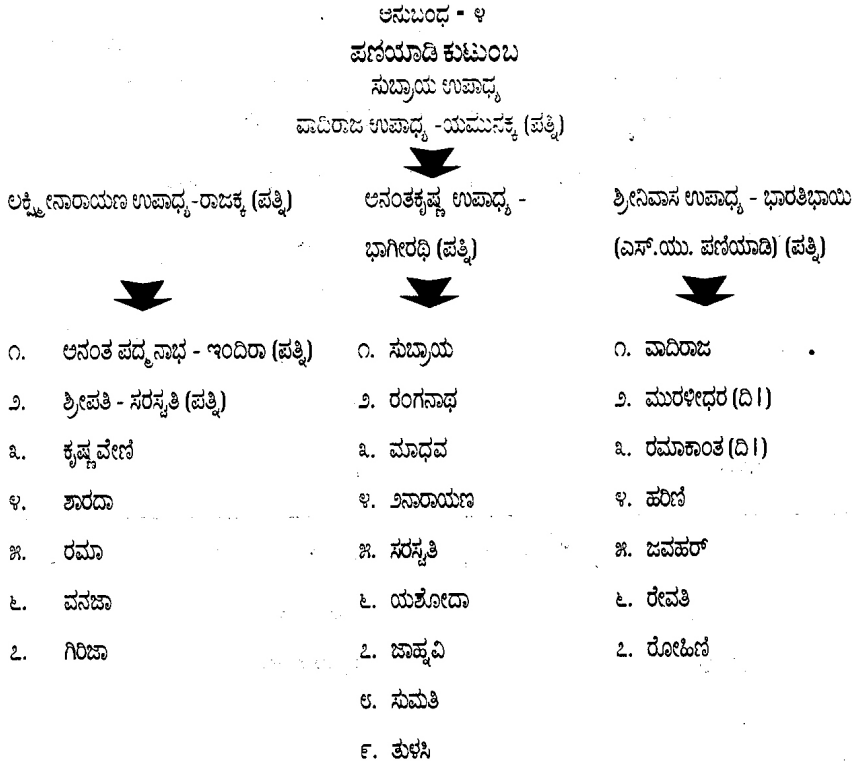
ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿರುವ ಅರಸರ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು

ಭವಾಲ್‌ಪೂರ್	7,81,191
ಇಂದೂರು	11,52,000

ಕೊಲ್ಲ್ವಾಪುರ	8,33,726
ಉದಯಪುರ	13,80,063
ಆಲ್ವಾರ್	7,11,960
ತುಳುನಾಡು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತವಾದರೆ	10,00,000
ನಾರ್ತ್ ವೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಂಟೀಯರ್	22,51,340
ಸಿಂಧ್	32,79,377
ಬಿರಾರ್	30,75,316

ತುಳುನಾಡು, ಕೊಡಗು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಲಬಾರುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತವಾದರೆ 32,00,000

(An Appeal - Tuluva Mahasabha, Udupi - 1928)

ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆ

ವಾರ್ಷಿಕ

ಈ ವಸ್ತುವು

ಪಾವಂಜಿ ಗುರುರಾಯರ

ತನ್ನ "ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಸ್ತಾವ" ಛಾಪಿ ಮುದ್ರಣ.

ಎಸ್. ಯು. ಪಟೇಲರ,

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, 'ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆ', ಉಡುಪಿ.

ಪ್ರಕಟಣೆ ಮುದ್ರಣ, ಮಿ. ...

1929.

ಈ ವಸ್ತು ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆಗೆ ಸದಸ್ಯರೇ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿದೆ.

(Free for the Members of Thulura Mahasabha. Udipi.)

Price: 0-4-0.

ಅಥವಾ 4-0-0.

ಜನವಾರಿಯವರು ನಾಲಾಂಗಿ ವರದಿಯನ್ನು.

(People who want this book should send Rs. 4 in advance.)

ದುಂಬು ಪಾತೆರ.

“ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆತೊ ವಾರ್ಷಿಕಾ”ನ್ನಿ ಪುಸ್ತಕನಿ ಪ್ರಕಟಪೂ
 ಡುಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಕ್ಕನಯತೊ ಉತ್ತೇಶ ವಾನೆಂದೆಂದ ತುಳುವೆತಿ
 ಚಲವಕವ ವಿನಯದ್ ಆಯಿನಾತ್ ಮೂವಿವೆನಿ ಜನತೆಗ್ ಕೊಡೊಡು
 ಇನ್ನೊನೆ ಎಂಕಳೆ ಎಣ್ಣೆ ದಿನಾತ್ ಪೂರ್ವದು ದಿಂಜ ನಿವಯಕೆನಿ
 ತೆರಿಪೋವುಣಾತ್ ಉತ್ತಮತರತೊ ಪುಸ್ತಕಾವ್ ಉಂದು ಇನ್ನೊಡು
 ಯೆಲ್ ಮಾತ್ರ ಎಂಕಳೆಗ್ ವಂತೆ ಬೇಡಾರ ಉಂಡು. ಬತ್ತಿ ಲೆಖನಕೆನಿ
 ಪ್ರಕಟಪುಣಾತ್ ಅನುಕೂಲ ದಾಂತೆಪೊಂಡು. ನನ್ನ ಓರಾಂಡು ತಂ
 ದೆಡ್ಡ್ ಮಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕನಿ ಪ್ರಕಟಪುಣಾಕ್ ಎಂಕಳೆಗ್ ತುಳುವ ಜನಾಂ
 ತಕ್ತಿನಿ ಕೊರುಂದು ನಂಬುವೊ. ಘಾಸೆದೊ ಭೇದನಿ ತೆರಿಪೋವನೆಗ್
 ವಪ್ರಾದ್ ಒಂಜಿ ಬರವುನಿ ಕುದ್ಡ ಬಿರಣೆ ತುಳುಟುಲಾ. ರೆಡ್ಡ್ ಬರವುನಿ
 ಕುದ್ಡ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ತುಳುಟುಲಾ ಪ್ರಕಟೆತೆಂದ್. ತುಳುಟು ಕವಿತೆ
 ಎಂಜಿ ಬರ್ಪುಂಡುಂದು ತೊಜಿಪೋವನೆಗ್ ವಪ್ರಾದ್ ಕೆಲ ಕವಿತೆನಿಲಾ
 ಅಳ್ಳಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳುಂಡು. ಈ ಪುಸ್ತಕನಿ ಓದಿನಾಕತ್ ಅಂಗಳಗ್ ತೊಜಿ
 ಅಭಿಪ್ರಾಯಕೆನಿ ಎಂಕಳೆಗ್ ತೆರಿಪೋವೊಡುಂದು ವಿನಂತಿ. ಈ ಎಲ್ಲ
 ಬೇರೆನಿ ಅನಾತ್ ಪೂರ್ವದ್ ಮಲ್ಕರೆಗ್ ಮೇಜತ್ ಬುಡಿ ಬರವುವಾಕ್
 ಗಾಲಾ, ಮುದ್ರಕೆರೆಗಾಲಾ, ಪ್ರಕಟೆನಿ ಕೊಳ್ಳು ಸಹಾಯ ಮಲ್ತ
 ಸಾಕುಕಾರರೆಗಾಲಾ ಎಂಕಳೆನೊ ಧನ್ಯವಾದೊಳು.

ಉಡುಪಿ, } **S. U. Paniady,**
 ತಾ. ೨೦-೫-೨೯. } ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆ.

ತುಳುನ ನುಹಾಸಭೆತೊ ಚಾಲ್ತಿನರ್ಷದೊ
ಕಾರ್ಯಕಾರಿಮಂಡಳಿದೊ ಸದಸ್ಯರ್.

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ.

ಶ್ರೀಯುತ ಅಂಜಾರ್ ರಾಮಣ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ, Land Lord,
Hiriyadka.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ಎಸ್. ಯು. ಶನೆಯಾದಿ, Member A. I. C. C.
Merchant, Udipi.

ಸದಸ್ಯರ್.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಯು. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್, Member
District Board, Udipi.

ಎಚ್ ನಾರಾಯಣರಾವ್, Secretary. Udipi
Co-operative Union Merchant, Hiriyadka.

ವಿಶ್ವಯಾಳ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ, Vedanta
Siromani Secretary Sanskrit School
Ramakunja, Uppinangadi.

ಅಲಂಗಾರ್ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ, Land Lord &
Merchant, Perdur.

ಬಿ. ಕೆ. ಚಿನ್ನರಾಜ ಹೆಗ್ಗಡೆ, B. Sc. LL. B.
Kukkundur, Karkala.

ಸತ್ಯನಿತ್ರ ಬಂಗೇರ, Moolky.

ಬಿ. ವೋಹನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯ, Secretary
Jnanodaya Samaja, Mangalore.

ಅಧಿಕಾರಿ:- ಯು. ಗೋವಿಂದರಾವ್, Udipi.

ಬೆಂಕರ್:- ಬಿ ಕೆನರಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ & ಸಿಂಡಿಕೇಟ್,
ರಿನಿಟೆಡ್, ಉಡುಪಿ.

ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ.

ವರ್ಣಪ್ರಕರಣ.

೧. 'ಬರಿ ಭಾವ', 'ವಾರ್ತೆ ಭಾವ'ವೆಂದ ಭಾವದ ರತ್ನ ನೂಕಿ ನೆಲೆ ಉಳ್ಳ.
೨. 'ಬರಿ ಭಾವ' ಭಾವದ 'ಬರಿ ಭಾವ'ವೆಂದ ವ್ಯವಹಾರ.
೩. 'ವಾರ್ತೆ ಭಾವ' ಭಾವದ 'ವಾರ್ತೆ ಭಾವ'ವೆಂದ ವ್ಯವಹಾರ.
೪. 'ವಾರ್ತೆ ಭಾವ' ಭಾವದ 'ವಾರ್ತೆ ಭಾವ'ವೆಂದ ವ್ಯವಹಾರ. ಇಂದಿನ ಉಪದೇಶವು ಉಂಟು.
೫. 'ವಾರ್ತೆ ಭಾವ'ವೆಂದ ವ್ಯವಹಾರವು ಕೆಲವು ಉಂಟು. ತುಳು ಭಾವದ ಉಪದೇಶವು ವಾರ್ತೆ ಭಾವದ ಉಪದೇಶವು.
೬. 'ವಾರ್ತೆ ಭಾವ'ವೆಂದ ವ್ಯವಹಾರವು, ವ್ಯವಹಾರವು ಉಂಟು. ತುಳು ಭಾವದ ಉಪದೇಶವು.
೭. 'ವಾರ್ತೆ ಭಾವ'ವೆಂದ ವ್ಯವಹಾರವು, ವ್ಯವಹಾರವು ಉಂಟು. ತುಳು ಭಾವದ ಉಪದೇಶವು.

ಅ ಇ ಉ ಊ ಋ ಌ ಂ

ಈ ಎರಡು ಸ್ವರಗಳು ತುಳು ಭಾವದ ಉಪದೇಶವು.

೮. 'ವಾರ್ತೆ ಭಾವ'ವೆಂದ ವ್ಯವಹಾರವು, ವ್ಯವಹಾರವು ಉಂಟು. ತುಳು ಭಾವದ ಉಪದೇಶವು.
೯. 'ವಾರ್ತೆ ಭಾವ'ವೆಂದ ವ್ಯವಹಾರವು, ವ್ಯವಹಾರವು ಉಂಟು. ತುಳು ಭಾವದ ಉಪದೇಶವು.

ಪುಷ್ಪಗಾಠ, ಪುಷ್ಪಬಾಣಿ, ಶಾಶ್ವತ, ಶಂಭುತಿ
 ಲಂಡೆತ್ತ ಬುಳೆಚ್ಚಲಗದ ಎಡ್ಡೆನ ಬೆಲೆ
 ಬೆಂಪಿನ ನಮ ಜಿಯೊಕುಲೆನ ಶಾದನೆಲೆನ,
 ಏಕುಲು ಪುಳುಕು ಸಂದಾಯನ ಕಾನಿಲೆನ
 ಮುತೆರೆಗಲ ಕೋಶಾದ ಕೊರುವ ಒಡೇಕೊಬ
 ಮದಖೆಯೆಗವಂದಿ ಪುಳುವೆಲೆ ತನ್ನಿ ಮೊಕುಲೆ
 ಸರನೊಲೆನ ಕನಾಟಕ ಪುಳು ಶಾಶ್ವತ ಉಡೇವಿ
 ಲಕಲೆ ಮುಟ್ಟಲೆನ ಪಾಟೊಂದುಂಟು.

ಪುಳು ಬಾಣಿ, ಶಾಶ್ವತ, ಶಂಭುತಿ, ಪುಷ್ಪಗಾಠ
 ಲಂಡೆತ್ತ ಮಿತ್ತ ಈ ಜಿಯೊಕುಲೆನ ಚಿತ್ತಿ ಮೊಕೆ
 ಉಡುಮೊಲೆನ ಈ ಮೂಕುಲು ತೆರಿಶಾದ ಕೊಪ್ಪೊ.
 ಪುಳುಕ ಬುಳೆಚ್ಚಲಗದ ಬೋಡಾದ ನನ ಮಿತ್ತನ
 ನಮೊ ಎಂಚೆಂಚಿ ಕಟ್ಟಿಲೆನ ಮುಟ್ಟರೆ ಎಂಟ
 ದುಂಬು ಪೊವೊಡೊನ್ನಿ ಶ್ರೇಣಿಲೆನ ಲಕುಡ
 ಉಡುಮೊಲೆನ ಏಕುಲು ನಡತಿ ಶಾಶ್ವತ ನಂಕ
 ಕೋಶಾದ ಕೊಪ್ಪೊ.

ಸ್ವೆ. ಬಿ.ಎ. ಎವೆಕ ದೈ
 ಉಡುಮೊಲೆ
 ಕನಾಟಕ ಪುಳು ಶಾಶ್ವತ ಉಡೇವಿ.